G. R. S. IX-5]

Previous references.
pp 136-18(30)

File No. 136-18

Serial Nos. 32, 34, 35 to 39; 41 to 44, 46, 47.

1918.

(pp)

Later references.

GENERAL AND REVENUE SECRETARIAT.

Serial Nos. 1 to 31

Part B for Sept-19.

SUBJECT.

Celebrations on account of the signing of Armistice with Germany.

Armistice Celebrations

W D 1250—GPB—30,000 - 28-1-19.

10/12/19 11/12/19

G. R. S. III—1

1919

1

GENERAL AND REVENUE SECRETARIAT.

(PP)

NOTES.

1

File No. 136-18

File Heading.

Celebrations on account of the Signing of Armistice with Germany.

From

The Dy Comr, Vizagapatam

No. 249 Dated 27-12-18 Received 2-1-19

Diary No 10554 Enclos. — Spare Copies. — Serial No. 32

Brief Abstract of Letter.

Submitting a report on the Armistice Celebrations in the Vizagapatam Dist.

NOTES AND ORDERS.

Submd for perusal.

2/1/19

Seen. Please collate all the reports & prepare a brief Cir. thereon.

2/1/19

Notes—First Sheet.

VD.1232—GPB—20,000—18-11-16.

report

1885

2/1/19

G. R. S. III-2]

General and Revenue Secretariat.

File No. 126 of 1919.

Serial No.	
4	His Hons. except the President, City Municipal Council, Mysore, and the Dy Comr, Kadur, have yet furnished the reports a draft reminder calling for the same is put up. 28/1 VS. 5/Mch 28/1/19
	G 15996–16004 of 31.1.19
31	From The President, Bangalore city Mc Council. No 217 M 24-1-19 Forwarding the report on the Armistice Celebration by the reports from the rest of the officers will be awaited. 31/1 VS 3/2/19
35	From The Dy Comr Shimoga No HC 224 M 5/2/19 Forwarding a brief report on the celebration of the Armistice. Rmd. Reports from other officers will be awaited. 8/2 VS 9/Mch/19

Note—Contd. sheet

CHIEF SECRETARIAT BUREAU 10 FEB. 1919
II POLITICAL BRANCH
CHIEF SECRETARIAT BUREAU 3 FEB. 1919
II POLITICAL BRANCH

WD A 1789—GPB—60,000—20-3-18—S.

14088
14210

13422 B
13792

G. R. S. III-2]

General and Revenue Secretariat.

P/ File No. 136 of 1918.

Serial No.	
36	From The Chief Comd[r], W.S.T. No 7926 W. 11/2/19 Forwarding a brief report on the Armistice Celebrations Subd Reports from the rest of the Officers will be awaited 2 VS 11/2/19 Cmd/2
	From The Inspr Genl of Imp[l] Lts No 1224 W2 13/2/19 Forwarding a copy of printed instructions issued to the Dy Comrs
38	From The Dy Comr, Bangalore No C 535 W 15/2/19 Submitting a report on the Armistice Celebrations in his Dist[t] Subd 2 Reports still due will be awaited. 15/2 VS 13 W 18/2/19

CHIEF SECRETARIAT II POLITICAL BRANCH 15 FEB. 1919

CHIEF SECRETARIAT II POLITICAL BRANCH 3 FEB. 1919

NOTE—Contn. sheet.

14210
14722
14472 (4

G. R. S. III-2]

General and Revenue Secretariat.

PP File No. 136 of 1918?

Serial No.	
39	From The Dy Comr, Mysore. No R.Mc 577 M 20/2/19 Submits a report on the celebration of armistice in his Distt. My Reports from Other Officers still due will be availed 2/25/2 VS 25/2/19
41	From The Dy Comr, Chitaldrug No G.C 565 M 5-3-19 Submitting a report on the celebration of ~~Govt~~ armistice in his Distt. Subdt Rest of the reports will be availed. 2/3 VS 7/3/19
42	From The Dy Comr, Tumkur No R. Dis 139 M 6-3-19. Forwarding a report on the celebration of armistice in his Distt.

PMenon
CHIEF SECRETARIAT
II
POLITICAL BRANCH.
27 FEB. 1919

PMenon
CHIEF SECRETARIAT
II
POLITICAL BRANCH.
8 MAR. 1919

NOTE—Contn. sheet.

14722 15472 15650 15926

G. R. S. III-2.

General and Revenue Secretariat. | pf File No. 136 of 1918.

Serial No.	
	26) Subd Reports still due from ~~Hassan~~ Other Dists will be awaited. Y. 15/3 15/3 18/3/19
	A/Secy 43 From The Dy Comr, Bangalore No C 535-W 8-3-19 Forwarding a statement showing the amounts spent in the Bangalore & Channapatna talukas in connection with Armistice celebrations CHIEF SECRETARIAT II POLITICAL BRANCH 10 MAR 1919
	20) Subd Reports still one will be awaited. Y. 21/3 21/3 Rcvd 12-3-19
	A/Secy 44 From The Dy Comr, Hassan No R.O.C 321(a)-18 Dt 21-3-19 Rcvd 24-3-19 Forwarding a report re the celebration of Armistice in his Dist CHIEF SECRETARIAT II POLITICAL BRANCH 12 MAR 1919
	22) Subd Report from Kolar Dist & a further report from the Hungrai Subdt

NOTE—Contn. sheet

16776 16
1952

G. R. S. III-2

General and Revenue Secretariat. | PP File No. 136 of 1919.

Serial No.

will be awaited.

Y. VS Hon
24/3 25/3-19

CHIEF SECRETARIAT
II
POLITICAL BRANCH
25 MAR. 1919

From
The Dy Comr, Kolaba
No Dr Dis 551 W 23/4/19
Recd 24/4

Forwarding a report on the Armistice Celebration in his Distt
Subd

By A further report promised by the Mamlatdar Supdt will be awaited.
Y.
24/4 25 Gmd
25-4-19

CHIEF SECRETARIAT
II
POLITICAL BRANCH
25 APR. 1919

By From
The Mamlatdar Supdt
No 1224 W 9/7/19 Recd 10/7

Forwarding a report on the arrangements made for Special Thanksgiving Services & Tonjas in Temples &c on Celebration of

NOTE—Contn. sheet.

656

G. R. S. III-2.

General and Revenue Secretariat.

Armistice celebrations

File No. 126 of 1919.

Serial No.

Armistice on the 7th Dec. 1918

26) Submitted with a draft brief report with ref. to para 3 of the Note

9/8 A memorandum reviewing the celebrations is put up as desired It appears too late to issue it or publish it.

The file with the memorandum note, if approved, be recorded, a Copy of the memorandum ~~if Considered necessary~~, being also sent to the Residency, if Considered Necessary

Bro
13-8-19.

Chief Secy

Please see remarks on memo & revise accdg.

The memorandum may be recirculated & printed for reference

Bro
16-8-19

Secy to Chief Secy in person on 12-9-19

Bro
13-9-19

Incorporate additions in the memorandum & print 4 records

Bro
13-9-19

This may be printed

Chief Secy

Bro
13-9-19

SECRETARIAT. NOTED
POLITICAL BRANCH 19 DEC 19

G.R.S. III—3]

8

Routine Notes.

[To be used only for notes, requisitions, etc., not intended for permanent record.]

A printed copy of the Memorandum Reviewing the Armistice Celebration in the Mysore State on 7.12.1918 is submitted for favour of perusal

esdas
19.9.1919

Seen Mamb.

The collection magazine is recorded / stitched etc.

18-9-19

N.B.—Should routine notes be written on small slips, the notes must be copied, or slips pasted on this form.

10554
DIARY NO.
19 -12
00
136

Office of the Deputy Commissioner,
Kadur District.
Dated Chikmagalur, 27th December 1918.

9

From

C.Devaraj Urs, Esq.,
Offg. Deputy Commissioner,
Kadur District.

To

C.S.Balasundaram Iyer, Esq., B.A.,
Chief Secretary to the Government of Mysore,
Bangalore.

Sir,

With reference to para 2 of Government Order No 8989-9002/P.P.132-18-9 dated 19th November 1918, calling for a report of the action taken for celebrating the Armistice in the District, I have the honor to report as follows

1. On receipt of the Government Order under advertance, necessary instructions were issued to the Sub-Divisional Assistant Commissioners, the Amildars and the Deputy Amildars for making needful arrangements to celebrate the Armistice in a fitting manner on the lines indicated in the Government Order. The allotment of Rs.500/- out of the State Grant and Rs.50/- out of the Muzrai Funds sanctioned for this District in Government Order No.G.9698-712/P.P.136-18-25 dated 28th November 1918 to meet the cost of the celebrations referred to, were distributed among the several officers as per particulars noted in the margin and these sums were supplemented by the Municipal and District Boards Funds as per particulars noted below with local subscriptions raised from the people in the several Taluks.

	State Grant	Muzrai Funds.
1.President, Chikmagalur Municipality	Rs. 200.	Rs --
2.Amildar, Chikmagalur.	-	10.
3. " Kadur.	60.	8.
4. " Tarikere.	70.	8.
5. " Koppa.	60.	10.
6. " Mudigere.	60.	10.
7.Dy." Narasimharajapur.	50.	4.
Total.	500.	50.

P.2.

W.D. C244—GPB—6,00,000—19-5-16—S.

191 1918.

From The Deputy Commissioner Kaira District

To Chief Secretary to the Government of Bombay

Dated 27th December 1918.

Despatched 30th

Received

General No.

No.

Enclosure No.

Submitting report on the Armistice Celebrations in the Kaira District

10

	Municipal Funds.	Dt.Board Funds.
1. Chikmagalur.....	500.	200.
2. Kadur.....	40.	
3. Birur.....	40.	
4. Tarikere.....	50.	
5. Koppa.....	20.	
6. Mudigere.....	75.	
7. Narasimharajapur...	20.	
Total. Rs.	745.	200.

2. From the reports received from the Sub Division Officer, Tarikere, President, Chikmagalur Municipal Council, Amildars and Deputy Amildar, it is seen that public meetings were held in the District and Taluk Head Quarters of the leading citizens of the place for the purpose of concerting measures to celebrate the event in a befitting manner and Sub Committees were formed for the purpose of conducting the various functions according to a programme chalked out by them.

3. On the morning of the 7th December 1918 the day fixed by Government for the celebration, the school boys of the various institutions assembled at the places where the Union Jack and the Mysore Flags had been hoisted and saluted them according to the guidance of the School Masters, who were also present at the place with the principle Government Officers and the leading citizens. The Bar Sepoys and the Police also presented salutes to the flags and fired 3 ~~xxxxxx~~ volleys of "Fue-de-joie" in the honor of the occasion.

4. SPECIAL THANKS GIVING SERVICES IN RELIGIOUS INSTITUTIONS. Special prayers and services were offered in all temples, mosques and churches throughout the District for the long life and prosperity of Their Imperial Majesties and His Highness the Maharaja of Mysore. Pujas and Abhishekams were also performed in the Hindu -- temples.

5. DECORATION OF DWELLINGS AND SHOPS. The principle streets in the several taluks were decorated with flags and

11

and festoons and the houses and shops were also illuminated in the night. Arrangements were also made to hoist the British and Mysore Flags on Government buildings which were suitably decorated and illuminated after nightfall.

6. FEEDING THE POOR. In all the Taluks and Sub Taluks including Sringeri Jahaghir, several poor people were fed by the various communities, who collected subscriptions amongst themselves for the purpose. Raw rations were also distributed to some extent in Chikmagalur, Koppa, Kadur, Tarikere, -- Narasimharajapur and Sringeri Jahaghir by some rich merchants of the place. Clothes were also distributed to the deserving poor in the taluks of Chikmagalur, Tarikere, Koppa and Mudigere It is praiseworthy that one Mr. Parvathappa of Birur fed about 2,000 poor people of the said town under instructions -- received by him from His Holiness the Murugarajendra Swami of the Veerashiva Matt at Chitaldrug. The number of people fed at the different places is noted below:-

1. Mudigere.....1300.
2. Tarikere.....2440.
3. Kadur.....2000
4. Sringeri.....1500

7. DISTRIBUTION OF SWEETS AND FRUITS TO THE SCHOOL CHILDREN AND SPORTS. Sweets and fruits were distributed among the School children in all the taluks and sports were commenced in the afternoon and the same continued till evening, when prizes were distributed to the several winners of races.

8. In the Town Hall at Chikmagalur, a Durbar was held by me and I read the gracious Message received from His Highness the Maharaja of Mysore to the people in the State. The Kannada translation of the Message was read by Mr. G. Rudrappa, M.A., Bar-at-law, the Treasury Assistant Commissioner. Similar meetings were held in all the Taluk Head Quarters and suitable speeches were made on the -- occasion.

12

PROCESSION

9. The Portriats of His Majesty, the King Emperor and His Highness the Maharaja of Mysore were placed in exquisitely decorated Mantaps and the same were taken in procession through the Main streets of all the Head Quarters Towns accompanied by music, the principle Government Officers and leading gentlemen of the several places forming the procession. There was also the display of Fireworks in Chikmagalur and a few other taluks in the night and the whole proceedings of the day terminated with three Cheers for the long life and prosperity of their Imperial Majesties and His Highness the Maharaja of Mysore.

I have the honour to be,

Sir,

Your mostobedient servant,

Offg. Deputy Commissioner,

Kadur District.

D.S.R.

G. R. S. VI—G/32]

SUBJECT.....

.....

.....

Diary No. of letter replied to.....

GENERAL AND REVENUE SECRETARIAT,

( )

, *the* 191 ,

Date of issue 31.1.09

Signed by

PP Section 136-18
File No.
Serial No

No. 15996-16004

To

The Chief Comm.

~~The President, City Improvement Trust Board, Bangalore~~

The Inspr. Genl. of Forests

The Secy. Govt. of Mysore (except Revenue).

Sir,

I am directed to invite your attention to para 2 of G.O. No. G. 8989-9002/ PP 136-18-9

over.

dated the 19th instant, and
to request that the report
on the Armistice Celebrations
therein called for may
kindly be furnished
as early as possible.

I have &c

[illegible]

for Chief Secy

[illegible]

List of enclosure

Copied by

Examined by

WD 86—GPB—60,000—15-11 16

Office of the City Municipal Council,

No. 217

Bangalore dated the 25th January 1919.

Encls Six

Govt 12742 29

DIARY NO.....

19 19

15

From.

Dewan Bahadur Rajasabha Bhushana
K.P.Puttanna Chetty, Esquire, C.I.E.,
Honorary President, Municipal Council,
Bangalore City.

P.P. 136-18

34

To:

C.S.Balasundaram Iyer, Esquire, B.A.,
Chief Secretary to the Government of His
Highness the Maharaja of Mysore, Bangalore.

Sir,

Adverting to Government Orders No.G.8989-9002/P.P.136-18-9 dated 19th November 1918 and G.9233-46/P.P.136-18-4 dated 22nd November 1918, declaring 7th December 1918, a public holiday in honor of the celebration of the Armistice with Germany and directing that the occasion should be celebrated in a fitting manner, I have the honor to report as follows:-

A meeting of the Municipal Councillors of the Bangalore City Municipal Council and the Head Masters of the various Educational Institutions including the Lady Principal of the Vani Vilas Institute, was convened in the City Municipal Office on Wednesday the 27th November 1918, to discuss the details connected with the celebration of the Armistice. Several Committees were formed, each of which was entrusted with the responsibility of working out the details of a particular part of the programme, such as

i. Fetes for children
ii. Sports
iii. Electric Illumination
iv. Feeding of the poor etc.

The functions of these Committees and the funds placed at their disposal for carrying out their objects are all given in detail in the copy of the Proceedings which was submitted to Government with my letter No.147 dated 29th November 1918. A copy is submitted here with for ready reference -(Appendix A).

2. It was directed in Government Notification dated 22nd November 1918, that Saturday the 7th December 1918 should be observed as a Holiday in all Educational Institutions and Public Offices

WD 0463—GPB—3,00,000—21-7-17—S.

191

From The Honorary President
Municipal Council
Bangalore City.

To The Chief Secretary
to the Government of Mysore
Bangalore

Dated 28th.
Despatched 29th } January 1919.

Received

General No.
No.

Enclosure No.

~~56bis~~

Submitting the final report on the "Armistice Day Celebrations" in the city

Offices etc., throughout the State. But Saturdays being usually a half or complete holiday in all schools, it was thought desirable that there should be a special holiday on Friday for the school going population during such an unique occasion. I accordingly addressed communications to the Government and to the Inspector General of Education, and the Registrar, Mysore University and Government were pleased in Government Order No.4719-21/Edn.246-18-2 dated 2nd December 1918, to direct that Friday the 6th December 1918, be also observed as a Holiday in all Educational Institutions in the State.

3. A detailed account of the Armistice Day Celebrations in the City is given in the "Daily Post"of the 9th December 18 an extract from which is attached hereto for ready reference. (Appendix B).

4. Government in Proceedings No.G.9698-72/P.P.136-18-28 dated 28th November 1918, were pleased to sanction a contribution of Rs.3000/- from State Funds to Bangalore City to supplement any sums that may be raised by voluntary subscriptions and grants from Municipal funds, to meet the cost of these celebrations. The City Municipal Council in their meeting dated 23rd November 1918 resolved to allot a sum of Rs.3000/- out of Municipal funds for the purpose and to approach Government with a request to contribute a sum of Rs.5000/- from State Funds, as it was desirable that the celebration should be on a scale befitting the occasion and the dignity of the City. Government in Proceedings No.G.10051-7/P.P.136-18-28 dated 2nd December 18, sanctioned an additional grant of Rs.2000/-. Appendix C shews in some detail the expenditure incurred under all items out of the total sum of Rs.8000/- which was at the disposal of the Municipality for the purpose.

5. Influential and leading citizens of the City did much — each in his own way - to make the day a memorable one, by arranging for special Poojas and Abhishekams in temples, by special Namaz in Mosques and by special thanksgiving services in Churches besides undertaking the decoration of the City at considerable expense to themselves. Special mention must be made of the fact that over 6000 poor people were sumptuously fed at the Old Tharag pet

Tharagupet by private charity through the exertions of Messrs Mundi Hariyanna, Yejaman Basappa, G.Rajappa and others; while over 2000 Mahomedans were fed at Ganigarpet by Mr.Usman Khan, Municipal Councillor and a leading merchant of the City at his own cost.

6. Six copies of the Kannada address delivered by me and six copies of the Hindustani Translation thereof read by Mr.Abbas Khan together with a booklet of snapshots taken on the occasion are forwarded herewith for record in the Secretariat.

7. My thanks are due to the several gentlemen who formed members of the various Committees for their hearty co-operation in arranging for t h e several items of the programme, to the Inspector General of Police for kindly placing the Parade ground at my disposal and for the elaborate police arrangements made on the occasion, and to the several Municipal Councillors for their kind suggestions to make the event a success. Special mention must be made of the very keen interest evinced in the affair by Col.Desaraj Urs and his Personal Assistant Mr.R.Puttanna from the beginning, in often visiting the Parade Ground for working out details relating to the Military part of the programme, also Mr.S.G.Forbes, Chief Electrical Engineer, who took much interest in making the Electric illuminations a success and a feature of the show which added so much to the beauty and grandeaur of the occasion.

8 Mr.R.Subba Rao, Chief Officer and Mr.T.Ramachendra Rao, Municipal Engineer, deserve credit for the expeditious and successful manner in which all the arrangements were carried out.

I have the honor to be.

Sir,

Your most obedient servant,

Honorary President.

A

Proceedings of a Meeting held in the City Municipal Office on Wednesday the 27th ~~Instant~~ November 1918, to discuss details connected with the celebration of the ARMISTICE on the 7th December 1918. 18

****

P R E S E N T.

Dewan Bahadur Raja Sabha Bhushana
K.P.PUTTANNA CHETTY, ESQR. C.I.E. (PRESIDING)

Mr.M.Chengiah Chetty, Esquire, B.A.,

B.K.Garudachar, Esquire,

S.Venkataranga Iyengar, Esquire,

B.Usman Khan, Esquire,

D.Adeppa, Esquire,

Desada Veerabhadra Setti, Esquire,

Desada Siddabasappa Setti, Esquire,

G.Siddaveerappa Esquire,

K.S.Krishna Iyer, Esquire, B.A.,

D.M.Gnanaprium Pillay, Esquire,

S.Venkatachala Iyengar, Esquire,

L.A.Pourwall, Esquire,

R.Subba Rao, Esquire, M.B., C.M., L.Ssc.,

F.Fernandes, Esquire, L.R.C.P.S., L.F.P.S.,

T.Ramachandra Rao, Esquire, B.A.,

S.G.Forbes, Esquire, B.Ssc., Etc.,

H.R.Krishnamurthi, Esquire, B.A.,

S.Reuben, Esquire, B.A.,

L.Seshagiri Rao, Esquire, B.A.,

K.A.Krishnamurthi, Esquire, B.A.

Rev.A.R.Fuller, M.A.,

Rev.W. Gunstone,

R.Puttanna, Esquire, B.A., B.L.,

J.D.S.Paul, Esquire,

S.Kalyanasundaram, Esquire, B.A.,

Sri Srirangamma, B.A.,

S.Seshachar, Esquire, B.A.,

Pranatharthi Hari Hara Iyer, Esquire, M.A.,

19

1. Rev.A.R.Fuller pointed out that Saturday the 7th December was in the usual course of things a hoaiday for school boys and that considering that several schools were not closed on the 13th November 1918 on account of late receipt of Government Notification, Government and the Universitees authorities may be requested to close all public schools and colleges in the City on Friday the 6th December 1918 in honor of the event which was about to be celebrated.

Seconded by Mr.H.R.Krishnamurthi and supported by Mr. K.A.Krishnaswamy Iyer.

Resolution:- Approved (Unanimously) Government and the Registrar of the Mysore University to be addressed on the subject.

2. Fetes for children.

Resolution:- On account of the large number of events on Saturday (7th December 1918) the heads of the various Educational Institutions may be requested to hold sports at their own schools, on Friday the 6th December 1918. A sum of Rs.1250/- may be alloted for distributing sweets in all Government, Municipal and Aided Schools in the City on Friday morning.

The following Ladies and Gentlemen will be requested to form a Committee to discuss further details and give effect to the Resolution:-

Miss Butler (London Mission)
Sri Srirangamma (Vani Vilas Institute)
Mr.E.P.Metcalfe (Central College)
" H.R.Krishnamurthi (Inspector of Schools Bangalore
Rev.A.R.Fuller (Wesleyan Mission)
Rev W.Gunstone (London Mission)
Mr.K.A.Krishnaswamy Iyer (Government Collg.High School
" L.Seshagiri Rao (Government A.V.School)
" Mahomed Beg (Inspector Hindustani Schools)
" K.S. Krishna Iyer (Municipal Education Committee)

A sum of Rs.100/- may be placed at the disposal of the Chief Commandant for the distribution of sweets amongst children of the Military in the Imperial Service Lancers, Imperial Service Transport Corps, the Old Sowar Lines and the Barr Lines.

20

3. Sports.

Resolution:- The athletic sports on Saturday afternoon may be confined to amfew choice open events for grown-up students from the High Schools and the Central College. A sum of Rs.75/- may be alloted for prize distribution amongst the winners.

Special arrangements may be made to hold sports for school girls on Friday the 6th December, sports for all Govt., Girls' Schools being held in the Vani Vilas Institute, Fort and for the Aided Girls' Schools in the London Mission Girls' High School. A sum of Rs.30/- may be alloted for prize distribution in the former place and Rs.20/- at the latter.

The Reserve Police may be requested to arrange for a tug-of-war amongst themselves or with the civil population. A sum of Rs.12/- being alloted for prize distribution. The Committee specifed in Resolution 2 will also be in charge of this section of the programme.

4. Military display.

Resolution:- A sum of Rs.150/- may be alloted for prize distribution amongst those that tke part in the Musical ride and the Torchlight tattoo.

5. Entertainment to the wounded and men returned from the front.

Resolution:- A sum of Rs.100/- may be alloted for entertaining 300 men on Saturday afternoon.

6. Decorative Arches, Venetian Posts, Flags, Buntings etc., (in the City and near the Police Maidan): enclosing the Parade ground: Decorating Pavilion near the Flag Staff etc.,

Resolution:- An expenditure of Rs.2500/- may be sanctioned on this behalf; more may be made available if necessary, if the Government grant permits it.

7. Furnishing Pavilion: Transport of furniture for school girls: Hire of furniture: Issuing invitation cards and allied matters.

Resolution:- A sum of Rs.500/- may be alloted for these purposes.

8. Illuminations.

21

8. Illuminations.

Resolution:- An expenditure of Rs.1000/- may be sanctioned under this head.

9. Electric Display.

Resolution:- A sum of Rs.1000/- may be alloted for electric Display. The Chief Electric Engineer may be requested that in view of the City being the first place to be lit with Electricity in Southern India and of the Durbar owning one of the largest generating systems in the world, the Electric Display may be taken up on a scale worthy of the historic occasion but would also reflect the resources of the State Electrical Department.

A Sub-Committee consisting of Messrs S.G.Forbes, D.V.Iyya and R.Subba Rao, will discuss and settle details.

10. Fire Works.

Resolution:- An expenditure of Rs.1000/- may be sanctioned under this head.

11. Police arrangements.

Mr.S.Reuben offered to make all necessary Police arrangements in consultation with the Superintendent in charge of the Reserve Police.

12. Feeding the poor.

Resolution:- Two Committees consisting of the following gentlemen with power to add to their number may be requested to organize and supervise the Feeding of the Hindu and Mahomedan poor respectively on the 7th December 1918 noon viz.,

For Hindus.

Mr.Mundi Hariyanna (Convenor)
" Sajjan Rao
" S.Sivappa
" Venkatamuniappa Setti
" S.K.Narasimhiah
" Yejman Basappa
" Desada Siddabasappa Setti
" P.Munibasappa
" D.Adeppa
" M.Ramachandra Rao Sindhe
" L.A.Pourwall.

For Mahomedans.

" B.Usman Khan (Convenor)
" B.Abdur Rahmon.
" M.Abdul Jabbar.

The modified programme as passed at the meeting is as follows:-

22

ollows (The closing of Public Schools on Friday the 6th December being subject to the approval of the Government and the Mysore University and the Military event being subject to the approval of the Chief Commandant of the Mysore State Troops)

Friday the 6th December 1918.

The Central College and all Public Schools in the City will be closed. Sports in the various Educational Institutions and distribution of sweets. Prize distribution to winners in sports for Girls at the Vani Vilas Institute and London Mission Girls' High School.

Saturday the 7th December 1918.

MORNING	Worship in Temples, Special Services in Churches: Namaz in Mosques: Bhajanes.
8 to 9 A.M.	Mysore Troops, Infantry, Cavalry, Transport Corps etc., muster at the District Office compound between 8 and 8-15 A.M., March with Band and Colors through Avenue Road, Chowk, Dodpet, and Fort, to the Parade Ground. (Arrival 8-50 A.M.)
9 to 10 A.M.	Parade.
10 to 11 A.M.	March of Mysore Troops with Band and Colors through 5th Main Road, Chamarajpet, 3rd Cross Road Chamarajpet, Albert Victor Road, Sulthanji Road, Arlepet Road, Arlepet Square, Taluq Cutchery Road up to Cenotaph. (Troops then disperse to their respective Lines)
12 noon to 2 P.M.	Feeding the poor.
2 to 3 P.M.	1. Entertainment at the Dhanalakshmi Theatre to the wounded and men returned from the front. 2. Athletic sports for schoold boys at the Parade Ground. 3. Tug-of-war (Reserve Police) at the Parade Ground.
3-30 to 4-30 P.M.	MILITARY DISPLAY.
4-30 to 5 P.M.	Prize distribution to winners in Military display, athletic sports and tug-of-war.
5 to 6 P.M.	MASS MEETING.
6-15 P.M.	Illuminations and Electric Display.
6-15 to 6-30 P.M.	Musical Ride.
6-30 to 6-45 P.M.	Torchlight Tattoo.

6-45 to 7-15

B

EXTRACT FROM THE "DAILY POST" DATED THE 9TH DECEMBER 1918. 24

****

"REJOICINGS IN THE CITY"

Friday, the 6th Instant, was a gala-day in all public Schools in the City. There were sports, and, in the evening, sweets had been distributed by the Municipality to over 17,300 school-going boys and girls in their respective schools.

Saturday commenced with special POOJAS and ABHISHEKAMS in all Hindu Temples. Twelve BAJANA parties with music went round in different directions finishing their circuit by 8 A.M.. NAMAZ was performed in all the Mosques with reading of the KORAN. Special thanksgiving services were held at the Hudson Memorial, and Rice Memorial Churches and Saint Joseph's Chapel.

From early morning the City was agog with expectation, thousands lining the streets, through which the Mysore Troops were to march in procession. The Infantry, the Cavalry, the Battery, the Transport Corps, etc., mustered in the District Office Compound punctually at 8-10 A.M.. The Military procession left the Yelahanka Gate at 8-15 A.M. with Band and Colors and passed through Dodpet and the Fort. Colonel J.Desaraj Urs, M.VO C.I.E., Chief Cammandant, headed the procession accompanied by Rajakumar C.Desaraj Urs and Mr.P.F.Bowring, District Magistrate. The route throughout from the Yelahanka Gate to the Police Parade Ground was gaily decorated with venetians, festoons, flags, and buntings. The troops that had served on the war front were in Khaki and the others in full uniform. Cad in his unostentatious Khaki uniform, Colonel Desaraj Urs was a striking figure upon his coal black charger and the dense crowds repeatedly cheered as he gracefully returned the salutes of the townspeople who had assembled to do him honor. Several boquets and garlands were presented en route and the Troops reached the Parade maidan at 9 O' clock.

The approaches to the ground presented an appearence, the like of which had not been seen in the City. Triumphal arches were put up on the Fort Centre Road opposite the Reserve Police lines

25

the City Institute corner and the new Patnoolpet. The first arch bore the word "VICTORY" and the second "PEACE".

In response to the invitations issued by the Municipal Council, over 1,000 gentlemen who arrived at the pavilion, were received by the City fathers and conducted to their seats. Sir M.Visvesvaraya, K.C.I.E., Dewan, who arrived in time was received with tremendous applause. Nearly 600 Indian ladies in their bright colored garments sat inside the pavilion and lent a most festive appearance to the scene. On the arrival of the Troops at 9 A.M., the Mysore Flag was hoisted which the Chief Commandant and the Troops saluted. A Royal salute of 21 guns was fired with three rounds of feu de joie. The Chief Commandant called for three cheers for His Majesty the King Emperor and three more for His Highness the Maharaja which were lustily responed to. The Dewan stood near the flagstaff and received the salute during the march past.

After the parade, Dewan Bahadur K.P.Puttanna Chetty, C.I.E., Honorary President of the City Municipal Council in a clear voice, read the message from His Highness the Maharaja to his people. A Kannada translation was read by Mr.Mahomed Abbas Khan, Municipal Councillor, Mr.Puttanna Chetty then called for three cheers for Their Imperial Majesties the King Emperor and the Queen and three more for His Highness the Maharaja of Mysore which were vociferously responded to. The Troops then marched to their respective Lines.

The feeding of the poor was undertaken in three different centres in Old Tharagupet, Nagarathpet & Ganigarpet. Over 6,000 Hindu poor were sumptuously fed at Old Tharagpet. Messrs. Mandi Harianna, Yejaman Basappa and G.Rajappa were mainly responsible for the arrangements. Nearly 2000 Hindu poor were fed by the Nagarathpet merchants at their Chathram. About 2000 Mahomedan poor were fed at Ganigarpet by Mr.B.Usman, Municipal Councillor. The Honorary President and Chief Officer visited the areas when the function was in progress.

At 2 P.M., the Municipality entertained 300 wounded and men returned from the front at the Dhanalakshmi Theatre. They were

entertained to lunch, music and magical performance at 2-30 P.M. The sports for High Schools and College students (finals) commenced and a series of exciting events was gone through. The tug-o'-war between the Reserve Police and the Police Training School was most interesting, the issue being doubtful for more than four minutes.

The Military entered the arena at 3-30 P.M. and through the courtesy of Colonel Desaraj Urs the public were treated to a Military display which was not only the first of its kind in the City but also one of the best in India. The tent pegging was repeatedly cheered; the charge, as on the battlefield, was most awe-inspiring; and the musical ride brought forth a tremendous burst of applause.

The Dewan Sir M.Visvesvaraya arrived at 5 P.M., when the prize distribution for the winners in the sports took place at 5-30 P.M. Mr.Puttanna Chetty delivered a most impressive address in Kannada detailing the causes of war, the suffering and self-sacrifice of the Allies; and the grim determination that finally brought about the downfall of Prussian Militarism. He expatiated upon the part India had played in this greatest of wars and how the Mysore Troops had also been previleged to vindicate the cause of justice. A Hindustani translation was read by Mr.M.Abbas Khan. Copies of the Kannada and Hindustani address were read simultaneously from four temporary platforms in different points of the enclosure. The Hon'ble Mr.H.V.Cobb, I.C.S., C.S.I., C.I.E., British Resident in Mysore, accompanied by Major James, First Assistant Resident and Brigadier-General arrived at 5-45 P.M., and was accorded a hearty reception by the Dewan and Councillors of State and Honorary President and Members of the City Municipality.

At 6 P.M. 2000 electric lights were switched on amidst roars of applause and within the next few minutes the illumination of all the buildings and arches in the neighbourhood was completed. The festoon of electric lights all round the enclosure and the brilliant lighting of the pavilion gave an appearance of fairyland to the scene. The torchlight tattoo of the Military was a pretty display. The Hon'ble the Resident was then presented with a gar-

27

garland and a bouquet. There was an excellent display of fire-works at the close of which the band played "GOD SAVE THE KING", the Marsailles and the Mysore Anthem.

Thanks to the Police, excellent order was preserved at the enclosure, in the parking of conveyances and the procession route in the City. Mr.Mir Humza Hussain, the Inspector General of Police, who personally held rehearsals, was present, at the enclosure throughout the day, ably assisted by Mr.S.Reuben, Superintendent of Police and Messrs. Sirajuddin and Dunning, Chief Inspectors.

The unique character and success of the function are due to the indefatigable work of Dewan Bahadur K.P.Puttanna Chetty and the Councillors as well as the Executive Officers of the Municipality whom we congratulate upon the same..

"EXTRACT"

for Honorary President.

C

28

Abstract Statement of Expenditure incurred on account of Armistice day celebrations in the Bangalore City on 7th December 1918.

Item No.	Particulars	Amount. Rs.	a	p	Remarks.
1.	Distribution of sweets to the school boys and girls in all Government, Municipal and aided schools in the City.	1,250	0	0	✓
2.	Distribution of sweets to the children of the Military on the Imperial Service Lancers, Imperial Service Transport Corps Old Sowar and Barr lines.	250	0	0	✓
3.	Prizes for sports	137	0	0	✓
4.	Entertainment to the wounded men returned from the front.	93	9	0	✓
5.	Decorating streets and putting up arches etc	1,499	11	9	✓
6.	Erection and decoration of Pavalion.	1,258	0	0	✓
7.	Issuing invitation cards and other allied matters.	325	0	0	✓
8.	Illuminations.	887	0	0	✓
9.	Fire works.	553	12	0	✓
10.	Electric illuminations and display.				Bill awaited from the Electric department
11.	Hire of furniture.	74	8	0	✓
	Total-	6,328	8	9	✓

Rupees Six thousand three hundred and twenty eight, annas eight and pies nine.

For Hon: President.

ಸರ್ ೧೯೧೯ ನೆಯ ಇಸ್ವಿ ಡಿಸೆಂಬರು ೭ ನೆಯ ತಾರೀಖಿನಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ
"ಆರ್ಮಿಸ್ಟಿಸ್" ಸಮಾರಂಭೋತ್ಸವದ ದಿವಸ
ದಿವಾನ ಬಹದ್ದೂರ್ ರಾಜಸಭಾಭೂಷಣ

ಕೆ. ಪಿ. ಪುಟ್ಟಣ್ಣಶೆಟ್ಟಿ, ಸಿ. ಐ. ಇ. ಯವರು ಮಾಡಿದ ಉಪನ್ಯಾಸ

ಮಹಾಜನರೆ,

ಈಗ ಸುಮಾರು ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಎಡೆಬಿಡದೆ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಅನೇಕ ಪ್ರಾಣನಷ್ಟಕ್ಕೂ ದ್ರವ್ಯ ನಷ್ಟಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಅತಿಶಯವಾದ ಅನಾಹುತಕ್ಕೂ ಕಾರಣವಾಗಿ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನೇ ಕ್ಲೇಶಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿಸಿ ಮರುಗಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಘೋರವಾದ ಯುದ್ಧವು ಕಡೆಗೆ ಪರ್ಯವಸಾನವನ್ನು ಹೊಂದಿ ಮಾನವಕೋಟಿಯ ಹೃದಯಕ್ಕೆ ಸುಖಸಮಾಧಾನಗಳು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವಂತೆ ಆಗಿರುವ ಈ ತರುಣದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮಗಳೆಲ್ಲರಿಗೂ ಲಭಿಸಿರುವ ಆನಂದವನ್ನೂ ಮತ್ತು ತದಾನಂದದಾಯಕವಾದ ಭಗವತ್ಕೃಪೆಗೆ ಕೇವಲ ಭಕ್ತಿಪುರಸ್ಸರವಾದ ಕೃತಜ್ಞತಾಭಾವನೆಯನ್ನೂ ಪ್ರದರ್ಶಿಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ನಾವುಗಳೆಲ್ಲರೂ ಈ ದಿವಸ ಇಲ್ಲಿ ನೆರೆದಿರುತ್ತೇವೆ. ನಮ್ಮ ಚಕ್ರವರ್ತಿಸಾರ್ವಭೌಮರಾದ ಶ್ರೀಮದಿಪದನೇಯ ಜಾರ್ಜ್ ಪ್ರಭುಗಳು ಯಾವ ಧರ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾಪನಾರ್ಥವಾಗಿ ಯುದ್ಧೋನ್ಮುಖರಾಗಿ ಮಿತ್ರಮಂಡಲಿಯವರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಅಪಾರವಾದ ಸಹಾಯವನ್ನಿತ್ತು ತಮ್ಮ ಸರ್ವಸ್ವವನ್ನೂ ಧಾರೆಯನ್ನೆರೆಯುತ್ತಾ ಬಂದರೋ ಆ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ದಿಗ್ವಿಜಯವು ಉಂಟಾಗಿ ಶತ್ರುಪಕ್ಷದವರು ಹತಾತ್ತಾಗಿ ಹಿಡಿದಿದ್ದ ಭುಜಶಕ್ತಿಯ ಆಟೋಪಕ್ಕೆ ನಿರ್ನಾಮವಾದ ಭಂಗವುಂಟಾಗಿರುವುದು ನಮ್ಮ ಈ ದಿವಸದ ಆನಂದವನ್ನೂ ಕೃತಜ್ಞತೆಯನ್ನೂ ಇಮ್ಮಡಿಮಾಡಿರುವವು.

ಶತ್ರುಪಕ್ಷದವರು ತಮ್ಮ ಬಾಹುಬಲವನ್ನೂ ಭುಜಶಕ್ತಿಯನ್ನೂ ನಂಬಿಕೊಂಡು ಅವುಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದಲೇ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೈವಶಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದೆಂಬುವ ದುರಾಲೋಚನೆಯಿಂದ ದುಡಿಕಿದವರಾಗಿ ನ್ಯಾಯ, ಧರ್ಮ, ಕಟ್ಟುಪಾಡುಗಳನ್ನು ಲೆಕ್ಕಿಸದೆ ಬೆಲ್ಜಿಯಂ ದೇಶದೊಳಕ್ಕೆ ಅವಸರವಸರವಾಗಿ ನುಗ್ಗಿ ಫ್ರಾನ್ಸ್ ದೇಶವನ್ನು ಆಕ್ರಮಿಸಿಕೊಂಡು ಪ್ಯಾರಿಸ್ ಪಟ್ಟಣವನ್ನು ಸಮೀಪಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಚಕ್ರಾಧಿಪತ್ಯದವರು ತಟಸ್ಥರಾಗದೆ ಧರ್ಮ ಪರಿಪಾಲನೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುವ ಒಂದೇ ಉದ್ದೇಶವನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಫ್ರಾನ್ಸಿನವರ ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ಬಂದು ನಿಂತರು. ಅಂದಿನಿಂದ ಇದುವರೆವಿಗೂ ಈ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಈಡೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬುವ ಜಿತಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಪ್ರಾಣಗಳನ್ನೂ ದ್ರವ್ಯವನ್ನೂ ಅಪರಿಮಿತವಾಗಿ ಧಾರೆಯೆರೆದುದಲ್ಲದೆ ತಮ್ಮ ದಿನಚರಿಯ ಸುಖಸಂತೋಷಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ತೊರೆದು ತಮ್ಮ ಆಹಾರಕ್ಕೆ ಕುಗ್ರಾಮವಾದರೂ ಅದನ್ನೂ ಸಹ ಎಸ್ಟೋ ಸಹನೆಯಿಂದ ಸಹಿಸಿಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಸಂಕಲ್ಪವನ್ನು ಕೈಗೂಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಎಲ್ಲಾ ತಾಪತ್ರಯಗಳನ್ನೂ ಅನುಭವಿಸಿದರು. ಕಡೆಗೆ ಭಗವಂತನು ಇವರ ಪಕ್ಷವನ್ನೇ ಹಿಡಿದು ಶತ್ರುಗಳಿಗೆ ಅಪಖ್ಯಾತಿಕರವಾದ ಅಪಜಯವು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿ ದಿಗ್ವಿಜಯವು ಇವರ ಕೈಸೇರುವಂತೆ ಅನುಗ್ರಹಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಅವರ ಪರಿಪಾಲನೆಗೊಳಪಟ್ಟಿರುವ ನಮ್ಮಗಳೆಲ್ಲರಿಗೂ ಅತ್ಯಂತ ಆನಂದವು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಿರುವುದು.

ನಮ್ಮ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಚಕ್ರವರ್ತಿಸಾರ್ವಭೌಮರವರು ಕೈಗೊಂಡ ಕಾರ್ಯವು ಸರ್ವಸಮ್ಮತವಾದುದಾಗಿರುವುದೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಅಮೆರಿಕಾ ದೇಶೀಯರು ಒಂದೆರಡುವರ್ಷ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಸೇರದೆ ತಟಸ್ಥರಾಗಿದ್ದು ಅನಂತರ ಏಕಮನಸ್ಕರಾಗಿ ಮಿತ್ರಮಂಡಲಿಯವರೊಡನೆ ಕಲೆತು ಯುದ್ಧಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಉಪಕ್ರಮಿಸಿದುದು ಪ್ರಬಲಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿರುವುದು. ಅಮೆರಿಕಾದೇಶೀಯರಿಗೆ ಈ ಯುದ್ಧದಿಂದ ಯಾವ ಪ್ರಯೋಜನವೂ ಆಗಬೇಕಾದುದಿಲ್ಲ. ತಾವು ಯುದ್ಧವನ್ನು ಗೆದ್ದು ತಮ್ಮ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕೆಂಬುವ ದುರಾಶೆಯೇ ಅವರಿಗಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಮುಖ್ಯ ನ್ಯಾಯಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಹೋರಾಡುತ್ತಿರುವವರಿಗೆ ಸಮಯೋಚಿತವಾದ ಸಹಾಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಅನ್ಯಾಯಪ್ರವರ್ತಕರಿಗೆ ಅಪಜಯವನ್ನುಂಟುಮಾಡತಕ್ಕುದು ತಮ್ಮ ಧರ್ಮವೆಂದು ತಿಳಿದು ತಮಗೆ ಉಂಟಾಗುವ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಲಕ್ಷಿಸದೆ ಮಿತ್ರಮಂಡಲಿಯವರ ಪಕ್ಷವನ್ನು ವಹಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ಬೆಂಬಲವಾಗಿ ಬಂದು ನಿಂತರು. ಹೀಗೆಯೇ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಚಕ್ರಾಧಿಪತ್ಯಕ್ಕೊಳಪಟ್ಟಿರುವ ಸಮಸ್ತ ದಿಗ್ಭಾಗಗಳಿಂದಲೂ ಅಂದರೆ ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾ, ಕಾನಾಡಾ, ನ್ಯೂಜೀಲೆಂಡ್, ಮುಂತಾದ ಸ್ವಾಸ್ತ್ಯಗಳಿಂದಲೂ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಿಂದಲೂ ಸಹಾಯವು ಏಕಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಮಿತ್ರಮಂಡಲಿಯವರಿಗೆ ಒದಗಿತು. ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಸಾರ್ವಭೌಮರವರು ಲೋಕಹಿತಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿಯೂ, ಲೋಕಕ್ಷೇಮಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿಯೂ, ಲೋಕಪಾಲನೆಯನ್ನು ಧರ್ಮಪಾರಾಯಣತೆಯಿಂದ ನೆರವೇರಿಸಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿಯೂ ಯುದ್ಧಸನ್ನದ್ಧರಾದರೆಂಬುದು ದೃಢಪಟ್ಟುದರಿಂದಲೇ ಎಲ್ಲರೂ ಅವರಿಗೆ ಬೆಂಬಲರಾಗಿ ನಿಂತು ಈ ದಿವಸ ಅವರ ಸಂಕಲ್ಪವು ಈಡೇರಿದ ಸಂತೋಷ ಸಮಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಗಳಾಗಿರುವರು.

ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶೀಯರಾದ ನಮಗಳಿಗಾದರೋ ಈ ಯುದ್ಧದ ದೆಸೆಯಿಂದ ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ಕೊರತೆಗಳ ಜತೆಗೆ ಮಹದುಪಕಾರಗಳು ಲಭಿಸಿರುವವು. ನಮ್ಮ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಸಾರ್ವಭೌಮರವರ ಸೇವೆಯನ್ನು ಕಾರ್ಯತಃ ಶಿರಸಾವಹಿಸಿ ನೆರವೇರಿಸುವ ಅಮೋಘವಾದ ಅವಕಾಶವು ನಮ್ಮ ಸೈನೀಕರಿಗೆ ಲಭಿಸಿತು. ಯುದ್ಧದ ಆರಂಭಗದಲ್ಲಿಯೇ ಫ್ರಾನ್ಸ್ ಮತ್ತು ಇಂಗ್ಲೆಂಡು ದೇಶಗಳ ಸೈನ್ಯಗಳು ಇನ್ನೂ ಯುದ್ಧಭೂಮಿಗೆ ಯತೇಚ್ಛವಾಗಿ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ತತ್ಪೂರ್ವವೇ ನಮ್ಮ ಸೈನೀಕರು ಹಡಗುಗಳನ್ನು ಹತ್ತಿ ಸಮುದ್ರವನ್ನು ದಾಟಿಹೋಗಿ ಫ್ರಾನ್ಸ್ ದೇಶದ ಯುದ್ಧಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ನಿರಾತಂಕವಾಗಿ ನುಗ್ಗಿಬರುತ್ತಿದ್ದ ಶತ್ರು ಸೈನೀಕರನ್ನು ಎದುರಿಸಿ ಅವರನ್ನು ತಡೆಹಾಕಿದರು. ತರುವಾಯ ಗಲ್ಲಿಪೋಲಿಯಲ್ಲಿ ಶತ್ರುಪಕ್ಷದ ಸೈನ್ಯಗಳನ್ನು ಬಹು ಧೈರ್ಯೋತ್ಸಾಹಗಳಿಂದ ಎದುರಿಸಿದರು. ಆ ಮೇಲೆ ಪ್ಯಾಲಸ್ಟೈನ್, ಮೆಸೊಪೊಟೇಮು ದೇಶದ ಸೈನೀಕ

Sangam Press

ರಿಂದಲೇ ಪಡೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿರುವುದೆಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಸೂಯೆಜ್, ಈಜಿಪ್ಟ್, ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕ ಪ್ರಾಂತಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಶತ್ರುಪಕ್ಷದವರಿಗೆ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಿರುವ ಅಪಜಯವು ನಮ್ಮ ಸೈನೀಕರಿಂದಲೇ ಬಹುವಾಗಿ ಉಂಟಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ದಿಗ್ವಿಜಯದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನೀಕರಾದ ನಮ್ಮ ಸೈನೀಕರೂ ಸಹ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ಸಾಹಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ತಮ್ಮ ರಕ್ತವನ್ನು ಧಾರೆಯೆರೆದು ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೂ ಬಹು ಕೀರ್ತಿಯನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆಂಬುವ ಅಂಶವನ್ನು ನಾವು ಈ ತರುಣದಲ್ಲಿ ಮರೆಯಲಾರೆವು. ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಕಾದಾಡಿದ ನಮ್ಮ ಅನೇಕ ಸೈನೀಕರು ಈ ದಿವಸ ಇಲ್ಲಿ ನೆರೆದಿರುತ್ತಾರೆಂಬುದು ತುಂಬಾ ಸಂತೋಷಕರವಾಗಿರುವುದು. ಇವರಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಸೈನ್ಯದ ಮುಖ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳಾದ ಸರ್ದಾರ ಕರ್ನಲ್ ದೇವರಾಜೇ ಅರಸ್, ಸಿ. ಐ. ಇ., ಎಂ. ವಿ. ಒ., ಯವರೇ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯರಾಗಿ ಅವರ ಆಗಮನದಿಂದ ನಮ್ಮ ಆನಂದವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿರುತ್ತಾರೆ.

ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದ ಮಹಾರಾಜರುಗಳೂ ಮತ್ತು ಪ್ರಜೆಗಳೆಲ್ಲರೂ ಏಕೀಭವಿಸಿ ಯುದ್ಧವು ಜಯಪ್ರದವಾಗಿ ನೆರವೇರುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಸಾರ್ವಭೌಮ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಯತೋಚಿತವಾದ ಸಹಾಯವನ್ನು ಯತೇಚ್ಛವಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಾ ಬಂದು ನಮ್ಮ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಪ್ರಭುತ್ವದ ಮೇಲಿರುವ ಅನನ್ಯ ರಾಜಭಕ್ತಿಯನ್ನೂ, ನಿಶ್ಚಲವಾದ ಭರವಸೆಯನ್ನೂ, ಅಶೇಷವಾದ ಗೌರವವನ್ನೂ, ಅಸಾಧಾರಣವಾದ ಪ್ರೀತಿಯನ್ನೂ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿರುವುದು ಯುದ್ಧದಿಂದ ಹೊರಪಟ್ಟ ಮತ್ತೊಂದು ಅಮೋಘವಾದ ಸೂಚನೆಯಾಗಿರುವುದು. ಸಮಸ್ತ ರಾಜರುಗಳೂ ತಮ್ಮ ಸೈನ್ಯವನ್ನೂ, ಕೋಶವನ್ನೂ ಸಾರ್ವಭೌಮ ಸರ್ಕಾರದವರ ವಶಪಡಿಸಿದುದಲ್ಲದೆ ಹಲವರು ತಾವಾಗಿಯೇ ಯುದ್ಧೋನ್ಮುಖರಾಗಿ ಯೂರೋಪುಖಂಡಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಫ್ರಾನ್ಸ್ ದೇಶದ ರಣಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಕಾದಾಡಿ ಬಂದಿರುವರು. ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸಾರ್ವಭೌಮರವರ ಧರ್ಮಪರಾಯಣತೆಯು ಅಸದೃಶವಾದುದೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೋಸ್ಕರ ತಮ್ಮ ಪ್ರಾಣಗಳನ್ನೇ ಅರ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂದೆ ಬಂದ ವೀರಾಗ್ರೇಸರರಾದ ಈ ಮಹಾರಾಜರುಗಳ ಉದಾಹರಣೆಗಿಂತಲೂ ದೃಢವಾದ ಬೇರೊಂದು ಉದಾಹರಣೆಯು ಬೇಕೆ?

ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮನ್ನಾಳುವ ಮಹಾಸ್ವಾಮಿಯವರಾದ ಶ್ರೀಮತ್ ಮಹಾರಾಜ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣರಾಜೇಂದ್ರ ಒಡೆಯರ್ ಬಹದ್ದೂರ್‌ರವರೂ ಸಹ ಯುದ್ಧಕಾರ್ಯಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಮಹತ್ತರವಾದ ಸಹಾಯ ಸಂಪತ್ತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ತಮ್ಮ ಇಂಪೀರಿಯಲ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಸೈನ್ಯವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಯುದ್ಧಭೂಮಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದಲ್ಲದೆ ಸುಮಾರು ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆವಿಗೂ ದ್ರವ್ಯಸಹಾಯವನ್ನು ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಮಹಾಸ್ವಾಮಿಯವರ ಆಜ್ಞಾನುಸಾರ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಪ್ರಜೆಗಳೆಲ್ಲರೂ ಯುದ್ಧದ ಸಾಲಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಯತೇಚ್ಛವಾಗಿ ದ್ರವ್ಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದಲ್ಲದೆ ಸೈನ್ಯಕ್ಕೆ ಉಮೇದುವಾರುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವನ್ನು ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮ ಘನ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸೈನ್ಯಕ್ಕೆ ಹೊಸ ಉಮೇದುವಾರರುಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಅವರನ್ನು ತರಬಿಯತ್ತುಮಾಡಿಸಿ ಯುದ್ಧರಂಗಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುವ ಏರ್ಪಾಡನ್ನು ಅತಿ ವಿತರಣೆಯಿಂದ ನಡೆಯಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಸಿಟಿ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್‌ನವರು ಹೊಸ ಉಮೇದುವಾರರುಗಳಿಗೆ ತಮ್ಮ ಖರ್ಚಿನಿಂದ ವಿನೋದಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿ ಸತ್ಕರಿಸಿ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಇವರುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಬ್ಯಾಂಡ್, ಭಾಜಾ ಭಜಂತ್ರಿಗಳ ಮೂಲಕ ಮೆರವಣಿಗೆ ಮಾಡಿಸಿ ರೈಲ್ವೆಸ್ಟೇಷನ್‌ಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಅವರನ್ನು ಉತ್ಸಾಹಪಡಿಸಿ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗೆಯೇ ರಣಭೂಮಿಯಿಂದ ಹಿಂದಿರುಗಿದ ಸೈನೀಕರನ್ನೂ ಸಹ ಕೌನ್ಸಿಲ್‌ನವರು ಅತ್ಯಂತ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ರೈಲ್ವೆಸ್ಟೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಬರಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ನವಸೈನೀಕರ ಏರ್ಪಾಡು ಮತ್ತು ಸತ್ಕಾರ ಮುಂತಾದ ಕಾರ್ಯಗಳೆಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ನಮ್ಮ ಶ್ರೀಮತ್ ಯುವರಾಜರವರಾದ ಶ್ರೀಕಂಠೀರವ ನೃಸಿಂಹರಾಜ ಒಡೆಯರ್ ಬಹದ್ದೂರ್‌ರವರ ಉತ್ಸಾಹಪೂರಿತವಾದ ಸಲಹೆಗಳು ನಮ್ಮವರನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿ ನಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಸಫಲಕ್ಕೆ ಕಾರಣವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿರುವವು. ಈ ಪ್ರಕಾರ ನಮ್ಮ ಶ್ರೀಮತ್ ಮಹಾರಾಜರವರೂ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮತ್‌ಯುವರಾಜರವರೂ ಸಹ ಹಾಕಿಕೊಟ್ಟ ಮೇಲ್ಪಂಗ್ತಿಯ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನವೂ ಸಹ ಯುದ್ಧಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಾ ಬಂದಿರುವುದು. ಇದರ ಫಲವು ಈ ದಿವಸ ಕೈಸೇರಿ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಂತೋಷಪ್ರದವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಸುದಿವಸದ ಸಮಾರಂಭದಲ್ಲಿ ನಾವೂ ಭಾಗಿಗಳಾಗಿ ಆನಂದಪಡುತ್ತಿರುವೆವು.

ಈ ಯುದ್ಧದ ದೆಸೆಯಿಂದ ಇಂಡಿಯಾದೇಶೀಯರ ನಿಶ್ಚಲವಾದ ರಾಜಭಕ್ತಿಯೂ ಮತ್ತು ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶೀಯ ಸೈನೀಕರ ಆಸಮಾನವಾದ ಶೌರ್ಯಸ್ಥೈರ್ಯಾದಿಗಳು ಬಹಳ ಜೆನ್ನಾಗಿ ಪ್ರಕಾಶಕ್ಕೆ ಬಂದು, ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶೀಯರಿಗೂ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೂ ಪರಸ್ಪರ ಸೌಹಾರ್ದ್ರವೂ ಮತ್ತು ಸರಿಸಮಾನೀಕತ್ವವೂ ಸಹ ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಿ, ಉಭಯತ್ರರೂ ಯತ್ಕಿಂಚಿತ್ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿಲ್ಲದಂತೆ ಸಹೋದರರಂತೆ ವರ್ತಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗಿರುವುದು ನಮ್ಮ ಭಾಗ್ಯೋದಯವಾಗಿರುವುದು. ಮಿತ್ರಮಂಡಲಿಯವರಿಗೂ ಶತ್ರುಪಕ್ಷದವರಿಗೂ ಈಗ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಸಂಧಿಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಇಂಡಿಯಾದೇಶೀಯರ ಮಾತೂ ನಡೆಯುವಂತೆ ನಮ್ಮ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಸಾರ್ವಭೌಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಂಡಿಯಾದೇಶದ ಮಹಾರಾಜರುಗಳ ಮತ್ತು ಪ್ರಜೆಗಳ ಪರವಾಗಿ ಇಂಡಿಯಾದೇಶೀಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶೀಯರಿಗೆ ಅತಿಶಯವಾದ ಸನ್ಮಾನವನ್ನೂ ಮಾಡಿರುವುದಲ್ಲದೆ ತಮ್ಮ ಘನವಾದ ನಿಸ್ಪೃಹತೆಯನ್ನೂ ನ್ಯಾಯೈಕಪರತೆಯನ್ನೂ ಪ್ರಕಟಿಸಿ ನಮ್ಮನ್ನು ತುಂಬಾ ಕೃತಜ್ಞತೆಗೆ ಪಾತ್ರರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿರುವರು.

ಈ ಪ್ರಕಾರ ಧರ್ಮಪರಿಪಾಲನೆಗೋಸ್ಕರ ಹೂಡಲ್ಪಟ್ಟ ಯುದ್ಧವು ಮುಂದೆ ಯಾವ ಯುದ್ಧಗಳಿಗೂ ಅವಕಾಶವಾಗದಂತೆ ಪರಿಣಮಿಸಿ, ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಭುತ್ವಗಳವರೂ ಸತ್ಯ, ನ್ಯಾಯ, ಧರ್ಮಗಳ ಮೇಲೆಯೇ ದೃಷ್ಟಿಯಿಟ್ಟು ಪ್ರಜಾಪರಿಪಾಲನೆಯನ್ನು ಮಾಡುವಂತೆ ಏರ್ಪಟ್ಟು, ಅಸಂಖ್ಯಾತವಾದ ಪ್ರಾಣನಷ್ಟ, ದ್ರವ್ಯನಷ್ಟ, ಮತ್ತು ದುಃಖಪ್ರಾಪ್ತಿಗೆ ಕಾರಣವಾದರೂ ಸಕಲ ಜನ ಸುಖದಾಯಕವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿರುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ನಾವು ಈ ದಿವಸ ಭಗವಂತನಿಗೆ ನಮ್ಮ ಕೃತಜ್ಞತಾಪೂರ್ವಕವಾದ ಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿ ನಮ್ಮ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಸಾರ್ವಭೌಮರ ಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಜಭಕ್ತಿ ಪೂರಿತವಾದ ಆನಂದಾತಿಶಯಗಳನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸೋಣ.

ಸ್ ೧೯೧೯ ನೆಯ ಇಸ್ವಿ ಡಿಶೆಂಬರು ೭ ನೆಯ ತಾರೀಖಿನಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ
"ಆರ್ಮಿಸ್ಟಿಸ್" ಸಮಾರಂಭೋತ್ಸವದ ದಿವಸ
ದಿವಾನ್ ಬಹದ್ದೂರ್ ರಾಜಸಭಾಭೂಷಣ

ಕೆ. ಪಿ. ಪುಟ್ಟಣ್ಣಶೆಟ್ಟಿ, ಸಿ. ಐ. ಇ. ಯವರು ಮಾಡಿದ ಉಪನ್ಯಾಸ.

ಮಹಾಜನರೆ,

ಈಗ ಸುಮಾರು ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಎಡೆಬಿಡದೆ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಅನೇಕ ಪ್ರಾಣನಷ್ಟಕ್ಕೂ ದ್ರವ್ಯ ನಷ್ಟಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಅತಿಶಯವಾದ ಅನಾಹುತಕ್ಕೂ ಕಾರಣವಾಗಿ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನೇ ಕ್ಲೇಶಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿಸಿ ಮರುಗಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಘೋರವಾದ ಯುದ್ಧವು ಕಡೆಗೆ ಪರ್ಯವಸಾನವನ್ನು ಹೊಂದಿ ಮಾನವಕೋಟಿಯ ಹೃದಯಕ್ಕೆ ಸುಖಸಮಾಧಾನಗಳು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವಂತೆ ಆಗಿರುವ ಈ ತರುಣದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮಗಳೆಲ್ಲರಿಗೂ ಲಭಿಸಿರುವ ಆನಂದವನ್ನೂ ಮತ್ತು ತದಾನಂದದಾಯಕವಾದ ಭಗವತ್ಕೃಪೆಗೆ ಕೇವಲ ಭಕ್ತಿಪುರಸ್ಸರವಾದ ಕೃತಜ್ಞತಾಭಾವನ್ಯೆಯನ್ನೂ ಪ್ರದರ್ಶಿಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ನಾವುಗಳೆಲ್ಲರೂ ಈ ದಿವಸ ಇಲ್ಲಿ ನೆರೆದಿರುತ್ತೇವೆ. ನಮ್ಮ ಚಕ್ರವರ್ತಿಸಾರ್ವಭೌಮರಾದ ಶ್ರೀಮತ್ ಐದನೇಯ ಜಾರ್ಜ್ ಪ್ರಭುಗಳು ಯಾವ ಧರ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾಪನಾರ್ಥವಾಗಿ ಯುದ್ಧೋನ್ಮುಖರಾಗಿ ಮಿತ್ರಮಂಡಲಿಯವರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಅಪಾರವಾದ ಸಹಾಯವನ್ನಿತ್ತು ತಮ್ಮ ಸರ್ವಸ್ವವನ್ನೂ ಧಾರೆಯನ್ನೆರೆಯುತ್ತಾ ಬಂದರೋ ಆ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ದಿಗ್ವಿಜಯವು ಉಂಟಾಗಿ ಶತ್ರುಪಕ್ಷದವರು ಹತಾತ್ತಾಗಿ ಹಿಡಿದಿದ್ದ ಭುಜಶಕ್ತಿಯ ಆಟೋಪಕ್ಕೆ ನಿರ್ನಾಮವಾದ ಭಂಗವುಂಟಾಗಿರುವುದು ನಮ್ಮ ಈ ದಿವಸದ ಆನಂದವನ್ನೂ ಕೃತಜ್ಞತೆಯನ್ನೂ ಇಮ್ಮಡಿಮಾಡಿರುವವು.

ಶತ್ರುಪಕ್ಷದವರು ತಮ್ಮ ಬಾಹುಬಲವನ್ನೂ ಭುಜಶಕ್ತಿಯನ್ನೂ ನಂಬಿಕೊಂಡು ಅವುಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದಲೇ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೈವಶಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದೆಂಬುವ ದುರಾಲೋಚನೆಯಿಂದ ದುಡುಕಿದವರಾಗಿ ನ್ಯಾಯ, ಧರ್ಮ, ಕಟ್ಟುಪಾಡುಗಳನ್ನು ಲೆಕ್ಕಿಸದೆ ಬೆಲ್ಜಿಯಂ ದೇಶದೊಳಕ್ಕೆ ಅವಸರವಸರವಾಗಿ ನುಗ್ಗಿ ಫ್ರಾನ್ಸ್ ದೇಶವನ್ನು ಆಕ್ರಮಿಸಿಕೊಂಡು ಪ್ಯಾರಿಸ್ ಪಟ್ಟಣವನ್ನು ಸಮೀಪಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಚಕ್ರಾಧಿಪತ್ಯದವರು ತಟಸ್ಥರಾಗದೆ ಧರ್ಮ ಪರಿಪಾಲನೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುವ ಒಂದೇ ಉದ್ದೇಶವನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಫ್ರಾನ್ಸಿನವರ ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ಬಂದು ನಿಂತರು. ಅಂದಿನಿಂದ ಇದುವರಿವಿಗೂ ಈ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಈಡೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬುವ ಜಿತಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಪ್ರಾಣಗಳನ್ನೂ ದ್ರವ್ಯವನ್ನೂ ಅಪರಿಮಿತವಾಗಿ ಧಾರೆಯೆರೆದುದಲ್ಲದೆ ತಮ್ಮ ದಿನಚರಿಯ ಸುಖಸಂತೋಷಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ತೊರೆದು ತಮ್ಮ ಆಹಾರಕ್ಕೆ ಕುಗ್ರಾಮವಾದರೂ ಆದನ್ನೂ ಸಹ ಎಸ್ಟೋ ಸಹನೆಯಿಂದ ಸಹಿಸಿಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಸಂಕಲ್ಪವನ್ನು ಕೈಗೂಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಎಲ್ಲಾ ತಾಪತ್ರಯಗಳನ್ನೂ ಅನುಭವಿಸಿದರು. ಕಡೆಗೆ ಭಗವಂತನು ಇವರ ಪಕ್ಷವನ್ನೇ ಹಿಡಿದು ಶತ್ರುಗಳಿಗೆ ಅಪಖ್ಯಾತಿಕರವಾದ ಅಪಜಯವು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿ ದಿಗ್ವಿಜಯವು ಇವರ ಕೈಸೇರುವಂತೆ ಅನುಗ್ರಹಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಅವರ ಪರಿಪಾಲನೆಗೊಳಪಟ್ಟಿರುವ ನಮ್ಮಗಳೆಲ್ಲರಿಗೂ ಅತ್ಯಂತ ಆನಂದವು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಿರುವುದು.

ನಮ್ಮ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಚಕ್ರವರ್ತಿಸಾರ್ವಭೌಮರವರು ಕೈಗೊಂಡ ಕಾರ್ಯವು ಸರ್ವಸಮ್ಮತವಾದುದಾಗಿರುವುದೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಅಮೆರಿಕಾ ದೇಶೀಯರು ಒಂದೆರಡುವರ್ಷ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಸೇರದೆ ತಟಸ್ಥರಾಗಿದ್ದು ಅನಂತರ ಏಕಮನಸ್ಕರಾಗಿ ಮಿತ್ರಮಂಡಲಿಯವರೊಡನೆ ಕಲೆತು ಯುದ್ಧಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಉಪಕ್ರಮಿಸಿದುದು ಪ್ರಬಲಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿರುವುದು. ಅಮೆರಿಕಾದೇಶೀಯರಿಗೆ ಈ ಯುದ್ಧದಿಂದ ಯಾವ ಪ್ರಯೋಜನವೂ ಆಗಬೇಕಾದುದಿಲ್ಲ; ತಾವು ಯುದ್ಧವನ್ನು ಗೆದ್ದು ತಮ್ಮ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕೆಂಬುವ ದುರಾಶೆಯೇ ಅವರಿಗಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಮುಖ್ಯ ನ್ಯಾಯಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಹೋರಾಡುತ್ತಿರುವವರಿಗೆ ಸಮಯೋಚಿತವಾದ ಸಹಾಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಅನ್ಯಾಯಪ್ರವರ್ತಕರಿಗೆ ಅಪಜಯವನ್ನುಂಟುಮಾಡತಕ್ಕುದು ತಮ್ಮ ಧರ್ಮವೆಂದು ತಿಳಿದು ತಮಗೆ ಉಂಟಾಗುವ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಲಕ್ಷಿಸದೆ ಮಿತ್ರಮಂಡಲಿಯವರ ಪಕ್ಷವನ್ನು ವಹಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ಬೆಂಬಲವಾಗಿ ಬಂದು ನಿಂತರು. ಹೀಗೆಯೇ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಚಕ್ರಾಧಿಪತ್ಯಕ್ಕೊಳಪಟ್ಟಿರುವ ಸಮಸ್ತ ದಿಗ್ಭಾಗಗಳಿಂದಲೂ ಅಂದರೆ ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾ, ಕಾನಾಡಾ, ನ್ಯೂಜೀಲೆಂಡ್, ಮುಂತಾದ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯಗಳಿಂದಲೂ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಿಂದಲೂ ಸಹಾಯವು ಏಕಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಮಿತ್ರಮಂಡಲಿಯವರಿಗೆ ಒದಗಿತು. ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಸಾರ್ವಭೌಮರವರು ಲೋಕಹಿತಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿಯೂ, ಲೋಕಕ್ಷೇಮಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿಯೂ, ಲೋಕಪಾಲನೆಯನ್ನು ಧರ್ಮಪಾರಾಯಣತೆಯಿಂದ ನೆರವೇರಿಸಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿಯೂ ಯುದ್ಧಸನ್ನದ್ಧರಾದರೆಂಬುದು ದೃಷ್ಟಪಟ್ಟುದರಿಂದಲೇ ಎಲ್ಲರೂ ಅವರಿಗೆ ಬೆಂಬಲರಾಗಿ ನಿಂತು ಈ ದಿವಸ ಅವರ ಸಂಕಲ್ಪವು ಈಡೇರಿದ ಸಂತೋಷ ಸಮಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಗಳಾಗಿರುವರು.

ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶೀಯರಾದ ನಮಗಳಿಗಾದರೋ ಈ ಯುದ್ಧದ ದೆಸೆಯಿಂದ ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ಕೊರತೆಗಳ ಜತೆಗೆ ಮಹದುಪಕಾರಗಳು ಲಭಿಸಿರುವವು. ನಮ್ಮ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಸಾರ್ವಭೌಮರವರ ಸೇವೆಯನ್ನು ಕಾರ್ಯತಃ ಶಿರಸಾವಹಿಸಿ ನೆರವೇರಿಸುವ ಅಮೋಘವಾದ ಅವಕಾಶವು ನಮ್ಮ ಸೈನೀಕರಿಗೆ ಲಭಿಸಿತು. ಯುದ್ಧದ ಆದಿಭಾಗದಲ್ಲಿಯೇ ಫ್ರಾನ್ಸ್ ಮತ್ತು ಇಂಗ್ಲೆಂಡು ದೇಶಗಳ ಸೈನ್ಯಗಳು ಇನ್ನೂ ಯುದ್ಧಭೂಮಿಗೆ ಯತೇಚ್ಛವಾಗಿ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ತತ್ಪೂರ್ವವೇ ನಮ್ಮ ಸೈನೀಕರು ಹಡಗುಗಳನ್ನು ಹತ್ತಿ ಸಮುದ್ರವನ್ನು ದಾಟಿಹೋಗಿ ಫ್ರಾನ್ಸ್ ದೇಶದ ಯುದ್ಧಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ನಿರಾತಂಕವಾಗಿ ನುಗ್ಗಿಬರುತ್ತಿದ್ದ ಶತ್ರು ಸೈನೀಕರನ್ನು ಎದುರಿಸಿ ಅವರನ್ನು ತಡೆಹಾಕಿದರು. ತರುವಾಯ ಗಲ್ಲಿಪೋಲಿಯಲ್ಲಿ ಶತ್ರುಪಕ್ಷದ ಸೈನ್ಯಗಳನ್ನು ಬಹು ಧೈರ್ಯೋತ್ಸಾಹಗಳಿಂದ ಎದುರಿಸಿದರು. ಆ ಮೇಲೆ ಪ್ಯಾಲಸ್ಟೈನ್, ಮೆಸೊಪೊಟೇಮಿಯಾ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಪ್ರಭುತ್ವದವರಿಗೆ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಿರುವ ದಿಗ್ವಿಜಯವೆಲ್ಲವೂ ಬಹುವಾಗಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಸೈನೀಕ

ರಿಂದಲೇ ಪಡೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿರುವುದೆಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಸೂಯಜ್, ಈಜಿಪ್ಟ್, ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕ ಪ್ರಾಂತಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಶತ್ರುಪಕ್ಷದವರಿಗೆ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಿರುವ ಅಪಜಯವು ನಮ್ಮ ಸೈನೀಕರಿಂದಲೇ ಬಹುವಾಗಿ ಉಂಟಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ದಿಗ್ವಿಜಯದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನೀಕರಾದ ನಮ್ಮ ಸೈನೀಕರೂ ಸಹ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ಸಾಹಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ತಮ್ಮ ರಕ್ತವನ್ನು ಧಾರೆಯೆರೆದು ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೂ ಬಹು ಕೀರ್ತಿಯನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆಂಬುವ ಅಂಶವನ್ನು ನಾವು ಈ ತರುಣದಲ್ಲಿ ಮರೆಯಲಾರೆವು. ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಕಾದಾಡಿದ ನಮ್ಮ ಅನೇಕ ಸೈನೀಕರು ಈ ದಿವಸ ಇಲ್ಲಿ ನೆರೆದಿರುತ್ತಾರೆಂಬುದು ತುಂಬಾ ಸಂತೋಷಕರವಾಗಿರುವುದು. ಇವರೆಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಸೈನ್ಯದ ಮುಖ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳಾದ ಸರ್ದಾರ್ ಕರ್ನಲ್ ದೇವರಾಜೇ ಅರಸ್, ಸಿ. ಐ. ಇ., ಎಂ. ವಿ. ಒ., ಯವರೇ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯರಾಗಿ ಅವರ ಆಗಮನದಿಂದ ನಮ್ಮ ಆನಂದವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿರುತ್ತಾರೆ.

ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದ ಮಹಾರಾಜರುಗಳೂ ಮತ್ತು ಪ್ರಜೆಗಳೆಲ್ಲರೂ ಏಕೀಭವಿಸಿ ಯುದ್ಧವು ಜಯಪ್ರದವಾಗಿ ನೆರವೇರುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಸಾರ್ವಭೌಮ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಯಥೋಚಿತವಾದ ಸಹಾಯವನ್ನು ಯಥೇಚ್ಛವಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಾ ಬಂದು ನಮ್ಮ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಪ್ರಭುತ್ವದ ಮೇಲಿರುವ ಅನನ್ಯ ರಾಜಭಕ್ತಿಯನ್ನೂ, ನಿಶ್ಚಲವಾದ ಭರವಸೆಯನ್ನೂ, ಅಶೇಷವಾದ ಗೌರವವನ್ನೂ, ಅಸಾಧಾರಣವಾದ ಪ್ರೀತಿಯನ್ನೂ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿರುವುದು ಯುದ್ಧದಿಂದ ಹೊರಪಟ್ಟ ಮತ್ತೊಂದು ಅಮೋಘವಾದ ಸೂಚನೆಯಾಗಿರುವುದು. ಸಮಸ್ತ ರಾಜರುಗಳೂ ತಮ್ಮ ಸೈನ್ಯವನ್ನೂ, ಕೋಶವನ್ನೂ ಸಾರ್ವಭೌಮ ಸರ್ಕಾರದವರ ವಶಪಡಿಸಿದುದಲ್ಲದೆ ಹಲವರು ತಾವಾಗಿಯೇ ಯುದ್ಧೋನ್ಮುಖರಾಗಿ ಯೂರೋಪ್‌ಖಂಡಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಫ್ರಾನ್ಸ್ ದೇಶದ ರಣಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಕಾದಾಡಿ ಬಂದಿರುವರು. ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸಾರ್ವಭೌಮರವರ ಧರ್ಮಪರಾಯಣತೆಯು ಅಸದೃಶವಾದುದೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೋಸ್ಕರ ತಮ್ಮ ಪ್ರಾಣಗಳನ್ನೇ ಅರ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂದೆ ಬಂದ ವೀರಾಗ್ರೇಸರರಾದ ಈ ಮಹಾರಾಜರುಗಳ ಉದಾಹರಣೆಗಿಂತಲೂ ದೃಢವಾದ ಬೇರೊಂದು ಉದಾಹರಣೆಯು ಬೇಕೆ?

ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮನ್ನಾಳುವ ಮಹಾಸ್ವಾಮಿಯವರಾದ ಶ್ರೀಮತ್ ಮಹಾರಾಜ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣರಾಜೇಂದ್ರ ಒಡೆಯರ್ ಬಹದ್ದೂರ್‌ಯವರೂ ಸಹ ಯುದ್ಧಕಾರ್ಯಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಮಹತ್ತರವಾದ ಸಹಾಯ ಸಂಪತ್ತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ತಮ್ಮ ಇಂಪೀರಿಯಲ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಸೈನ್ಯವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಯುದ್ಧಭೂಮಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದಲ್ಲದೆ ಸುಮಾರು ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆವಿಗೂ ದ್ರವ್ಯಸಹಾಯವನ್ನು ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಮಹಾಸ್ವಾಮಿಯವರ ಆಜ್ಞಾನುಸಾರ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಪ್ರಜೆಗಳೆಲ್ಲರೂ ಯುದ್ಧದ ಸಾಲಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಯಥೇಚ್ಛವಾಗಿ ದ್ರವ್ಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದಲ್ಲದೆ ಸೈನ್ಯಕ್ಕೆ ಉಮೇದುವಾರುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವನ್ನು ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮ ಘನ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸೈನ್ಯಕ್ಕೆ ಹೊಸ ಉಮೇದುವಾರರುಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಅವರನ್ನು ತರಬಿಯತ್ತುಮಾಡಿಸಿ ಯುದ್ಧರಂಗಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುವ ಏರ್ಪಾಡನ್ನು ಅತಿ ವಿತರಣೆಯಿಂದ ನಡೆಯಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಸಿಟಿ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್‌ನವರು ಹೊಸ ಉಮೇದುವಾರರುಗಳಿಗೆ ತಮ್ಮ ಖರ್ಚಿನಿಂದ ವಿನೋದಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿ ಸತ್ಕರಿಸಿ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಇವರುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಬ್ಯಾಂಡ್, ಭಾಜಾ ಭಜಂತ್ರಿಗಳ ಮೂಲಕ ಮೆರವಣಿಗೆ ಮಾಡಿಸಿ ರೈಲ್ವೆಸ್ಟೇಷನ್‌ಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಅವರನ್ನು ಉತ್ಸಾಹಪಡಿಸಿ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗೆಯೇ ರಣಭೂಮಿಯಿಂದ ಹಿಂದಿರುಗಿದ ಸೈನೀಕರನ್ನೂ ಸಹ ಕೌನ್ಸಿಲ್‌ನವರು ಅತ್ಯಂತ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ರೈಲ್ವೆಸ್ಟೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಬರಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ನವಸೈನೀಕರ ಏರ್ಪಾಡು ಮತ್ತು ಸತ್ಕಾರ ಮುಂತಾದ ಕಾರ್ಯಗಳೆಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ನಮ್ಮ ಶ್ರೀಮತ್ ಯುವರಾಜರವರಾದ ಶ್ರೀಕಂಠೀರವ ನೃಸಿಂಹರಾಜ ಒಡೆಯರ್ ಬಹದ್ದೂರ್‌ಯವರ ಉತ್ಸಾಹಪೂರಿತವಾದ ಸಲಹೆಗಳು ನಮ್ಮವರನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿ ನಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಸಫಲಕ್ಕೆ ಕಾರಣವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿರುವವು. ಈ ಪ್ರಕಾರ ನಮ್ಮ ಶ್ರೀಮತ್ ಮಹಾರಾಜರವರೂ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮತ್ ಯುವರಾಜರವರೂ ಸಹ ಹಾಕಿಕೊಟ್ಟ ಮೇಲ್ಪಂಗ್ತಿಯ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನವೂ ಸಹ ಯುದ್ಧಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಾ ಬಂದಿರುವುದು. ಇದರ ಫಲವು ಈ ದಿವಸ ಕೈಸೇರಿ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಂತೋಷಪ್ರದವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಸುದಿವಸದ ಸಮಾರಂಭದಲ್ಲಿ ನಾವೂ ಭಾಗಿಗಳಾಗಿ ಆನಂದಪಡುತ್ತಿರುವೆವು.

ಈ ಯುದ್ಧದ ದೆಸೆಯಿಂದ ಇಂಡಿಯಾದೇಶೀಯರ ನಿಶ್ಚಲವಾದ ರಾಜಭಕ್ತಿಯೂ ಮತ್ತು ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶೀಯ ಸೈನೀಕರ ಅಸಮಾನವಾದ ಶೌರ್ಯಸ್ಥೈರ್ಯಾದಿಗಳು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಪ್ರಕಾಶಕ್ಕೆ ಬಂದು, ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶೀಯರಿಗೂ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೂ ಪರಸ್ಪರ ಸೌಹಾರ್ದವೂ ಮತ್ತು ಸರಿಸಮಾನೀಕತ್ವವೂ ಸಹ ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಿ, ಉಭಯತ್ರರೂ ಯತ್ಕಿಂಚಿತ್ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿಲ್ಲದಂತೆ ಸಹೋದರರಂತೆ ವರ್ತಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗಿರುವುದು ನಮ್ಮ ಭಾಗ್ಯೋದಯವಾಗಿರುವುದು. ಮಿತ್ರಮಂಡಲಿಯವರಿಗೂ ಶತ್ರುಪಕ್ಷದವರಿಗೂ ಈಗ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಸಂಧಿಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಇಂಡಿಯಾದೇಶೀಯರ ಮಾತೂ ನಡೆಯುವಂತೆ ನಮ್ಮ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಸಾರ್ವಭೌಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಂಡಿಯಾದೇಶದ ಮಹಾರಾಜರುಗಳ ಮತ್ತು ಪ್ರಜೆಗಳ ಪರವಾಗಿ ಇಂಡಿಯಾದೇಶೀಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶೀಯರಿಗೆ ಅತಿಶಯವಾದ ಸನ್ಮಾನವನ್ನೂ ಮಾಡಿರುವುದಲ್ಲದೆ ತಮ್ಮ ಘನವಾದ ನಿಸ್ಪೃಹತೆಯನ್ನೂ ನ್ಯಾಯೈಕಪರತೆಯನ್ನೂ ಪ್ರಕಟಿಸಿ ನಮ್ಮನ್ನು ತುಂಬಾ ಕೃತಜ್ಞತೆಗೆ ಪಾತ್ರರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿರುವರು.

ಈ ಪ್ರಕಾರ ಧರ್ಮಪರಿಪಾಲನೆಗೋಸ್ಕರ ಹೂಡಲ್ಪಟ್ಟ ಯುದ್ಧವು ಮುಂದೆ ಯಾವ ಯುದ್ಧಗಳಿಗೂ ಅವಕಾಶವಾಗದಂತೆ ಪರಿಣಮಿಸಿ, ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಭುತ್ವಗಳವರೂ ಸತ್ಯ, ನ್ಯಾಯ, ಧರ್ಮಗಳ ಮೇಲೆಯೇ ದೃಷ್ಟಿಯಿಟ್ಟು ಪ್ರಜಾಪರಿಪಾಲನೆಯನ್ನು ಮಾಡುವಂತೆ ಏರ್ಪಟ್ಟು, ಅಸಂಖ್ಯಾತವಾದ ಪ್ರಾಣನಷ್ಟ, ದ್ರವ್ಯನಷ್ಟ, ಮತ್ತು ದುಃಖಪ್ರಾಪ್ತಿಗೆ ಕಾರಣವಾದರೂ ಸಕಲ ಜನ ಸುಖದಾಯಕವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿರುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ನಾವು ಈ ದಿವಸ ಭಗವಂತನಿಗೆ ನಮ್ಮ ಕೃತಜ್ಞತಾಪೂರ್ವಕವಾದ ಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿ ನಮ್ಮ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಸಾರ್ವಭೌಮರ ಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಜಭಕ್ತಿ ಪೂರಿತವಾದ ಆನಂದಾತಿಶಯಗಳನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸೋಣ.

ಸರ್ ೧೯೧೯ ನೆಯ ಇಸ್ವಿ ಡಿಶೆಂಬರು ೭ ನೆಯ ತಾರೀಖಿನಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ
ಆರ್ಮಿಸ್ಟಿಸ್ " ಸಮಾರಂಭೋತ್ಸವದ ದಿವಸ
ದಿವಾನ್ ಬಹದ್ದೂರ್ ರಾಜಸಭಾಭೂಷಣ

ಕೆ. ಪಿ. ಪುಟ್ಟಣ್ಣಶೆಟ್ಟಿ, ಸಿ. ಐ. ಇ. ಯವರು ಮಾಡಿದ ಉಪನ್ಯಾಸ.

ಮಹಾಜನರೆ,

ಈಗ ಸುಮಾರು ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಎಡೆಬಿಡದೆ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಅನೇಕ ಪ್ರಾಣನಷ್ಟಕ್ಕೂ ದ್ರವ್ಯ ನಷ್ಟಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಅತಿಶಯವಾದ ಅನಾಹುತಕ್ಕೂ ಕಾರಣವಾಗಿ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನೇ ಕ್ಲೇಶಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿಸಿ ಮರುಗಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಘೋರವಾದ ಯುದ್ಧವು ಕಡೆಗೆ ಪರ್ಯವಸಾನವನ್ನು ಹೊಂದಿ ಮಾನವಕೋಟಿಯ ಹೃದಯಕ್ಕೆ ಸುಖಸಮಾಧಾನಗಳು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವಂತೆ ಆಗಿರುವ ಈ ತರುಣದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮಗಳೆಲ್ಲರಿಗೂ ಲಭಿಸಿರುವ ಆನಂದವನ್ನೂ ಮತ್ತು ತದಾನಂದದಾಯಕವಾದ ಭಗವತ್ಕೃಪೆಗೆ ಕೇವಲ ಭಕ್ತಿಪುರಸ್ಸರವಾದ ಕೃತಜ್ಞತಾಭಾವನೆಯನ್ನೂ ಪ್ರದರ್ಶಿಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ನಾವುಗಳೆಲ್ಲರೂ ಈ ದಿವಸ ಇಲ್ಲಿ ನೆರೆದಿರುತ್ತೇವೆ. ನಮ್ಮ ಚಕ್ರವರ್ತಿಸಾರ್ವಭೌಮರಾದ ಶ್ರೀಮತ್ ಐದನೇಯ ಜಾರ್ಜ್ ಪ್ರಭುಗಳು ಯಾವ ಧರ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾಪನಾರ್ಥವಾಗಿ ಯುದ್ಧೋನ್ಮುಖರಾಗಿ ಮಿತ್ರಮಂಡಲಿಯವರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಅಪಾರವಾದ ಸಹಾಯವನ್ನಿತ್ತು ತಮ್ಮ ಸರ್ವಸ್ವವನ್ನೂ ಧಾರೆಯನ್ನೆರೆಯುತ್ತಾ ಬಂದರೋ ಆ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ದಿಗ್ವಿಜಯವು ಉಂಟಾಗಿ ಶತ್ರುಪಕ್ಷದವರು ಹತಾಶರಾಗಿ ಹಿಡಿದಿದ್ದ ಭುಜಶಕ್ತಿಯ ಆಟೋಪಕ್ಕೆ ನಿರ್ನಾಮವಾದ ಭಂಗವುಂಟಾಗಿರುವುದು ನಮ್ಮ ಈ ದಿವಸದ ಆನಂದವನ್ನೂ ಕೃತಜ್ಞತೆಯನ್ನೂ ಇಮ್ಮಡಿಮಾಡಿರುವುದು.

ಶತ್ರುಪಕ್ಷದವರು ತಮ್ಮ ಬಾಹುಬಲವನ್ನೂ ಭುಜಶಕ್ತಿಯನ್ನೂ ನಂಬಿಕೊಂಡು ಅವುಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದಲೇ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೈವಶಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದೆಂಬುವ ದುರಾಲೋಚನೆಯಿಂದ ದುಡಿಕಿದವರಾಗಿ ನ್ಯಾಯ, ಧರ್ಮ, ಕಟ್ಟುಪಾಡುಗಳನ್ನು ಲೆಕ್ಕಿಸದೆ ಬೆಲ್ಜಿಯಂ ದೇಶದೊಳಕ್ಕೆ ಅವಸರವಸರವಾಗಿ ನುಗ್ಗಿ ಫ್ರಾನ್ಸ್ ದೇಶವನ್ನು ಆಕ್ರಮಿಸಿಕೊಂಡು ಪ್ಯಾರಿಸ್ ಪಟ್ಟಣವನ್ನು ಸಮೀಪಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಚಕ್ರಾಧಿಪತ್ಯದವರು ತಟಸ್ಥರಾಗದೆ ಧರ್ಮ ಪರಿಪಾಲನೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುವ ಒಂದೇ ಉದ್ದೇಶವನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಫ್ರಾನ್ಸಿನವರ ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ಬಂದು ನಿಂತರು. ಆ ದಿನದಿಂದ ಇದುವರೆವಿಗೂ ಈ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಈಡೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬುವ ಜಿತಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಪ್ರಾಣಗಳನ್ನೂ ದ್ರವ್ಯವನ್ನೂ ಅಪರಿಮಿತವಾಗಿ ಧಾರೆಯೆರೆದುದಲ್ಲದೆ ತಮ್ಮ ದಿನಚರಿಯ ಸುಖಸಂತೋಷಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ತೊರೆದು ತಮ್ಮ ಆಹಾರಕ್ಕೆ ಕುಗ್ರಾಮವಾದರೂ ಆದನ್ನೂ ಸಹ ಎಸ್ಟೋ ಸಹನೆಯಿಂದ ಸಹಿಸಿಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಸಂಕಲ್ಪವನ್ನು ಕೈಗೂಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಎಲ್ಲಾ ತರಹದ ಕಷ್ಟನಷ್ಟಗಳನ್ನೂ ಅನುಭವಿಸಿದರು. ಕಡೆಗೆ ಭಗವಂತನು ಇವರ ಪಕ್ಷವನ್ನೇ ಹಿಡಿದು ಶತ್ರುಗಳಿಗೆ ಅಪಖ್ಯಾತಿಕರವಾದ ಅಪಜಯವು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿ ದಿಗ್ವಿಜಯವು ಇವರ ಕೈಸೇರುವಂತೆ ಅನುಗ್ರಹಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಅವರ ಪರಿಪಾಲನೆಗೊಳಪಟ್ಟಿರುವ ನಮ್ಮಗಳೆಲ್ಲರಿಗೂ ಅತ್ಯಂತ ಆನಂದವು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಿರುವುದು.

ನಮ್ಮ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಚಕ್ರವರ್ತಿಸಾರ್ವಭೌಮರವರು ಕೈಗೊಂಡ ಕಾರ್ಯವು ಸರ್ವಸಮ್ಮತವಾದುದಾಗಿರುವುದೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಅಮೆರಿಕಾ ದೇಶೀಯರು ಒಂದೆರಡುವರ್ಷ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಸೇರದೆ ತಟಸ್ಥರಾಗಿದ್ದು ಅನಂತರ ಏಕಮನಸ್ಕರಾಗಿ ಮಿತ್ರಮಂಡಲಿಯವರೊಡನೆ ಕಲೆತು ಯುದ್ಧಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಉಪಕ್ರಮಿಸಿದುದು ಪ್ರಬಲಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿರುವುದು. ಅಮೆರಿಕಾದೇಶೀಯರಿಗೆ ಈ ಯುದ್ಧದಿಂದ ಯಾವ ಪ್ರಯೋಜನವೂ ಬಗಬೇಕಾದುದಿಲ್ಲ. ತಾವು ಯುದ್ಧವನ್ನು ಗೆದ್ದು ತಮ್ಮ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕೆಂಬುವ ದುರಾಶೆಯೇ ಅವರಿಗಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಮುಖ್ಯ ನ್ಯಾಯಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಹೋರಾಡುತ್ತಿರುವವರಿಗೆ ಸಮಯೋಚಿತವಾದ ಸಹಾಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಅನ್ಯಾಯಪ್ರವರ್ತಕರಿಗೆ ಅಪಜಯವನ್ನುಂಟುಮಾಡತಕ್ಕುದು ತಮ್ಮ ಧರ್ಮವೆಂದು ತಿಳಿದು ತಮಗೆ ಉಂಟಾಗುವ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಲಕ್ಷಿಸದೆ ಮಿತ್ರಮಂಡಲಿಯವರ ಪಕ್ಷವನ್ನು ವಹಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ಬೆಂಬಲವಾಗಿ ಬಂದು ನಿಂತರು. ಹೀಗೆಯೇ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಚಕ್ರಾಧಿಪತ್ಯಕ್ಕೊಳಪಟ್ಟಿರುವ ಸಮಸ್ತ ದಿಗ್ಭಾಗಗಳಿಂದಲೂ ಅಂದರೆ ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾ, ಕಾನಾಡಾ, ನ್ಯೂಜೀಲೆಂಡ್, ಮುಂತಾದ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯಗಳಿಂದಲೂ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಿಂದಲೂ ಸಹಾಯವು ಏಕಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಮಿತ್ರಮಂಡಲಿಯವರಿಗೆ ಒದಗಿತು. ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಸಾರ್ವಭೌಮರವರು ಲೋಕಹಿತಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿಯೂ, ಲೋಕಕ್ಷೇಮಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿಯೂ, ಲೋಕಪಾಲನೆಯನ್ನು ಧರ್ಮಪಾರಾಯಣತೆಯಿಂದ ನೆರವೇರಿಸಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿಯೂ ಯುದ್ಧಸನ್ನದ್ಧರಾದರೆಂಬುದು ದೃಢಪಟ್ಟುದರಿಂದಲೇ ಎಲ್ಲರೂ ಅವರಿಗೆ ಬೆಂಬಲರಾಗಿ ನಿಂತು ಈ ದಿವಸ ಅವರ ಸಂಕಲ್ಪವು ಈಡೇರಿದ ಸಂತೋಷ ಸಮಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಗಳಾಗಿರುವರು.

ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶೀಯರಾದ ನಮಗಳಿಗಾದರೋ ಈ ಯುದ್ಧದ ದೆಸೆಯಿಂದ ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ಕೊರತೆಗಳ ಜತೆಗೆ ಮಹದುಪಕಾರಗಳು ಲಭಿಸಿರುವವು. ನಮ್ಮ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಸಾರ್ವಭೌಮರವರ ಸೇವೆಯನ್ನು ಕಾರ್ಯತಃ ಶಿರಸಾವಹಿಸಿ ನೆರವೇರಿಸುವ ಅಮೋಘವಾದ ಅವಕಾಶವು ನಮ್ಮ ಸೈನೀಕರಿಗೆ ಲಭಿಸಿತು. ಯುದ್ಧದ ಆದಿಭಾಗದಲ್ಲಿಯೇ ಫ್ರಾನ್ಸ್ ಮತ್ತು ಇಂಗ್ಲೆಂಡು ದೇಶಗಳ ಸೈನ್ಯಗಳು ಇನ್ನೂ ಯುದ್ಧಭೂಮಿಗೆ ಯತೇಚ್ಛವಾಗಿ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ತತ್ಪೂರ್ವವೇ ನಮ್ಮ ಸೈನೀಕರು ಹಡಗುಗಳನ್ನು ಹತ್ತಿ ಸಮುದ್ರವನ್ನು ದಾಟಿಹೋಗಿ ಫ್ರಾನ್ಸ್ ದೇಶದ ಯುದ್ಧಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ನಿರಾತಂಕವಾಗಿ ನುಗ್ಗಿಬರುತ್ತಿದ್ದ ಶತ್ರು ಸೈನೀಕರನ್ನು ಎದುರಿಸಿ ಅವರನ್ನು ತಡೆಹಾಕಿದರು. ತರುವಾಯ ಗಲ್ಲಿಪೋಲಿಯಲ್ಲಿ ಶತ್ರುಪಕ್ಷದ ಸೈನ್ಯಗಳನ್ನು ಬಹು ಧೈರ್ಯೋತ್ಸಾಹಗಳಿಂದ ಎದುರಿಸಿದರು. ಆ ಮೇಲೆ ಪ್ಯಾಲಸ್ಟೈನ್, ಮೆಸ್ಪೊಪೋಟೇಮಿಯಾ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಪ್ರಭುತ್ವದವರಿಗೆ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಿರುವ ದಿಗ್ವಿಜಯವೆಲ್ಲವೂ ಬಹುವಾಗಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಸೈನೀಕ

ರಿಂದಲೇ ಸಡೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿರುವುದೆಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಸೂಯೆಜ್, ಈಜಿಪ್ಟ್, ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕ ಪ್ರಾಂತಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಶತ್ರುಪಕ್ಷದವರಿಗೆ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಿರುವ ಅಪಜಯವು ನಮ್ಮ ಸೈನೀಕರಿಂದಲೇ ಬಹುವಾಗಿ ಉಂಟಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ದಿಗ್ವಿಜಯದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನೀಕರಾದ ನಮ್ಮ ಸೈನೀಕರೂ ಸಹ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ಸಾಹಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ತಮ್ಮ ರಕ್ತವನ್ನು ಧಾರೆಯೆರೆದು ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೂ ಬಹು ಕೀರ್ತಿಯನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆಂಬುವ ಅಂಶವನ್ನು ನಾವು ಈ ತರುಣದಲ್ಲಿ ಮರೆಯಲಾರೆವು. ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಕಾದಾಡಿದ ನಮ್ಮ ಅನೇಕ ಸೈನೀಕರು ಈ ದಿವಸ ಇಲ್ಲಿ ನೆರೆದಿರುತ್ತಾರೆಂಬುದು ತುಂಬಾ ಸಂತೋಷಕರವಾಗಿರುವುದು. ಇವರೆಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಸೈನ್ಯದ ಮುಖ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳಾದ ಸರ್ದಾರ್ ಕರ್ನಲ್ ದೇವರಾಜೇ ಅರಸ್, ಸಿ. ಐ. ಇ., ಎಂ. ವಿ. ಒ., ಯವರೇ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯರಾಗಿ ಅವರ ಆಗಮನದಿಂದ ನಮ್ಮ ಆನಂದವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿರುತ್ತಾರೆ.

ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದ ಮಹಾರಾಜರುಗಳೂ ಮತ್ತು ಪ್ರಜೆಗಳೆಲ್ಲರೂ ಏಕೀಭವಿಸಿ ಯುದ್ಧವು ಜಯಪ್ರದವಾಗಿ ನೆರವೇರುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಸಾರ್ವಭೌಮ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಯತೋಚಿತವಾದ ಸಹಾಯವನ್ನು ಯತೇಚ್ಛವಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಾ ಬಂದು ನಮ್ಮ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಪ್ರಭುತ್ವದ ಮೇಲಿರುವ ಅನನ್ಯ ರಾಜಭಕ್ತಿಯನ್ನೂ, ನಿಶ್ಚಲವಾದ ಭರವಸೆಯನ್ನೂ, ಅಶೇಷವಾದ ಗೌರವವನ್ನೂ, ಅಸಾಧಾರಣವಾದ ಪ್ರೀತಿಯನ್ನೂ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿರುವುದು ಯುದ್ಧದಿಂದ ಹೊರಪಟ್ಟ ಮತ್ತೊಂದು ಅಮೋಘವಾದ ಸೂಚನೆಯಾಗಿರುವುದು. ಸಮಸ್ತ ರಾಜರುಗಳೂ ತಮ್ಮ ಸೈನ್ಯವನ್ನೂ, ಕೋಶವನ್ನೂ ಸಾರ್ವಭೌಮ ಸರ್ಕಾರದವರ ವಶಪಡಿಸಿದುದಲ್ಲದೆ ಹಲವರು ತಾವಾಗಿಯೇ ಯುದ್ಧೋನ್ಮುಖರಾಗಿ ಯೂರೋಪ್‌ಖಂಡಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಫ್ರಾನ್ಸ್ ದೇಶದ ರಣಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಕಾದಾಡಿ ಒದಿರುವರು. ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸಾರ್ವಭೌಮರವರ ಧರ್ಮಸಂರಕ್ಷಣತೆಯು ಅಸದೃಶವಾದುದೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೋಸ್ಕರ ತಮ್ಮ ಪ್ರಾಣಗಳನ್ನೇ ಅರ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂದೆ ಒಂದ ವೀರಾಗ್ರೇಸರರಾದ ಈ ಮಹಾರಾಜರುಗಳ ಉದಾಹರಣೆಗಿಂತಲೂ ದೃಢವಾದ ಬೇರೊಂದು ಉದಾಹರಣೆಯು ಬೇಕೆ?

ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮನ್ನಾಳುವ ಮಹಾಸ್ವಾಮಿಯವರಾದ ಶ್ರೀಮತ್ ಮಹಾರಾಜ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣರಾಜೇಂದ್ರ ಒಡೆಯರ್ ಬಹದ್ದೂರ್‌ರವರೂ ಸಹ ಯುದ್ಧಕಾರ್ಯಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಮಹತ್ತರವಾದ ಸಹಾಯ ಸಂಪತ್ತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ತಮ್ಮ ಇಂಪೀರಿಯಲ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಸೈನ್ಯವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಯುದ್ಧಭೂಮಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದಲ್ಲದೆ ಸುಮಾರು ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆವಿಗೂ ದ್ರವ್ಯಸಹಾಯವನ್ನು ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಮಹಾಸ್ವಾಮಿಯವರ ಆಜ್ಞಾನುಸಾರ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಪ್ರಜೆಗಳೆಲ್ಲರೂ ಯುದ್ಧದ ಸಾಲಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಯತೇಚ್ಛವಾಗಿ ದ್ರವ್ಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದಲ್ಲದೆ ಸೈನ್ಯಕ್ಕೆ ಉಮೇದುವಾರುಗಳನ್ನೂ ಒದಗಿಸಲು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವನ್ನು ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮ ಘನ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸೈನ್ಯಕ್ಕೆ ಹೊಸ ಉಮೇದುವಾರರುಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಅವರನ್ನು ತರಬಿಯತ್ತುಮಾಡಿಸಿ ಯುದ್ಧರಂಗಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುವ ಏರ್ಪಾಡನ್ನು ಅತಿ ವಿತರಣೆಯಿಂದ ನಡೆಯಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಸಿಟಿ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್‌ನವರು ಹೊಸ ಉಮೇದುವಾರರುಗಳಿಗೆ ತಮ್ಮ ಖರ್ಚಿನಿಂದ ವಿನೋದಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿ ಸತ್ಕರಿಸಿ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಇವರುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಬ್ಯಾಂಡ್, ಫಾಜಾ ಭಜಂತ್ರಿಗಳ ಮೂಲಕ ಮೆರವಣಿಗೆ ಮಾಡಿಸಿ ರೈಲ್ವೆಸ್ಟೇಷನ್‌ಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಅವರನ್ನು ಉತ್ಸಾಹಪಡಿಸಿ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗೆಯೇ ರಣಭೂಮಿಯಿಂದ ಹಿಂದಿರುಗಿದ ಸೈನೀಕರನ್ನೂ ಸಹ ಕೌನ್ಸಿಲ್‌ನವರು ಅತ್ಯಂತ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ರೈಲ್ವೆಸ್ಟೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಬರಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ನವಸೈನೀಕರ ಏರ್ಪಾಡು ಮತ್ತು ಸತ್ಕಾರ ಮುಂತಾದ ಕಾರ್ಯಗಳೆಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ನಮ್ಮ ಶ್ರೀಮತ್ ಯುವರಾಜರವರಾದ ಶ್ರೀಕಂಠೀರವ ನೃಸಿಂಹರಾಜ ಒಡೆಯರ್ ಬಹದ್ದೂರ್‌ರವರ ಉತ್ಸಾಹಪೂರಿತವಾದ ಸಲಹೆಗಳು ನಮ್ಮಗಳನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿ ನಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಸಫಲಕ್ಕೆ ಕಾರಣವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿರುವವು. ಈ ಪ್ರಕಾರ ನಮ್ಮ ಶ್ರೀಮತ್ ಮಹಾರಾಜರವರೂ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮತ್ ಯುವರಾಜರವರೂ ಸಹ ಹಾಕಿಕೊಟ್ಟ ಮೇಲ್ಪಂಗ್ತಿಯ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನವೂ ಸಹ ಯುದ್ಧಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಾ ಒಂದಿರುವುದು. ಇದರ ಫಲವು ಈ ದಿವಸ ಕೈಸೇರಿ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಂತೋಷಪ್ರದವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಸುದಿವಸದ ಸಮಾರಂಭದಲ್ಲಿ ನಾವೂ ಭಾಗಿಗಳಾಗಿ ಆನಂದಪಡುತ್ತಿರುವೆವು.

ಈ ಯುದ್ಧದ ದೆಸೆಯಿಂದ ಇಂಡಿಯಾದೇಶೀಯರ ನಿಶ್ಚಲವಾದ ರಾಜಭಕ್ತಿಯೂ ಮತ್ತು ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶೀಯ ಸೈನೀಕರ ಅಸಮಾನವಾದ ಶೌರ್ಯಸ್ಥೈರ್ಯಾದಿಗಳು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಪ್ರಕಾಶಕ್ಕೆ ಬಂದು, ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶೀಯರಿಗೂ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೂ ಪರಸ್ಪರ ಸೌಹಾರ್ದ್ರವೂ ಮತ್ತು ಸರಿಸಮಾನೀಕತ್ವವೂ ಸಹ ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಿ, ಉಭಯತ್ರರೂ ಯತ್ಕಿಂಚಿತ್ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿಲ್ಲದಂತೆ ಸಹೋದರರಂತೆ ವರ್ತಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗಿರುವುದು ನಮ್ಮ ಭಾಗ್ಯೋದಯವಾಗಿರುವುದು. ಮಿತ್ರಮಂಡಲಿಯವರಿಗೂ ಶತ್ರುಪಕ್ಷದವರಿಗೂ ಈಗ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಸಂಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಇಂಡಿಯಾದೇಶೀಯರ ಮಾತೂ ನಡೆಯುವಂತೆ ನಮ್ಮ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಸಾರ್ವಭೌಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಂಡಿಯಾದೇಶದ ಮಹಾರಾಜರುಗಳ ಮತ್ತು ಪ್ರಜೆಗಳ ಪರವಾಗಿ ಇಂಡಿಯಾದೇಶೀಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶೀಯರಿಗೆ ಅತಿಶಯವಾದ ಸನ್ಮಾನವನ್ನೂ ಮಾಡಿರುವುದಲ್ಲದೆ ತಮ್ಮ ಘನವಾದ ನಿಸ್ಪೃಹತೆಯನ್ನೂ ನ್ಯಾಯೈಕಪರತೆಯನ್ನೂ ಪ್ರಕಟಿಸಿ ನಮ್ಮನ್ನು ತುಂಬಾ ಕೃತಜ್ಞತೆಗೆ ಪಾತ್ರರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿರುವರು.

ಈ ಪ್ರಕಾರ ಧರ್ಮಪರಿಪಾಲನೆಗೋಸ್ಕರ ಹೂಡಲ್ಪಟ್ಟ ಯುದ್ಧವು ಮುಂದೆ ಯಾವ ಯುದ್ಧಗಳಿಗೂ ಅವಕಾಶವಾಗದಂತೆ ಪರಿಣಮಿಸಿ, ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಭುತ್ವಗಳವರೂ ಸತ್ಯ, ನ್ಯಾಯ, ಧರ್ಮಗಳ ಮೇಲೆಯೇ ದೃಷ್ಟಿಯಿಟ್ಟು ಪ್ರಜಾಪರಿಪಾಲನೆಯನ್ನು ಮಾಡುವಂತೆ ಏರ್ಪಟ್ಟು, ಅಸಂಖ್ಯಾತವಾದ ಪ್ರಾಣನಷ್ಟ, ದ್ರವ್ಯನಷ್ಟ, ಮತ್ತು ದುಃಖಪ್ರಾಪ್ತಿಗೆ ಕಾರಣವಾದರೂ ಸಕಲ ಜನ ಸುಖದಾಯಕವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿರುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ನಾವು ಈ ದಿವಸ ಭಗವಂತನಿಗೆ ನಮ್ಮ ಕೃತಜ್ಞತಾಪೂರ್ವಕವಾದ ಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿ ನಮ್ಮ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಸಾರ್ವಭೌಮರ ಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಜಭಕ್ತಿ ಪೂರಿತವಾದ ಆನಂದಾತಿಶಯಗಳನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸೋಣ.

V. Sangha Press

ಸ್ ೧೯೧೯ ನೆಯ ಇಸ್ವಿ ಡಿಶೆಂಬರು ೭ ನೆಯ ತಾರೀಖಿನಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ
« ಆರ್ಮಿಸ್ಟಿಸ್ » ಸಮಾರಂಭೋತ್ಸವದ ದಿವಸ
ದಿವಾನ್ ಬಹದ್ದೂರ್ ರಾಜಸಭಾಭೂಷಣ

ಕೆ. ಪಿ. ಪುಟ್ಟಣ್ಣಶೆಟ್ಟಿ, ಸಿ. ಐ. ಇ. ಯವರು ಮಾಡಿದ ಉಪನ್ಯಾಸ.

ಮಹಾಜನರೆ,

ಈಗ ಸುಮಾರು ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಎಡೆಬಿಡದೆ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಅನೇಕ ಪ್ರಾಣನಷ್ಟಕ್ಕೂ ದ್ರವ್ಯ ನಷ್ಟಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಅತಿಶಯವಾದ ಅನಾಹುತಕ್ಕೂ ಕಾರಣವಾಗಿ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನೇ ಕ್ಲೇಶಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿಸಿ ಮರುಗಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಘೋರವಾದ ಯುದ್ಧವು ಕಡೆಗೆ ಪರ್ಯವಸಾನವನ್ನು ಹೊಂದಿ ಮಾನವಕೋಟಿಯ ಹೃದಯಕ್ಕೆ ಸುಖಸಮಾಧಾನಗಳು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವಂತೆ ಆಗಿರುವ ಈ ತರುಣದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮಗಳೆಲ್ಲರಿಗೂ ಲಭಿಸಿರುವ ಆನಂದವನ್ನೂ ಮತ್ತು ತದಾನಂದದಾಯಕವಾದ ಭಗವತ್ಕೃಪೆಗೆ ಕೇವಲ ಭಕ್ತಿಪುರಸ್ಸರವಾದ ಕೃತಜ್ಞತಾಭಾವನೆಯನ್ನೂ ಪ್ರದರ್ಶಿಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ನಾವುಗಳೆಲ್ಲರೂ ಈ ದಿವಸ ಇಲ್ಲಿ ನೆರೆದಿರುತ್ತೇವೆ. ನಮ್ಮ ಚಕ್ರವರ್ತಿಸಾರ್ವಭೌಮರಾದ ಶ್ರೀಮತ್ ಐದನೇಯ ಜಾರ್ಜ್ ಪ್ರಭುಗಳು ಯಾವ ಧರ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾಪನಾರ್ಥವಾಗಿ ಯುದ್ಧೋನ್ಮುಖರಾಗಿ ಮಿತ್ರಮಂಡಲಿಯವರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಅಪಾರವಾದ ಸಹಾಯವನ್ನಿತ್ತು ತಮ್ಮ ಸರ್ವಸ್ವವನ್ನೂ ಧಾರೆಯನ್ನೆರೆಯುತ್ತಾ ಬಂದರೋ ಆ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ದಿಗ್ವಿಜಯವು ಉಂಟಾಗಿ ಶತ್ರುಪಕ್ಷದವರು ಹತಾಶರಾಗಿ ಹಿಡಿದಿದ್ದ ಭುಜಶಕ್ತಿಯ ಆಟೋಪಕ್ಕೆ ನಿರ್ನಾಮವಾದ ಭಂಗವೆಂಟಾಗಿರುವುದು ನಮ್ಮ ಈ ದಿವಸದ ಆನಂದವನ್ನೂ ಕೃತಜ್ಞತೆಯನ್ನೂ ಇಮ್ಮಡಿಮಾಡಿರುವುದು.

ಶತ್ರುಪಕ್ಷದವರು ತಮ್ಮ ಬಾಹುಬಲವನ್ನೂ ಭುಜಶಕ್ತಿಯನ್ನೂ ನಂಬಿಕೊಂಡು ತಮ್ಮಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದಲೇ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೈವಶಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದೆಂಬುವ ದುರಾಲೋಚನೆಯಿಂದ ದುಡಿಕಿದವರಾಗಿ ನ್ಯಾಯ, ಧರ್ಮ, ಕಟ್ಟುಪಾಡುಗಳನ್ನು ಲೆಕ್ಕಿಸದೆ ಬೆಲ್ಜಿಯಂ ದೇಶದೊಳಕ್ಕೆ ಅವಸರವಸರವಾಗಿ ನುಗ್ಗಿ ಫ್ರಾನ್ಸ್ ದೇಶವನ್ನು ಆಕ್ರಮಿಸಿಕೊಂಡು ಪ್ಯಾರಿಸ್ ಪಟ್ಟಣವನ್ನು ಸಮೀಪಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಚಕ್ರಾಧಿಪತ್ಯದವರು ತಟಸ್ಥರಾಗದೆ ಧರ್ಮ ಪರಿಪಾಲನೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುವ ಒಂದೇ ಉದ್ದೇಶವನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಫ್ರಾನ್ಸಿನವರ ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ಬಂದು ನಿಂತರು. ಅಂದಿನಿಂದ ಇದುವರಿವಿಗೂ ಈ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಈಡೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬುವ ಜಿತಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಪ್ರಾಣಗಳನ್ನೂ ದ್ರವ್ಯವನ್ನೂ ಅಪರಿಮಿತವಾಗಿ ಧಾರೆಯೆರೆದುದಲ್ಲದೆ ತಮ್ಮ ದಿನಚರಿಯ ಸುಖಸಂತೋಷಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ತೊರೆದು ತಮ್ಮ ಆಹಾರಕ್ಕೆ ಕುಗ್ರಾಮವಾದರೂ ಅದನ್ನೂ ಸಹ ಎಷ್ಟೋ ಸಹನೆಯಿಂದ ಸಹಿಸಿಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಸಂಕಲ್ಪವನ್ನು ಕೈಗೂಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಎಲ್ಲಾ ತರಹದ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನೂ ಅನುಭವಿಸಿದರು. ಕಡೆಗೆ ಭಗವಂತನು ಇವರ ಪಕ್ಷವನ್ನೇ ಹಿಡಿದು ಶತ್ರುಗಳಿಗೆ ಅಪಖ್ಯಾತಿಕರವಾದ ಅಪಜಯವು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿ ದಿಗ್ವಿಜಯವು ಇವರ ಕೈಸೇರುವಂತೆ ಅನುಗ್ರಹಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಅವರ ಪರಿಪಾಲನೆಗೊಳಪಟ್ಟಿರುವ ನಮ್ಮಗಳೆಲ್ಲರಿಗೂ ಅತ್ಯಂತ ಆನಂದವು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಿರುವುದು.

ನಮ್ಮ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಚಕ್ರವರ್ತಿಸಾರ್ವಭೌಮರವರು ಕೈಗೊಂಡ ಕಾರ್ಯವು ಸರ್ವಸಮ್ಮತವಾದುದಾಗಿರುವುದೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಅಮೆರಿಕಾ ದೇಶೀಯರು ಒಂದೆರಡುವರ್ಷ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಸೇರದೆ ತಟಸ್ಥರಾಗಿದ್ದು ಅನಂತರ ಏಕಮನಸ್ಕರಾಗಿ ಮಿತ್ರಮಂಡಲಿಯವರೊಡನೆ ಕಲೆತು ಯುದ್ಧಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಉಪಕ್ರಮಿಸಿದ್ದುದು ಪ್ರಬಲಸಾಕ್ಷ್ಯವಾಗಿರುವುದು. ಅಮೆರಿಕಾದೇಶೀಯರಿಗೆ ಈ ಯುದ್ಧದಿಂದ ಯಾವ ಪ್ರಯೋಜನವೂ ಆಗಬೇಕಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ತಾವು ಯುದ್ಧವನ್ನು ಗೆದ್ದು ತಮ್ಮ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕೆಂಬುವ ದುರಾಶೆಯೇ ಅವರಿಗಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಮುಖ್ಯ ನ್ಯಾಯಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಹೋರಾಡುತ್ತಿರುವವರಿಗೆ ಸಮಯೋಚಿತವಾದ ಸಹಾಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಅನ್ಯಾಯಪ್ರವರ್ತಕರಿಗೆ ಅಪಜಯವನ್ನುಂಟುಮಾಡತಕ್ಕುದು ತಮ್ಮ ಧರ್ಮವೆಂದು ತಿಳಿದು ತಮಗೆ ಉಂಟಾಗುವ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಲಕ್ಷಿಸದೆ ಮಿತ್ರಮಂಡಲಿಯವರ ಪಕ್ಷವನ್ನು ವಹಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ಬೆಂಬಲವಾಗಿ ಬಂದು ನಿಂತರು. ಹೀಗೆಯೇ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಚಕ್ರಾಧಿಪತ್ಯಕ್ಕೊಳಪಟ್ಟಿರುವ ಸಮಸ್ತ ದಿಗ್ಭಾಗಗಳಿಂದಲೂ ಅಂದರೆ ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾ, ಕಾನಾಡಾ, ನ್ಯೂಜೀಲೆಂಡ್, ಮುಂತಾದ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯಗಳಿಂದಲೂ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಿಂದಲೂ ಸಹಾಯವು ಏಕಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಮಿತ್ರಮಂಡಲಿಯವರಿಗೆ ಒದಗಿತು. ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಸಾರ್ವಭೌಮರವರು ಲೋಕಹಿತಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿಯೂ, ಲೋಕಕ್ಷೇಮಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿಯೂ, ಲೋಕಪಾಲನೆಯನ್ನು ಧರ್ಮಪಾರಾಯಣತೆಯಿಂದ ನೆಲೆವೇರಿಸಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿಯೂ ಯುದ್ಧಸನ್ನದ್ಧರಾದರೆಂಬುದು ದೃಢಪಟ್ಟುದರಿಂದಲೇ ಎಲ್ಲರೂ ಅವರಿಗೆ ಬೆಂಬಲರಾಗಿ ನಿಂತು ಈ ದಿವಸ ಅವರ ಸಂಕಲ್ಪವು ಈಡೇರಿದ ಸಂತೋಷ ಸಮಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಗಳಾಗಿರುವರು.

ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶೀಯರಾದ ನಮಗಳಿಗಾದರೋ ಈ ಯುದ್ಧದ ದೆಸೆಯಿಂದ ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ಕೊರತೆಗಳ ಜತೆಗೆ ಮಹದುಪಕಾರಗಳು ಲಭಿಸಿರುವವು. ನಮ್ಮ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಸಾರ್ವಭೌಮರವರ ಸೇವೆಯನ್ನು ಕಾರ್ಯತಃ ಶಿರಸಾವಹಿಸಿ ನೆರವೇರಿಸುವ ಅಮೋಘವಾದ ಅವಕಾಶವು ನಮ್ಮ ಸೈನೀಕರಿಗೆ ಲಭಿಸಿತು. ಯುದ್ಧದ ಆದಿಭಾಗದಲ್ಲಿಯೇ ಫ್ರಾನ್ಸ್ ಮತ್ತು ಇಂಗ್ಲೆಂಡು ದೇಶಗಳ ಸೈನ್ಯಗಳು ಇನ್ನೂ ಯುದ್ಧಭೂಮಿಗೆ ಯತೇಚ್ಛವಾಗಿ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ತತ್ಪೂರ್ವವೇ ನಮ್ಮ ಸೈನೀಕರು ಹಡಗುಗಳನ್ನು ಹತ್ತಿ ಸಮುದ್ರವನ್ನು ದಾಟಿಹೋಗಿ ಫ್ರಾನ್ಸ್ ದೇಶದ ಯುದ್ಧಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ನಿರಾತಂಕವಾಗಿ ನುಗ್ಗಿಬರುತ್ತಿದ್ದ ಶತ್ರು ಸೈನೀಕರನ್ನು ಎದುರಿಸಿ ಅವರನ್ನು ತಡೆಹಾಕಿದರು. ತರುವಾಯ ಗ್ಲಲ್ಲಿಪೋಲಿಯಲ್ಲಿ ಶತ್ರುಪಕ್ಷದ ಸೈನ್ಯಗಳನ್ನು ಬಹು ಧೈರ್ಯೋತ್ಸಾಹಗಳಿಂದ ಎದುರಿಸಿದರು. ಆ ಮೇಲೆ ಮ್ಯಾಲಸ್ಟೈನ್, ಮೆಸೊಪೊಟೇಮಿಯಾ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಪ್ರಭುತ್ವದವರಿಗೆ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಿರುವ ದಿಗ್ವಿಜಯವೆಲ್ಲವೂ ಬಹುವಾಗಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಸೈನೀಕ

ರಿಂದಲೇ ಪಡೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿರುವುದೆಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಸೂಯೆಜ್, ಈಜಿಪ್ಟ್, ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕ ಪ್ರಾಂತಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಶತ್ರುಪಕ್ಷದವರಿಗೆ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಿರುವ ಅಪಜಯವು ನಮ್ಮ ಸೈನೀಕರಿಂದಲೇ ಬಹುವಾಗಿ ಉಂಟಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಗ್ರಿಯದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನೀಕರಾದ ನಮ್ಮ ಸೈನೀಕರೂ ಸಹ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ಸಾಹಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ತಮ್ಮ ರಕ್ತವನ್ನು ಧಾರೆಯೆರೆದು ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೂ ಬಹು ಕೀರ್ತಿಯನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆಂಬುವ ಅಂಶವನ್ನು ನಾವು ಈ ತರುಣದಲ್ಲಿ ಮರೆಯಲಾರೆವು. ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಕಾದಾಡಿದ ನಮ್ಮ ಅನೇಕ ಸೈನೀಕರು ಈ ದಿವಸ ಇಲ್ಲಿ ನೆರೆದಿರುತ್ತಾರೆಂಬುದು ತುಂಬಾ ಸಂತೋಷಕರವಾಗಿರುವುದು. ಇವರಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಸೈನ್ಯದ ಮುಖ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳಾದ ಸರ್ದಾರ್ ಕರ್ನಲ್ ದೇವರಾಜೇ ಅರಸ್, ಸಿ. ವಿ. ಇ., ಎಂ. ವಿ. ಒ., ಯವರೇ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯರಾಗಿ ಅವರ ಆಗಮನದಿಂದ ನಮ್ಮ ಆನಂದವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿರುತ್ತಾರೆ.

ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದ ಮಹಾರಾಜರುಗಳೂ ಮತ್ತು ಪ್ರಜೆಗಳೆಲ್ಲರೂ ಏಕೀಭವಿಸಿ ಯುದ್ಧವು ಜಯಪ್ರದವಾಗಿ ನೆರವೇರುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಸಾರ್ವಭೌಮ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಯತೋಚಿತವಾದ ಸಹಾಯವನ್ನು ಯತೇಚ್ಛವಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಾ ಬಂದು ನಮ್ಮ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಪ್ರಭುತ್ವದ ಮೇಲಿರುವ ಅನನ್ಯ ರಾಜಭಕ್ತಿಯನ್ನೂ, ನಿಶ್ಚಲವಾದ ಭರವಸೆಯನ್ನೂ, ಅಶೇಷವಾದ ಗೌರವವನ್ನೂ, ಅಸಾಧಾರಣವಾದ ಪ್ರೀತಿಯನ್ನೂ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿರುವುದು ಯುದ್ಧದಿಂದ ಹೊರಪಟ್ಟ ಮತ್ತೊಂದು ಅನೋಘವಾದ ಸೂಚನೆಯಾಗಿರುವುದು. ಸಮಸ್ತ ರಾಜರುಗಳೂ ತಮ್ಮ ಸೈನ್ಯವನ್ನೂ, ಕೋಶವನ್ನೂ ಸಾರ್ವಭೌಮ ಸರ್ಕಾರದವರ ವಶಪಡಿಸಿದುದಲ್ಲದೆ ಹಲವರು ತಾವಾಗಿಯೇ ಯುದ್ಧೋನ್ಮುಖರಾಗಿ ಯೂರೋಪುಖಂಡಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಫ್ರಾನ್ಸ್ ದೇಶದ ರಣಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಕಾದಾಡಿ ಬಂದಿರುವರು. ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸಾರ್ವಭೌಮರವರ ಧರ್ಮಪರಾಯಣತೆಯು ಅಸದೃಶವಾದುದೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೋಸ್ಕರ ತಮ್ಮ ಪ್ರಾಣಗಳನ್ನೇ ಅರ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂದೆ ಬಂದ ವೀರಾಗ್ರೇಸರರಾದ ಈ ಮಹಾರಾಜರುಗಳ ಉದಾಹರಣೆಗಿಂತಲೂ ದೃಢವಾದ ಬೇರೊಂದು ಉದಾಹರಣೆಯು ಬೇಕೆ?

ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮನ್ನಾಳುವ ಮಹಾಸ್ವಾಮಿಯವರಾದ ಶ್ರೀಮತ್ ಮಹಾರಾಜ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣರಾಜೇಂದ್ರ ಒಡೆಯರ್ ಬಹದ್ದೂರ್‌ಯವರೂ ಸಹ ಯುದ್ಧಕಾರ್ಯಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಮಹತ್ತರವಾದ ಸಹಾಯ ಸಂಪತ್ತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ತಮ್ಮ ಇಂಪೀರಿಯಲ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಸೈನ್ಯವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಯುದ್ಧಭೂಮಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದಲ್ಲದೆ ಸುಮಾರು ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆವಿಗೂ ದ್ರವ್ಯಸಹಾಯವನ್ನು ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಮಹಾಸ್ವಾಮಿಯವರ ಆಜ್ಞಾನುಸಾರ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಪ್ರಜೆಗಳೆಲ್ಲರೂ ಯುದ್ಧದ ಸಾಲಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಯತೇಚ್ಛವಾಗಿ ದ್ರವ್ಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದಲ್ಲದೆ ಸೈನ್ಯಕ್ಕೆ ಉಮೇದುವಾರುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವನ್ನು ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮ ಘನ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸೈನ್ಯಕ್ಕೆ ಹೊಸ ಉಮೇದುವಾರರುಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಅವರನ್ನು ತರಬಿಯತ್ತುಮಾಡಿಸಿ ಯುದ್ಧರಂಗಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುವ ಏರ್ಪಾಡನ್ನು ಅತಿ ವಿತರಣೆಯಿಂದ ನಡೆಯಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಸಿಟಿ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್‌ನವರು ಹೊಸ ಉಮೇದುವಾರರುಗಳಿಗೆ ತಮ್ಮ ಖರ್ಚಿನಿಂದ ವಿನೋದಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿ ಸತ್ಕರಿಸಿ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಇವರುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಬ್ಯಾಂಡ್, ಭಾಜಾ ಭಜಂತ್ರಿಗಳ ಮೂಲಕ ಮೆರವಣಿಗೆ ಮಾಡಿಸಿ ರೈಲ್ವೆಸ್ಟೇಷನ್‌ಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಅವರನ್ನು ಉತ್ಸಾಹಪಡಿಸಿ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗೆಯೇ ರಣಭೂಮಿಯಿಂದ ಹಿಂದಿರುಗಿದ ಸೈನೀಕರನ್ನೂ ಸಹ ಕೌನ್ಸಿಲ್‌ನವರು ಅತ್ಯಂತ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ರೈಲ್ವೆಸ್ಟೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಬರಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ನವಸೈನೀಕರ ಏರ್ಪಾಡು ಮತ್ತು ಸತ್ಕಾರ ಮುಂತಾದ ಕಾರ್ಯಗಳೆಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ನಮ್ಮ ಶ್ರೀಮತ್ ಯುವರಾಜರವರಾದ ಶ್ರೀಕಂಠೀರವ ನೃಸಿಂಹರಾಜ ಒಡೆಯರ್ ಬಹದ್ದೂರ್‌ಯವರ ಉತ್ಸಾಹಪೂರಿತವಾದ ಸಲಹೆಗಳು ನಮ್ಮಗಳನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿ ನಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಸಫಲಕ್ಕೆ ಕಾರಣವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿರುವವು. ಈ ಪ್ರಕಾರ ನಮ್ಮ ಶ್ರೀಮತ್ ಮಹಾರಾಜರವರೂ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮತ್ ಯುವರಾಜರವರೂ ಸಹ ಹಾಕಿಕೊಟ್ಟ ಮೇಲ್ಪಂಗ್ತಿಯ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನವೂ ಸಹ ಯುದ್ಧಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಾ ಬಂದಿರುವುದು. ಇದರ ಫಲವು ಈ ದಿವಸ ಕೈಸೇರಿ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಂತೋಷಪ್ರದವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಸುದಿನವಸದ ಸಮಾರಂಭದಲ್ಲಿ ನಾವೂ ಭಾಗಿಗಳಾಗಿ ಆನಂದಪಡುತ್ತಿರುವೆವು.

ಈ ಯುದ್ಧದ ದೆಶೆಯಿಂದ ಇಂಡಿಯಾದೇಶೀಯರ ನಿಶ್ಚಲವಾದ ರಾಜಭಕ್ತಿಯೂ ಮತ್ತು ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶೀಯ ಸೈನೀಕರ ಅಸಮಾನವಾದ ಶೌರ್ಯಸ್ಥೈರ್ಯಾದಿಗಳು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಪ್ರಕಾಶಕ್ಕೆ ಬಂದು, ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶೀಯರಿಗೂ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೂ ಪರಸ್ಪರ ಸೌಹಾರ್ದ್ರವವೂ ಮತ್ತು ಸರಿಸಮಾನೀಕತ್ವವೂ ಸಹ ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಿ, ಉಭಯತ್ರರೂ ಯತ್ಕಿಂಚಿತ್ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿಲ್ಲದಂತೆ ಸಹೋದರರಂತೆ ವರ್ತಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗಿರುವುದು ನಮ್ಮ ಭಾಗ್ಯೋದಯವಾಗಿರುವುದು. ಮಿತ್ರಮಂಡಲಿಯವರಿಗೂ ಶತ್ರುಪಕ್ಷದವರಿಗೂ ಈಗ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಸಂಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಇಂಡಿಯಾದೇಶೀಯರ ಮಾತೂ ನಡೆಯುವಂತೆ ನಮ್ಮ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಸಾರ್ವಭೌಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಂಡಿಯಾದೇಶದ ಮಹಾರಾಜರುಗಳ ಮತ್ತು ಪ್ರಜೆಗಳ ಪರವಾಗಿ ಇಂಡಿಯಾದೇಶೀಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶೀಯರಿಗೆ ಅತಿಶಯವಾದ ಸನ್ಮಾನವನ್ನೂ ಮಾಡಿರುವುದಲ್ಲದೆ ತಮ್ಮ ಘನವಾದ ನಿಸ್ಪೃಹತೆಯನ್ನೂ ನ್ಯಾಯೈಕಪರತೆಯನ್ನೂ ಪ್ರಕಟಿಸಿ ನಮ್ಮನ್ನು ತುಂಬಾ ಕೃತಜ್ಞತೆಗೆ ಪಾತ್ರರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿರುವರು.

ಈ ಪ್ರಕಾರ ಧರ್ಮಪರಿಪಾಲನೆಗೋಸ್ಕರ ಹೂಡಲ್ಪಟ್ಟ ಯುದ್ಧವು ಮುಂದೆ ಯಾವ ಯುದ್ಧಗಳಿಗೂ ಅವಕಾಶವಾಗದಂತೆ ಪರಿಣಮಿಸಿ, ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಭುತ್ವಗಳವರೂ ಸತ್ಯ, ನ್ಯಾಯ, ಧರ್ಮಗಳ ಮೇಲೆಯೇ ದೃಷ್ಟಿಯಿಟ್ಟು ಪ್ರಜಾಪರಿಪಾಲನೆಯನ್ನು ಮಾಡುವಂತೆ ಏರ್ಪಟ್ಟು, ಅಸಂಖ್ಯಾತವಾದ ಪ್ರಾಣನಷ್ಟ, ದ್ರವ್ಯನಷ್ಟ, ಮತ್ತು ದುಃಖಪ್ರಾಪ್ತಿಗೆ ಕಾರಣವಾದರೂ ಸಕಲ ಜನ ಸುಖದಾಯಕವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿರುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ನಾವು ಈ ದಿವಸ ಭಗವಂತನಿಗೆ ನಮ್ಮ ಕೃತಜ್ಞತಾಪೂರ್ವಕವಾದ ಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿ ನಮ್ಮ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಸಾರ್ವಭೌಮರ ಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಜಭಕ್ತಿ ಪೂರಿತವಾದ ಆನಂದಾತಿಶಯಗಳನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸೋಣ.

V. Sangha Press

ಸ್ ೧೯೧೭ನೆಯ ಇಸ್ವಿ ಡಿಶೆಂಬರು ೭ ನೆಯ ತಾರೀಖಿನಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ
"ಆರ್ಮಿಸ್ಟಿಸ್" ಸಮಾರಂಭೋತ್ಸವದ ದಿವಸ
ದಿವಾನ್ ಬಹದ್ದೂರ್ ರಾಜಸಭಾಭೂಷಣ

ಕೆ. ಪಿ. ಪುಟ್ಟಣ್ಣಶೆಟ್ಟಿ, ಸಿ. ಐ. ಇ. ಯವರು ಮಾಡಿದ ಉಪನ್ಯಾಸ.

ಮಹಾಜನರೆ,

ಈಗ ಸುಮಾರು ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಎಡೆಬಿಡದೆ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಅನೇಕ ಪ್ರಾಣನಷ್ಟಕ್ಕೂ ದ್ರವ್ಯ ನಷ್ಟಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಅತಿಶಯವಾದ ಅನಾಹುತಕ್ಕೂ ಕಾರಣವಾಗಿ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನೇ ಕ್ಲೇಶಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿಸಿ ಮರುಗಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಘೋರವಾದ ಯುದ್ಧವು ಕಡೆಗೆ ಪರ್ಯವಸಾನವನ್ನು ಹೊಂದಿ ಮಾನವಕೋಟಿಯ ಹೃದಯಕ್ಕೆ ಸುಖಸಮಾಧಾನಗಳು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವಂತೆ ಆಗಿರುವ ಈ ತರುಣದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮಗಳೆಲ್ಲರಿಗೂ ಲಭಿಸಿರುವ ಆನಂದವನ್ನೂ ಮತ್ತು ತದಾನಂದದಾಯಕವಾದ ಭಗವತ್ಕೃಪೆಗೆ ಕೇವಲ ಭಕ್ತಿಪುರಸ್ಸರವಾದ ಕೃತಜ್ಞತಾಭಾವನೆಯನ್ನೂ ಪ್ರದರ್ಶಿಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ನಾವುಗಳೆಲ್ಲರೂ ಈ ದಿವಸ ಇಲ್ಲಿ ನೆರೆದಿರುತ್ತೇವೆ. ನಮ್ಮ ಚಕ್ರವರ್ತಿಸಾರ್ವಭೌಮರಾದ ಶ್ರೀಮದ್ ಘದನೇಯ ಜಾರ್ಜ್ ಪ್ರಭುಗಳು ಯಾವ ಧರ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾಪನಾರ್ಥವಾಗಿ ಯುದ್ಧೋನ್ಮುಖರಾಗಿ ಮಿತ್ರಮಂಡಲಿಯವರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಅಪಾರವಾದ ಸಹಾಯವನ್ನಿತ್ತು ತಮ್ಮ ಸರ್ವಸ್ವವನ್ನೂ ಧಾರೆಯನ್ನೆರೆಯುತ್ತಾ ಬಂದರೋ ಆ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ದಿಗ್ವಿಜಯವು ಉಂಟಾಗಿ ಶತ್ರುಪಕ್ಷದವರು ಹತಾತ್ತಾಗಿ ಹಿಡಿದಿದ್ದ ಭುಜಶಕ್ತಿಯ ಆಟೋಪಕ್ಕೆ ನಿರ್ನಾಮವಾದ ಭಂಗವುಂಟಾಗಿರುವುದು ನಮ್ಮ ಈ ದಿವಸದ ಆನಂದವನ್ನೂ ಕೃತಜ್ಞತೆಯನ್ನೂ ಇಮ್ಮಡಿಮಾಡಿರುವುದು.

ಶತ್ರುಪಕ್ಷದವರು ತಮ್ಮ ಬಾಹುಬಲವನ್ನೂ ಭುಜಶಕ್ತಿಯನ್ನೂ ನಂಬಿಕೊಂಡು ಅವುಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದಲೇ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೈವಶಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದೆಂಬುವ ದುರಾಲೋಚನೆಯಿಂದ ದುಡಿಕಿದವರಾಗಿ ನ್ಯಾಯ, ಧರ್ಮ, ಕಟ್ಟುಪಾಡುಗಳನ್ನು ಲೆಕ್ಕಿಸದೆ ಬೆಲ್ಜಿಯಂ ದೇಶದೊಳಕ್ಕೆ ಅವಸರವಸರವಾಗಿ ನುಗ್ಗಿ ಫ್ರಾನ್ಸ್ ದೇಶವನ್ನು ಆಕ್ರಮಿಸಿಕೊಂಡು ಪ್ಯಾರಿಸ್ ಪಟ್ಟಣವನ್ನು ಸಮೀಪಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಚಕ್ರಾಧಿಪತ್ಯದವರು ತಟಸ್ಥರಾಗದೆ ಧರ್ಮ ಪರಿಪಾಲನೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುವ ಒಂದೇ ಉದ್ದೇಶವನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಫ್ರಾನ್ಸಿನವರ ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ಬಂದು ನಿಂತರು. ಅಂದಿನಿಂದ ಇದುವರಿವಿಗೂ ಈ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಈಡೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬುವ ಚಿತಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಪ್ರಾಣಗೆಳ್ಳನ್ನೂ ದ್ರವ್ಯವನ್ನೂ ಅಪರಿಮಿತವಾಗಿ ಧಾರೆಯೆರೆದುದಲ್ಲದೆ, ತಮ್ಮ ದಿನಚರಿಯ ಸುಖಸಂತೋಷಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ತೊರೆದು ತಮ್ಮ ಆಹಾರಕ್ಕೆ ಕುಗ್ರಾಮವಾದರೂ ಆದನ್ನೂ ಸಹ ಎಷ್ಟೋ ಸಹನೆಯಿಂದ ಸಹಿಸಿಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಸಂಕಲ್ಪವನ್ನು ಕೈಗೂಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಎಲ್ಲಾ ತ್ರಾಪತ್ರಯಗಳನ್ನೂ ಅನುಭವಿಸಿದರು. ಕಡೆಗೆ ಭಗವಂತನು ಇವರ ಪಕ್ಷವನ್ನೇ ಹಿಡಿದು ಶತ್ರುಗಳಿಗೆ ಅಪಖ್ಯಾತಿಕರವಾದ ಅಪಜಯವು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿ ದಿಗ್ವಿಜಯವು ಇವರ ಕೈಸೇರುವಂತೆ ಅನುಗ್ರಹಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಅವರ ಪರಿಪಾಲನೆಗೊಳಪಟ್ಟಿರುವ ನಮ್ಮಗಳೆಲ್ಲರಿಗೂ ಅತ್ಯಂತ ಆನಂದವು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಿರುವುದು.

ನಮ್ಮ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಚಕ್ರವರ್ತಿಸಾರ್ವಭೌಮರವರು ಕೈಗೊಂಡ ಕಾರ್ಯವು ಸರ್ವಸಮ್ಮತವಾದುದಾಗಿರುವುದೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಅಮೆರಿಕಾ ದೇಶೀಯರು ಒಂದೆರಡುವರ್ಷ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಸೇರದೆ ತಟಸ್ಥರಾಗಿದ್ದು ಅನಂತರ ಏಕಮನಸ್ಕರಾಗಿ ಮಿತ್ರಮಂಡಲಿಯವರೊಡನೆ ಕಲೆತು ಯುದ್ಧಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಉಪಕ್ರಮಿಸಿದುದು ಪ್ರಬಲಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿರುವುದು. ಅಮೆರಿಕಾದೇಶೀಯರಿಗೆ ಈ ಯುದ್ಧದಿಂದ ಯಾವ ಪ್ರಯೋಜನವೂ ಆಗಬೇಕಾದುದಿಲ್ಲ. ತಾವು ಯುದ್ಧವನ್ನು ಗೆದ್ದು ತಮ್ಮ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕೆಂಬುವ ದುರಾಶೆಯೇ ಅವರಿಗಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಮುಖ್ಯ ನ್ಯಾಯಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಹೋರಾಡುತ್ತಿರುವವರಿಗೆ ಸಮಯೋಚಿತವಾದ ಸಹಾಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಅನ್ಯಾಯಪ್ರವರ್ತಕರಿಗೆ ಅಪಜಯವನ್ನುಂಟುಮಾಡತಕ್ಕುದು ತಮ್ಮ ಧರ್ಮವೆಂದು ತಿಳಿದು ತಮಗೆ ಉಂಟಾಗುವ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಲಕ್ಷಿಸದೆ ಮಿತ್ರಮಂಡಲಿಯವರ ಪಕ್ಷವನ್ನು ವಹಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ಬೆಂಬಲವಾಗಿ ಬಂದು ನಿಂತರು. ಹೀಗೆಯೇ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಚಕ್ರಾಧಿಪತ್ಯಕ್ಕೊಳಪಟ್ಟಿರುವ ಸಮಸ್ತ ದಿಗ್ಭಾಗಗಳಿಂದಲೂ ಅಂದರೆ ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾ, ಕಾನಾಡಾ, ನ್ಯೂಜೀಲೆಂಡ್, ಮುಂತಾದ ಸ್ವಾಸ್ತ್ಯಗಳಿಂದಲೂ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಿಂದಲೂ ಸಹಾಯವು ಏಕಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಮಿತ್ರಮಂಡಲಿಯವರಿಗೆ ಒದಗಿತ್ತು. ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಸಾರ್ವಭೌಮರವರು ಲೋಕಹಿತಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿಯೂ, ಲೋಕಕ್ಷೇಮಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿಯೂ, ಲೋಕಪಾಲನೆಯನ್ನು ಧರ್ಮಪಾರಾಯಣತೆಯಿಂದ ನೆರವೇರಿಸಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿಯೂ ಯುದ್ಧಸನ್ನದ್ಧರಾದರೆಂಬುದು ದೃಢಪಟ್ಟುದರಿಂದಲೇ ಎಲ್ಲರೂ ಅವರಿಗೆ ಬೆಂಬಲರಾಗಿ ನಿಂತು ಈ ದಿವಸ ಅವರ ಸಂಕಲ್ಪವು ಈಡೇರಿದ ಸಂತೋಷ ಸಮಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಗಳಾಗಿರುವರು.

ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶೀಯರಾದ ನಮಗಳಿಗಾದರೋ ಈ ಯುದ್ಧದ ದೆಸೆಯಿಂದ ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ಕೊರತೆಗಳ ಜತೆಗೆ ಮಹದುಪಕಾರಗಳು ಲಭಿಸಿರುವವು. ನಮ್ಮ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಸಾರ್ವಭೌಮರವರ ಸೇವೆಯನ್ನು ಕಾರ್ಯತಃ ಶಿರಸಾವಹಿಸಿ ನೆರವೇರಿಸುವ ಅಮೋಘವಾದ ಅವಕಾಶವು ನಮ್ಮ ಸೈನೀಕರಿಗೆ ಲಭಿಸಿತು. ಯುದ್ಧದ ಆದಿಭಾಗದಲ್ಲಿಯೇ ಫ್ರಾನ್ಸ್ ಮತ್ತು ಇಂಗ್ಲೆಂಡು ದೇಶಗಳ ಸೈನ್ಯಗಳು ಇನ್ನೂ ಯುದ್ಧಭೂಮಿಗೆ ಯತೇಚ್ಛವಾಗಿ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ತತ್ಪೂರ್ವವೇ ನಮ್ಮ ಸೈನೀಕರು ಹಡಗುಗಳನ್ನು ಹತ್ತಿ ಸಮುದ್ರವನ್ನು ದಾಟಿಹೋಗಿ ಫ್ರಾನ್ಸ್ ದೇಶದ ಯುದ್ಧಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ನಿರಾತಂಕವಾಗಿ ನುಗ್ಗಿಬರುತ್ತಿದ್ದ ಶತ್ರು ಸೈನೀಕರನ್ನು ಎದುರಿಸಿ ಅವರನ್ನು ತಡೆಹಾಕಿದರು. ತರುವಾಯ ಗಲ್ಲಿಪೋಲಿಯಲ್ಲಿ ಶತ್ರುಪಕ್ಷದ ಸೈನ್ಯಗಳನ್ನು ಬಹು ಧೈರ್ಯೋತ್ಸಾಹಗಳಿಂದ ಎದುರಿಸಿದರು. ಆ ಮೇಲೆ ಪ್ಯಾಲೆಸ್ಟೈನ್, ಮೆಸೊಪೊಟೇಮಿಯಾ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಪ್ರಭುತ್ವದವರಿಗೆ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಿರುವ ದಿಗ್ವಿಜಯವೆಲ್ಲವೂ ಬಹುವಾಗಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಸೈನೀಕ

ಂದಲೇ ಸಡೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿರುವುದೆಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಸೂಯೆಜ್, ಈಜಿಪ್ಟ್, ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕ ಪ್ರಾಂತಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಶತ್ರುಪಕ್ಷದವರಿಗೆ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಿರುವ ಅಪಜಯವು ನಮ್ಮ ಸೈನೀಕರಿಂದಲೇ ಬಹುವಾಗಿ ಉಂಟಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ದಿಗ್ವಿಜಯದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನೀಕರಾದ ನಮ್ಮ ಸೈನೀಕರೂ ಸಹ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ಸಾಹಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ತಮ್ಮ ರಕ್ತವನ್ನು ಧಾರೆಯೆರೆದು ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೂ ಬಹು ಕೀರ್ತಿಯನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆಂಬುವ ಅಂಶವನ್ನು ನಾವು ಈ ತರುಣದಲ್ಲಿ ಮರೆಯಲಾರೆವು. ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಕಾದಾಡಿದ ನಮ್ಮ ಅನೇಕ ಸೈನೀಕರು ಈ ದಿವಸ ಇಲ್ಲಿ ನೆರೆದಿರುತ್ತಾರೆಂಬುದು ತುಂಬಾ ಸಂತೋಷಕರವಾಗಿರುವುದು. ಇವರಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಸೈನ್ಯದ ಮುಖ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳಾದ ಸರ್ದಾರ್ ಕರ್ನಲ್ ದೇವರಾಜೇ ಅರಸ್, ಸಿ. ಐ. ಇ., ಎಂ. ವಿ. ಒ., ಯವರೇ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯರಾಗಿ ಅವರ ಆಗಮನದಿಂದ ನಮ್ಮ ಆನಂದವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿರುತ್ತಾರೆ.

ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದ ಮಹಾರಾಜರುಗಳೂ ಮತ್ತು ಪ್ರಜೆಗಳೆಲ್ಲರೂ ಏಕೀಭವಿಸಿ ಯುದ್ಧವು ಜಯಪ್ರದವಾಗಿ ನೆರವೇರುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಸಾರ್ವಭೌಮ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಯತೋಚಿತವಾದ ಸಹಾಯವನ್ನು ಯತೇಚ್ಛವಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಾ ಬಂದು ನಮ್ಮ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಪ್ರಭುತ್ವದ ಮೇಲಿರುವ ಅನನ್ಯ ರಾಜಭಕ್ತಿಯನ್ನೂ, ನಿಶ್ಚಲವಾದ ಭರವಸೆಯನ್ನೂ, ಅಶೇಷವಾದ ಗೌರವವನ್ನೂ, ಅಸಾಧಾರಣವಾದ ಪ್ರೀತಿಯನ್ನೂ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿರುವುದು ಯುದ್ಧದಿಂದ ಹೊರಪಟ್ಟ ಮತ್ತೊಂದು ಅಮೋಘವಾದ ಸೂಚನೆಯಾಗಿರುವುದು. ಸಮಸ್ತ ರಾಜರುಗಳೂ ತಮ್ಮ ಸೈನ್ಯವನ್ನೂ, ಕೋಶವನ್ನೂ ಸಾರ್ವಭೌಮ ಸರ್ಕಾರದವರ ವಶಪಡಿಸಿದುದಲ್ಲದೆ ಹಲವರು ತಾವಾಗಿಯೇ ಯುದ್ಧೋನ್ಮುಖರಾಗಿ ಯೂರೋಪುಖಂಡಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಫ್ರಾನ್ಸ್ ದೇಶದ ರಣಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಕಾದಾಡಿ ಬಂದಿರುವರು. ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸಾರ್ವಭೌಮರವರ ಧರ್ಮಪರಾಯಣತೆಯು ಅಸದೃಶವಾದುದೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೋಸ್ಕರ ತಮ್ಮ ಪ್ರಾಣಗಳನ್ನೇ ಅರ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂದೆ ಬಂದ ವೀರಾಗ್ರೇಸರರಾದ ಈ ಮಹಾರಾಜರುಗಳ ಉದಾಹರಣೆಗಿಂತಲೂ ದೃಢವಾದ ಬೇರೊಂದು ಉದಾಹರಣೆಯು ಬೇಕೆ?

ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮನ್ನಾಳುವ ಮಹಾಸ್ವಾಮಿಯವರಾದ ಶ್ರೀಮತ್ ಮಹಾರಾಜ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣರಾಜೇಂದ್ರ ಒಡೆಯರ್ ಬಹದ್ದೂರ್‌ರವರೂ ಸಹ ಯುದ್ಧಕಾರ್ಯಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಮಹತ್ತರವಾದ ಸಹಾಯ ಸಂಪತ್ತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ತಮ್ಮ ಇಂಪೀರಿಯಲ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಸೈನ್ಯವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಯುದ್ಧಭೂಮಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದಲ್ಲದೆ ಸುಮಾರು ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆವಿಗೂ ದ್ರವ್ಯಸಹಾಯವನ್ನು ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಮಹಾಸ್ವಾಮಿಯವರ ಆಜ್ಞಾನುಸಾರ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಪ್ರಜೆಗಳೆಲ್ಲರೂ ಯುದ್ಧದ ಸಾಲಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಯತೇಚ್ಛವಾಗಿ ದ್ರವ್ಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದಲ್ಲದೆ ಸೈನ್ಯಕ್ಕೆ ಉಮೇದುವಾರುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವನ್ನು ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮ ಘನ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸೈನ್ಯಕ್ಕೆ ಹೊಸ ಉಮೇದುವಾರರುಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಅವರನ್ನು ತರಬಿಯತ್ತುಮಾಡಿಸಿ ಯುದ್ಧರಂಗಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುವ ಏರ್ಪಾಡನ್ನು ಅತಿ ವಿತರಣೆಯಿಂದ ನಡೆಯಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಸಿಟಿ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್‌ನವರು ಹೊಸ ಉಮೇದುವಾರರುಗಳಿಗೆ ತಮ್ಮ ಖರ್ಚಿನಿಂದ ವಿನೋದಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿ ಸತ್ಕರಿಸಿ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಇವರುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಬ್ಯಾಂಡ್, ಭಾಜಾ ಭಜಂತ್ರಿಗಳ ಮೂಲಕ ಮೆರವಣಿಗೆ ಮಾಡಿಸಿ ರೈಲ್ವೆಸ್ಟೇಷನ್‌ಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಅವರನ್ನು ಉತ್ಸಾಹಪಡಿಸಿ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗೆಯೇ ರಣಭೂಮಿಯಿಂದ ಹಿಂದಿರುಗಿದ ಸೈನೀಕರನ್ನೂ ಸಹ ಕೌನ್ಸಿಲ್‌ನವರು ಅತ್ಯಂತ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ರೈಲ್ವೆಸ್ಟೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಬರಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ನವಸೈನೀಕರ ಏರ್ಪಾಡು ಮತ್ತು ಸತ್ಕಾರ ಮುಂತಾದ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ನಮ್ಮ ಶ್ರೀಮತ್ ಯುವರಾಜರವರಾದ ಶ್ರೀಕಂಠೀರವ ನೃಸಿಂಹರಾಜ ಒಡೆಯರ್ ಬಹದ್ದೂರ್‌ರವರ ಉತ್ಸಾಹಪೂರಿತವಾದ ಸಲಹೆಗಳು ನಮ್ಮವರನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿ ನಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಸಫಲಕ್ಕೆ ಕಾರಣವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿರುವವು. ಈ ಪ್ರಕಾರ ನಮ್ಮ ಶ್ರೀಮತ್ ಮಹಾರಾಜರವರೂ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮತ್ ಯುವರಾಜರವರೂ ಸಹ ಹಾಕಿಕೊಟ್ಟ ಮೇಲ್ಪಂಗ್ತಿಯ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನವೂ ಸಹ ಯುದ್ಧಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಾ ಬಂದಿರುವುದು. ಇದರ ಫಲವು ಈ ದಿವಸಕ್ಕೈಸೇರಿ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಂತೋಷಪ್ರದವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಸುದಿವಸದ ಸಮಾರಂಭದಲ್ಲಿ ನಾವೂ ಭಾಗಿಗಳಾಗಿ ಆನಂದಪಡುತ್ತಿರುವೆವು.

ಈ ಯುದ್ಧದ ದೆಸೆಯಿಂದ ಇಂಡಿಯಾದೇಶೀಯರ ನಿಶ್ಚಲವಾದ ರಾಜಭಕ್ತಿಯೂ ಮತ್ತು ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶೀಯ ಸೈನೀಕರ ಅಸಮಾನವಾದ ಶೌರ್ಯಸ್ಥೈರ್ಯಾದಿಗಳು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಪ್ರಕಾಶಕ್ಕೆ ಬಂದು, ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶೀಯರಿಗೂ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೂ ಪರಸ್ಪರ ಸೌಹಾರ್ದವವೂ ಮತ್ತು ಸರಿಸಮಾನೀಕತ್ವವೂ ಸಹ ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಿ, ಉಭಯತ್ರರೂ ಯತ್ಕಿಂಚಿತ್ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿಲ್ಲದಂತೆ ಸಹೋದರರಂತೆ ವರ್ತಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗಿರುವುದು ನಮ್ಮ ಭಾಗ್ಯೋದಯವಾಗಿರುವುದು. ಮಿತ್ರಮಂಡಲಿಯವರಿಗೂ ಶತ್ರುಪಕ್ಷದವರಿಗೂ ಈಗ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಸಂಧಿಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಇಂಡಿಯಾದೇಶೀಯರ ಮಾತೂ ನಡೆಯುವಂತೆ ನಮ್ಮ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಸಾರ್ವಭೌಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಂಡಿಯಾದೇಶದ ಮಹಾರಾಜರುಗಳ ಮತ್ತು ಪ್ರಜೆಗಳ ಪರವಾಗಿ ಇಂಡಿಯಾದೇಶೀಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶೀಯರಿಗೆ ಅತಿಶಯವಾದ ಸನ್ಮಾನವನ್ನೂ ಮಾಡಿರುವುದಲ್ಲದೆ ತಮ್ಮ ಘನವಾದ ನಿಸ್ಪೃಹತೆಯನ್ನೂ ನ್ಯಾಯೈಕಪರತೆಯನ್ನೂ ಪ್ರಕಟಿಸಿ ನಮ್ಮನ್ನು ತುಂಬಾ ಕೃತಜ್ಞತೆಗೆ ಪಾತ್ರರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿರುವರು.

ಈ ಪ್ರಕಾರ ಧರ್ಮಪರಿಪಾಲನೆಗೋಸ್ಕರ ಹೂಡಲ್ಪಟ್ಟ ಯುದ್ಧವು ಮುಂದೆ ಯಾವ ಯುದ್ಧಗಳಿಗೂ ಅವಕಾಶವಾಗದಂತೆ ಪರಿಣಮಿಸಿ, ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಭುತ್ವಗಳವರೂ ಸತ್ಯ, ನ್ಯಾಯ, ಧರ್ಮಗಳ ಮೇಲೆಯೇ ದೃಷ್ಟಿಯಿಟ್ಟು ಪ್ರಜಾಪರಿಪಾಲನೆಯನ್ನು ಮಾಡುವಂತೆ ಏರ್ಪಟ್ಟು, ಅಸಂಖ್ಯಾತವಾದ ಪ್ರಾಣನಷ್ಟ, ದ್ರವ್ಯನಷ್ಟ, ಮತ್ತು ದುಃಖಪ್ರಾಪ್ತಿಗೆ ಕಾರಣವಾದರೂ ಸಕಲ ಜನ ಸುಖಪ್ರಾಯಕವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿರುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ನಾವು ಈ ದಿವಸ ಭಗವಂತನಿಗೆ ನಮ್ಮ ಕೃತಜ್ಞತಾಪೂರ್ವಕವಾದ ಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿ ನಮ್ಮ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಸಾರ್ವಭೌಮರ ಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಜಭಕ್ತಿ ಪೂರಿತವಾದ ಆನಂದಾತಿಶಯಗಳನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸೋಣ.

V. Sangha Press

خلاصۂ تقریر جناب راج سبھا بھوشنا دیوان بہادر کے۔ پی پٹنہ سٹی صاحب سی آئی ای

اعزازی پریسیڈنٹ شہر بنگلور

در مجلس جشن آرمسٹس (منعقدہ بتاریخ ۷ ماہ دسمبر سنہ ۱۹۱۸ء

معزز حاضرین! ہم آج کا روز یہاں اس بات کی خوشی منانے اور خداوند عالم کی جناب میں دلی شکریہ ادا کرنے کے لئے جمع ہوئے ہیں، کہ پچھلے چار سال سے ساری دنیا کو تباہ و تاراج کرنیوالی اس خونریز جنگ میں جو بیحد و شمار جانیں کھپ گئیں۔ کئے ممالک ویران ہوگئے، دنیا پر تاریکی اور اداسی چھاگئی۔ اور اس کا دور نہایت عزت اور خوش اسلوبی کے ساتھ اختتام کو پہنچا، ہمارے شہنشاہ معظم جارج پنجم بالقابہ کو جس انصاف پرستی اور انسانی ہمدردی کے اصول کو حاصل کرنیکے لئے جنگ میں شریک ہونا پڑا، اور جس کے لئے اپنی عظیم الشان بری اور بحری مالی، اور فوجی قوت کو صرف کرنے اور اپنے اتحادی دول کو جان توڑ کوشش کیساتھ مدد کرنیمیں دریغ نہ فرمایا اس مسرت آمیز نتیجے کے حاصل ہونے پر ہم سچے طور سے خوشی مناتے ہیں

(۲) غنیموں نے اپنی قوت کے گھمنڈ میں دنیا بھر کی دولتوں کو شکست دینے کی بدنیتی پر کمربستہ ہوکر انصاف اور کرم کے اصول کو قطع نظر کرتے ہوئے صرف اپنی ہتھیاروں کے زور سے ملک فرانس پر چڑھائی کرکے شہر پیرس کو فتح کرنے کی جب کہ نوبت پہنچ گئی تو ہمارے شہنشاہ معظم نے انصاف پرستی اور انسانی ہمدردی کے اصول پر فرانس کی مدد کرنیکا فیصلہ کیا۔ اور اس جنگ کو فتحمندی سے اختتام کو پہنچانے میں اس قدر جان اور مال کے نقصانوں کو گوارا کرنا پڑا، جس کا بیان حد امکان سے باہر ہے، شہنشاہ معظم نے اپنی ذاتی آرام و آسایش کے بلالحاظ تمام باتوں کی تکلیف کو برداشت فرمایا، اور خداوند عالم نے اپنے رحم و کرم سے دشمنوں کو نیچا دکھلا دیا، اور ہم کو فتح و فیروزی نصیب کی جس کی ہم کو بیحد مسرت ہے

(۱) برٹش سرکار کی نیک نیتی اور انصاف پرستی کی اس سے بڑھکر اور کیا زبردست دلیل ہوسکتی ہے کہ اہالیان دولت امریکہ نے دو سال کی مہلت کے بعد برٹش سرکار کی مدد کرنے پر آمادہ ہوگئے، اور براہ راست اس خونریز جنگ میں حصہ لینے سے کوتاہی نہیں کی حالانکہ اس جنگ سے دولت امریکہ کو کسی قسم کا مفاد حاصل ہونے والا نہیں ہے۔ دنیا پر اپنی زور اور قوت کا اثر ڈال کر اس سے ناجایز فائدہ حاصل کرنا ہرگز ان کی غرض نہ تھی۔ ہاں ان کا اصل اصول یہی ہے کہ دنیا سے ظلم اور زبردستی مٹ جائے اور ہر کہیں صلح اور امن کا دور دورہ ہو۔ اسی اصول پر دولت برطانیہ کے زبردست ممالک نے جیسے کہ آسٹریلیا، کینڈا، نیوزیلینڈ وغیرہم اطراف و اکناف سے اور نیز بدستور ہمارے ملک ہندوستان سے کمال صداقت اس جنگ میں مدد پہنچی، اور اس بات کا کامل ثبوت ہم کو ملتا ہے، کہ برٹش راج نے اس امر کو کہ دنیا میں صلح اور امن قایم ہوجائے اپنا فرض منصبی قرار دیا ہے جس کی خوشی منانا واقعی ہمارا فرض ہے

(۴) ہمارے شہنشاہ معظم کے سچے اصول کو کامیابی کے ساتھ حاصل کرنیمیں تائید کرنیکا موقع ہم کو اور ہماری فوج کو ملا، جسکا بجا طور سے ہم فخر کرتے ہیں۔ جنگ کی ابتدا میں قبل اس کے کہ انگلینڈ اور فرانس کے افواج کافی طور سے میدان جنگ میں اکٹھے ہوں، ہماری فوج ہندوستان سے جہازوں میں سوار ہوکر دریا پار ملک فرانس میں پہنچ گئی اور میدان جنگ میں وہ شجاعت اور بہادری دکھلائی کہ آنیوالی غنیم کی فوج کی روک تھام ہوگئی، اس کے بعد گیالی پولی میں غنیم کی طرف سے افواج کا نہایت شجاعت سے مقابلہ کیا اور یہ امر ہر شخص مانتا ہے کہ جو کامیابی اور فتح فلسطین اور عراق عرب کے جنگوں میں نصیب ہوئی اس کا فخر اور اس کی عزت زیادہ تر ہماری فوج کو حاصل ہے علاوہ اس کے جو شکست دشمن کو سویس، مصر، اور جنوبی افریقہ کے ممالک میں دیگئی اس میں بھی ہندوستانی افواج کا زبردست حصہ تھا، اور اس امر کو کہ اس عالمگیر جنگ میں ملک میسور کی فوج نے شریک ہوکر اپنے جو قابل ناز کارنامے انجام دیئے ہیں وہ ہمارے خیال سے کبھی محو نہیں ہوسکتے۔ اور ہمیں اس بات کی بیحد مسرت ہے کہ میدان جنگ سے لوٹے ہوئے ان بہادروں میں سے کئے ایک اس جلسہ میں شرکت رکھتے ہیں۔ ان بہادروں میں سپاہ سالار افواج میسور سردار کرنل دیس راج ارس بہادر سی آئی ای، ایم ایل اے، کی موجودگی ہمارے لئے انتہا درجے کی عزت اور خوشی کا باعث ہے

ہندوستان کے باجگذار والیان ریاست اور ہندوستان کی رعایا سب ایک دل اور ایک جہتی سے اس موقع پر تن من دھن سے مدد کرنیمیں کوتاہی نہ کی اور اپنی وفاداری اور سچائی اور دلی رغبت کا بین ثبوت دیدیا جس سے انتہا درجے کی عزت اور شاہی عنایت کے مستحق بننے تمام والیان ریاست نے اپنے افواج کو مع آلات حرب و اسلحہ سرکار برطانیہ کے تحویل کیا اور چند والیان ریاست بذات خود بیرون تشریف لیگئے اور فرانس کے میدان جنگ میں شریک ہوکر داد مردانگی و جوہر شجاعت دیکھلاکر وطن شریف لائے، ہندوستان کی سچی وفاداری کا اس سے بڑھکر اور کیا ثبوت مل سکتا ہے کہ بلالحاظ عام لوگوں کے خود والیان ریاست نے اپنی جانوں کو خطرہ میں ڈالنے سے بھی کوتاہی نہ کی، (۱) ملک میسور کے فرمانروا حضور سریمن مہاراج کرشنا راجیندر وڈیر بہادر بالقابہ نے اس عالمگیر جنگ میں اپنے ساتھی جملہ سے نہایت اعلیٰ پیمانے پر تائید فرمائی اور اپنی امپیریل سرویس نامی تمام فوج کو میدان جنگ کو روانہ فرمایا۔ اور دیڑھ ایک کروڑ روپیوں کی نقدی سے تائید فرمائی اور ہمارے حضور کے حسب حکم ملک میسور کی تمام رعایا نے فراخدلی کیساتھ جنگی قرضہ میں مبلغ دیا اور رنگروٹوں کو فراہم کرکے فوج میں داخل کرنے کیلئے کوشش بلیغ کو کام فرمایا اور ہماری سرکار نے ان رنگروٹوں کو تربیت کرکے اعلیٰ اہتمام اور عمدہ انتظام کیساتھ میدان جنگ کو روانہ فرمایا، بنگلور کی میونسپل کونسل نے وقتاً فوقتاً اپنے خرچ سے ان رنگروٹوں کی مختلف طریق سے حوصلہ افزائی فرمائی اور ان کو نہایت اژدحام اور جلوس کیساتھ ریلوے اسٹیشن تک پہنچایا اور وہاں ان کی والاسائی و عزت افزائی کی، اسی طریقہ سے جنگ سے واپس آنیوالے بہادر سپاہ کا نہایت جوش و خروش کیساتھ خیر مقدم کیا۔ یہ ساری کارروائی حضور فیض گنجور سریمن یوراج سری کنٹھی رواز سہاراج وڈیر بہادر کی ان مول ہدایات کی بدولت سرانجام پاتی رہی ملک میسور کا نام جمیع بقیہ ظہور اول افتخار شہرت حاصل کرچکا ہے وہ صرف حضور مہاراجہ صاحب بہادر و حضور یوراجہ صاحب بہادر کی انتھک کوششوں اور کارروائیوں کا نتیجہ ہے اور جس کے لئے ہم آج خوشی مناتے ہیں (۶) اس جنگ سے ہندوستانی رعایا کی سچی وفاداری اور ہندوستانی فوج کی شجاعت اور بہادری کا کامل ثبوت مل گیا، اور ہندوستانی رعایا اور اہل برطانیہ کے مابین برادرانہ تعلقات مستحکم ہوگئے اور تمام کو بلا امتیاز قوم و ملک کے ایکدلی اور ایک جہتی سے کام کرنے کا موقع ملا جس کی ہم کو بہت مسرت ہے۔ اتحادیوں اور غنیموں کے مابین صلح کے غور و بحث کی مجلس میں ہندوستان کے والیان ریاست اور برطانیہ کی رعایا کی جانب سے نامزد ہوکر شریک کرنے اور ہندوستانی حقوق کی نگہداشت کرنے کا جو فیصلہ ہمارے شہنشاہ سے ہمکو حاصل ہوا ہے اس کے ہم شکرگزار ہیں (۸) دنیا میں صلح و امن قایم کرنے اور صفحہ دہر سے جنگ و عدل کو حرف غلط کی طرح مٹا دینے اور ہمیشہ عدل و انصاف رحم و کرم کا جو مجوزہ انتظام قرار داد ہوا ہے اس کو کامیاب بنانے اور خلق اللہ کو دست تظلم سے بچانیکے لئے ہم تمام درگاہ کبریا میں التجا کرتے ہیں اور شہنشاہ کی جناب میں کہ ہماری وفاداری جاں نثاری اور سچائی کا یقین دلاتے ہوئے نہایت مسرت و ابتہاج کیساتھ خوشی مناتے ہیں

مطبوعہ کارخانہ مدینہ پریس خلاصی پالیم بنگلور سٹی۔

خلاصۂ تقریر جناب راج سبھا بھوشنا دیوان بہادر کے۔ پی پٹنہ سٹی صاحب سی آئی ای

اعزازی پریسیڈنٹ شہر بنگلور

در مجلس جشن آرمسٹس (منعقدہ بتاریخ ۷ ماہ دسمبر سنہ ۱۹۱۸ء

معزز حاضرین! ہم آج کا روز یہاں اس بات کی خوشی منانے اور خداوند عالم کی جناب میں دلی شکریہ ادا کرنے کے لئے جمع ہوئے ہیں، کہ پچھلے چار سال سے ساری دنیا کو تباہ و تاراج کرنیوالی اس خونریز جنگ میں جو بیحد و شمار جانیں کھپ گئیں۔ کئے ممالک ویران ہوگئے، دنیا پر تاریکی اور اداسی چھاگئی۔ اور اس کا دور نہایت عزت اور خوشی اسلوبی کے ساتھ اختتام کو پہنچا، ہمارے شہنشاہ معظم جارج پنجم بالقابہ کو جس انصاف پرستی اور انسانی ہمدردی کے اصول کو حاصل کرنیکے لئے جنگ میں شریک ہونا پڑا، اور جس کے لئے اپنی عظیم الشان بحری اور بری، اور فوجی قوت کو صرف کرنے اور اپنے اتحادی دول کو جان توڑ کوشش کیساتھ مدد کرنیمیں دریغ نہ فرمایا اس مسرت آمیز نتیجے کے حاصل ہونے پر ہم سچے طور سے خوشی مناتے ہیں

(۲) غنیموں نے اپنی قوت کے گھمنڈ میں دنیا بھر کی دولتوں کو شکست دینے کی بدنیتی پر کمربستہ ہوکر انصاف اور کرم کے اصول کو قطع نظر کرتے ہوئے صرف اپنی ہتیاروں کے زور سے ملک فرانس پر چڑھائی کرکے شہر پیرس کو فتح کرنے کی جب کہ نوبت پہنچ گئی تو ہمارے شہنشاہ معظم نے انصاف پرستی اور انسانی ہمدردی کے اصول پر فرانس کی مدد کرنیکا فیصلہ کیا۔ اور اس جنگ کو فتحمندانہ سے اختتام کو پہنچانے میں اس قدر جان اور مال کے نقصانوں کو گوارا کرنا پڑا، جس کا بیان حد امکان سے باہر ہے۔ شہنشاہ معظم نے اپنی ذاتی آرام و آسایش کے بلالحاظ تمام باتوں کی تکلیف کو برداشت فرمایا، اور خداوند عالم نے اپنے رحم و کرم سے دشمنوں کو نیچا دکھلا دیا، اور ہم کو فتح و فیروزی نصیب کی جس کی ہم کو بیحد مسرت ہے

(۳) برٹش سرکار کی نیک نیتی اور انصاف پرستی کی اس سے بڑھکر اور کیا زبردست دلیل ہوسکتی ہے کہ اتحادیان دولت امریکہ نے دو سال کی مہلت کے بعد برٹش سرکار کی مدد کرنے پر آمادہ ہوگئے، اور براہ راست اس خونریز جنگ میں حصہ لینے سے کوتاہی نہیں کی حالانکہ اس جنگ سے دولت امریکہ کو کسی قسم کا مفاد حاصل ہونے والا نہیں ہے۔ دنیا پر اپنی زور اور قوت کا اثر ڈال کر اس سے ناجائز فائدہ حاصل کرنا ہرگز ان کی غرض نہتھی۔ ہاں ان کا اصل اصول یہی ہے کہ دنیا سے ظلم اور زبردستی مٹ جائے اور ہر کہیں صلح اور امن کا دور دورہ ہو۔ اسی اصول پر دولت برطانیہ کے زبردست مالک جیسے کہ آسٹریلیا، کینیڈا، نیوزیلنڈ وغیرہم اطراف و اکناف سے اور نیز بدستور ہمارے ملک ہندوستان سے بجنس صداقت اس جنگ میں مدد پہنچی، اور اس بات کا کامل ثبوت ہم کو ملتا ہے، کہ برٹش راج نے اس امر کو کہ دنیا میں صلح اور امن قایم ہوجائے اپنا فرض منصبی قرار دیا ہے جس کی خوشی منانا دراصل ہمارا فرض ہے

(۴) ہمارے شہنشاہ معظم کے سچے اصول کو کامیابی کے ساتھ حاصل کرنیمیں تائید کرنیکا موقع ہم کو اور ہماری فوج کو ملا، جسکا بجا طور سے ہم فخر کرتے ہیں۔ جنگ کی ابتدا میں قبل اس کے کہ انگلینڈ اور فرانس کے افواج کافی طور سے میدان جنگ میں اکٹھے ہوں، ہماری فوج ہندوستان سے جہازوں میں سوار ہوکر دریا پار ملک فرانس میں پہنچ گئی اور میدان جنگ میں وہ شجاعت اور بہادری دکھلائی کہ آنیوالی غنیم کی فوج کی روک تھام ہوگئی، اس کے بعد گیالی پولی میں غنیم کی طرف سے افواج کا نہایت شجاعت سے مقابلہ کیا اور یہ امر ہر شخص مانتا ہے کہ جو کامیابی اور فتح فلسطین اور عراق عرب کے جنگلوں میں نصیب ہوی اس کا فخر اور اس کی عزت زیادہ تر ہماری فوج کو حاصل ہے علاوہ اس کے جو شکست دشمن کو سویں، مصر، اور جنوبی افریقہ کے ممالک میں دیگئی اس میں بھی ہندوستانی افواج کا زبردست حصہ تھا، اور اس امر کو کہ اس عالمگیر جنگ میں ملک میسور کی فوج شریک ہوکر اپنے جو قابل ناز کارنامے انجام دیئے ہیں وہ ہمارے خیال سے کبھی محو نہیں ہوسکتے۔ اور ہمیں اس بات کی بیحد مسرت ہے کہ میدان جنگ سے لوٹے ہوے ان بہادروں میں سے کئے ایک اس جلسہ میں شرکت رکھتے ہیں۔ ان بہادروں میں سپاہ سالار افواج میسور سردار کنور دیس راج ارس بہادر سی آئی ای، ایم ایل اے، کی موجودگی ہمارے لئے انتہا درجے کی عزت اور خوشی کا باعث ہے

ہندوستان کے باجگزار والیان ریاست اور ہندوستان کی رعایا سب ایک دل اور ایک جہتی سے اس موقع پر تن من دھن سے مدد کرنیمیں کوتاہی نہ کی اور اپنی وفاداری اور سچائی اور دلی رغبت کا بین ثبوت دیدیا جس سے انتہا درجے کی عزت اور شاہی عنایت کے مستحق بنے تمام والیان ریاستوں نے اپنے افواج کو مع آلات حرب و اسلحہ سرکار برطانیہ کے تحویل کیا اور چند والیان ریاست بذات خود یورپ تشریف لیگئے اور فرانس کے میدان جنگ میں شریک ہوکر داد مردانگی دیکر شجاعت نبلا کر وطن تشریف لائے، ہندوستان کی سچی وفاداری کا اس سے بڑھکر اور کیا ثبوت مل سکتا ہے کہ بلالحاظ عام لوگوں کے خود والیان ریاستوں نے اپنی جانوں کو خطرہ میں ڈالنے سے بھی کوتاہی نہ کی، (۵) ملک میسور کے زمانروا حضور پرمن مہاراج کرشنا راجیندر وڈیر بہادر بالقابہ نے اس عالمگیر جنگ میں اپنے مساعی جمیلہ سے نہایت اعلیٰ پیمانے پر تائید فرمائی اور اپنی امپیریل سروس نامی تمام فوج کو میدان جنگ کو روانہ فرمایا۔ اور قریب ایک کروڑ روپیوں کی نقدی سے تائید فرمائی اور ہمارے حضور کے حسب حکم ملک میسور کی تمام رعایا نے فراخدلی کیساتھ جنگی چندہ میں مبلغ دیا اور رنگروٹوں کو فراہم کرکے فوج میں داخل کرنے کیلئے کوشش بلیغ کو کام فرمایا اور ہماری سرکار نے ان رنگروٹوں کو تربیت کرکے اعلیٰ اہتمام اور عمدہ انتظام کیساتھ میدان جنگ کو روانہ فرمایا، بنگلور کی میونسپل کونسل نے وقتاً فوقتاً اپنے خرچ سے ان رنگروٹوں کی مختلف ذرایع سے حوصلہ افزائی فرمائی اور ان کو نہایت اژدحام اور جلوس کیساتھ ریلوے اسٹیشن تک پہنچایا اور وہاں ان کی دلاسائی و عزت افزائی کی، اسی طریقہ سے جنگ سے واپس آنیوالے بہادر سپاہ کا نہایت جوش و خروش کیساتھ خیر مقدم کیا۔ یہ ساری کارروائی حضور فیض گنجور سرمن یوراج سری کنٹھی راوز سہاراج وڈیر بہادر کی امنول ہدایات کی بدولت سرانجام پاتی رہی ملک میسور کا نام جو بنظیر قابل افتخار شہرت حاصل کرچکا ہے وہ صرف حضور مہاراجہ صاحب بہادر و حضور یوراجہ صاحب بہادر کی انتھک کوششوں اور کارروائیوں کا نتیجہ ہے اور جس کے لئے ہم آج خوشی مناتے ہیں (۶) اس جنگ سے ہندوستانی رعایا کی سچی وفاداری اور ہندوستانی فوج کی شجاعت اور بہادری کا کامل ثبوت مل گیا، اور ہندوستانی رعایا اور اہل برطانیہ کے مابین برادرانہ تعلقات مستحکم ہوگئے اور تمام کو بلا امتیاز قوم و ملک کے ایکدلی اور ایک جہتی سے کام کرنے کا موقع ملا جس کی ہم کو بہت مسرت ہے۔ اتحادیوں اور غنیموں کے مابین صلح کے غور و بحث کی مجلس میں ہندوستان کے والیان ریاست اور برطانیہ کی رعایا کی جانب سے نمائندے کو شریک کرنے اور ہندوستانی حقوق کی نگہداشت کرنے کا جو فیصلہ ہمارے شہنشاہ سے نافذ ہوا ہے اس کے ہم شکر گزار ہیں (۸) دنیا میں صلح و امن قایم کرنے اور صفحۂ دہر سے جنگ و عدل کو حرف غلط کی طرح مٹا دینے اور ہمیشہ عدل و انصاف رحم و کرم کا جو معجزہ انتظام قرار داد ہوا ہے اس کو کامیاب بنانے اور خلق اللہ کو دست تظلم سے بچانیکے لئے ہم تمام درگاہ کبریا میں التجا کرتے ہیں اور شہنشاہ کی جناب میں کمر ریاری وفاداری جاں نثاری اور سچائی کا یقین دلاتے ہوے نہایت مسرت و ابتہاج کیساتھ خوشی مناتے ہیں

مطبوعہ کارخانہ مدینہ پریس خلاصی پالیم بنگلور سٹی۔

خلاصۂ تقریر جناب راج سبھا بھوشنا دیوان بہادر کے۔ پی پٹنہ سٹی صاحب سی آئی ای

اعزازی پریسیڈنٹ شہر بنگلور

در مجلس جشن آرمسٹس منعقدہ بتاریخ ۷ ماہ دسمبر سنہ ۱۹۱۸ء

معزز حاضرین! ہم آج کا روز یہاں اس بات کی خوشی منانے اور خداوند عالم کی جناب میں دلی شکریہ ادا کرنے کے لئے جمع ہوئے ہیں، کہ پچھلے چار سال سے ساری دنیا کو تباہ تاراج کرنیوالی اس خونریز جنگ میں جو بیحد و شمار جانیں کھپ گئیں۔ کئے ممالک ویران ہوگئے، دنیا پر تاریکی اور اداسی چھاگئی۔ اور اس کا دور نہایت عزت اور خوشاسلوبی کے ساتھ اختتام کو پہنچا، ہمارے شہنشاہ معظم جارج پنجم بالقابہ کو جس انصاف پرستی اور انسانی ہمدردی کے اصول کو حاصل کرنیکے لئے جنگ میں شریک ہونا پڑا، اور جس کے لئے اپنی عظیم الشان بری اور بحری مالی، اور فوجی قوت کو صرف کرنے اور اپنے اتحادی دول کو جان توڑ کوشش کیساتھ مدد کرنیمیں دریغ نہ فرمایا اس مسرت آمیز نتیجے کے حاصل ہونے پر ہم سچے طور سے خوشی مناتے ہیں

(۲) غنیموں نے اپنی قوت کے گھمنڈ میں دنیا بھر کی دولتوں کو شکست دینے کی بدنیتی پر کمربستہ ہوکر انصاف اور کرم کے اصول کو قطع نظر کرتے ہوئے صرف اپنی ہتیاروں کے زور سے ملک فرانس پر چڑھائی کرکے شہر پیرس کو فتح کرنے کی جب کہ نوبت پہنچ گئی تو ہمارے شہنشاہ معظم نے انصاف پرستی اور انسانی ہمدردی کے اصول پر فرانس کی مدد کرنیکا فیصلہ کیا۔ اور اس جنگ کو فیصلہ سے اختتام کو پہنچانے میں اس قدر جان اور مال کے نقصانوں کو گوارا کرنا پڑا، جس کا بیان حد امکان سے باہر ہے۔ شہنشاہ معظم نے اپنی ذاتی آرام و آسایش کے بلالحاظ تمام باتوں کی تکلیف کو برداشت فرمایا، اور خداوند عالم نے اپنے رحم و کرم سے دشمنوں کو نیچا دکھلا دیا، اور ہم کو فتح و فیروزی نصیب کی جس کی ہم کو بیحد مسرت ہے

برٹش سرکار کی نیک نیتی اور انصاف پرستی کی اس سے بڑھکر اور کیا زبردست دلیل ہوسکتی ہے کہ اہالیان دولت امریکہ نے دو سال کی مہلت کے بعد برٹش سرکار کی مدد کرنے پر آمادہ ہوگئے، اور براہ راست اس خونریز جنگ میں حصہ لینے سے کوتاہی نہیں کی حالانکہ اس جنگ سے دولت امریکہ کو کسی قسم کا مفاد حاصل ہونے والا نہیں ہے۔ دنیا پر اپنی زور اور قوت کا اثر ڈال کر اس سے ناجایز فائدہ حاصل کرنا ہرگز ان کی غرض نہ تھی۔ ہاں ان کا اصل اصول یہی ہے کہ دنیا سے ظلم اور زبردستی مٹ جائے اور ہر کہیں صلح اور امن کا دور دورہ ہو۔ اسی اصول پر دولت برطانیہ کے زبردست حلیف جیسے کہ آسٹریلیا، کینیڈا، نیوزیلنڈ وغیرہم اطراف و اکناف سے اور نیز بدستور ہمارے ملک ہندوستان سے بحسن صداقت اس جنگ میں مدد پہنچی، اور اس بات کا کامل ثبوت ہم کو ملتا ہے، کہ برٹش راج نے اس امر کو کہ دنیا میں صلح اور امن قایم ہوجائے اپنا فرض منصبی قرار دیا ہے جس کی خوشی منانا درحال ہمارا فرض ہے

(۴) ہمارے شہنشاہ معظم کے سچے اصول کو کامیابی کے ساتھ حاصل کرنیمیں تائید کرنیکا موقع ہم کو اور ہماری فوج کو ملا، جسکا بجا طور سے ہم فخر کرتے ہیں۔ جنگ کی ابتدا میں قبل اس کے کہ انگلینڈ اور فرانس کے افواج کافی طور سے میدان جنگ میں اکٹھے ہوں، ہماری فوج ہندوستان سے جہازوں میں سوار ہوکر دریا پار ملک فرانس میں پہنچ گئی اور میدان جنگ میں وہ شجاعت اور بہادری دکھلائی کہ آنیوالی غنیم کی فوج کی روک تھام ہوگئی، اس کے بعد گیلی پولی میں غنیم کی طرف سے افواج کا نہایت شجاعت سے مقابلہ کیا اور یہ امر شخص مانتا ہے کہ جو کامیابی اور فتح فلسطین اور عراق عرب کے جنگلوں میں نصیب ہوئی اس کا فخر اور اس کی عزت زیادہ تر ہماری فوج کو حاصل ہے علاوہ اس کے جو شکست دشمن کو سویس، مصر، اور جنوبی افریقہ کے ممالک میں دیگئی اس میں بھی ہندوستانی افواج کا زبردست حصہ تھا، اور اس امر کو کہ اس عالمگیر جنگ میں ملک میسور کی فوج نے شریک ہوکر اپنے جو قابل ناز کارنامے انجام دیئے ہیں وہ ہمارے خیال سے کبھی محو نہیں ہوسکتے۔ اور ہمیں اس بات کی بیحد مسرت ہے کہ میدان جنگ سے لوٹے ہوئے ان بہادروں میں سے کئے ایک اس جلسہ میں شرکت رکھتے ہیں۔ ان بہادروں میں سپاہ سالار افواج میسور سردار کرنل دیس راج ارس بہادر سی آئی ای، ایم اے او کی موجودگی ہمارے لئے انتہا درجے کی عزت اور خوشی کا باعث ہے

ہندوستان کے باجگزار والیان ریاست اور ہندوستان کی رعایا سب ایک دل اور ایک جہتی سے اس موقع پر تن من دھن سے مدد کرنیمیں کوتاہی نہ کی اور اپنی وفاداری اور سچائی اور دلی رغبت کا بین ثبوت دیدیا جس سے انتہا درجے کی عزت اور شاہی عنایت کے مستحق بنے تمام والیان ریاست نے اپنے افواج کو جنگ آلات حرب و اسلحہ سرکار برطانیہ کے تحویل کیا اور چند والیان ریاست بذات خود یورپ تشریف لیگئے اور فرانس کے میدان جنگ میں شریک ہوکر داد مردانگی و جوہر شجاعت دیکھلا کر وطن تشریف لائے، ہندوستان کی سچی وفاداری کا اس سے بڑھکر اور کیا ثبوت مل سکتا ہے کہ بلالحاظ عام لوگوں کے خود والیان ریاست نے اپنی جانوں کو خطرہ میں ڈالنے سے بھی کوتاہی نہ کی، (۵) ملک میسور کے فرمانروا حضور پرمن مہاراج کرشنا راجیندر وڈیر بہادر بالقابہ نے اس عالمگیر جنگ میں اپنے مساعی جمیلہ سے نہایت اعلیٰ پیمانے پر تائید فرمائی اور ذاتی امپیریل سرویس نامی تمام فوج کو میدان جنگ کو روانہ فرمایا۔ اور قریب ایک کروڑ روپیوں کی نقدی سے تائید فرمائی اور ہمارے حضور کے حسب حکم ملک میسور کی تمام رعایا نے فراخدلی کیساتھ جنگی قرضہ میں مبلغ دیا اور رنگروٹوں کو فراہم کرکے فوج میں داخل کرنے کیلئے کوشش بلیغ کو کام فرمایا اور ہماری سرکار نے ان رنگروٹوں کو تربیت کرکے اعلیٰ اہتمام اور عمدہ انتظام کیساتھ میدان جنگ کو روانہ فرمایا، بنگلور کی میونسپل کونسل نے وقتاً فوقتاً اپنے خرچ سے ان رنگروٹوں کی مختلف ذرایع سے حوصلہ افزائی فرمائی اور ان کو نہایت اژدھام اور جلوس کیساتھ ریلوے اسٹیشن تک پہنچایا اور وہاں ان کی دلاسائی و عزت افزائی کی اسی طریقہ سے جنگ سے واپس آنیوالے بہادر سپاہ کا نہایت جوش و خروش کیساتھ خیر مقدم کیا۔ یہ ساری کارروائی حضور فیض گنجور پرمن یوراج سری کنٹھی روا نرسمہا راج وڈیر بہادر کی انمول ہدایات کی بدولت سرانجام پاتی رہی ملک میسور کا نام جو بنیطیر فادل افتخار شہرت حاصل کرچکا ہے وہ صرف حضور مہاراجہ صاحب بہادر و حضور یوراجہ صاحب بہادر کی انتھک کوششوں اور کارروائیوں کا نتیجہ ہے اور جس کے لئے ہم آج خوشی مناتے ہیں (۶) اس جنگ سے ہندوستانی رعایا کی سچی وفاداری اور ہندوستانی فوج کی شجاعت اور بہادری کا کامل ثبوت مل گیا، اور ہندوستانی رعایا اور اہل برطانیہ کے مابین برادرانہ تعلقات مستحکم ہوگئے اور تمام کو بلا امتیاز قوم و ملک کے ایکدلی اور ایک جہتی سے کام کرنے کا موقع ملا جس کی ہم کو بہت مسرت ہے۔ اتحادیوں اور غنیموں کے مابین صلح کے غور و بحث کی مجلس میں ہندوستان کے والیان ریاست اور برطانیہ کی رعایا کی جانب سے نمایندے شریک کرنے اور ہندوستانی حقوق کی نگہداشت کرنے کا جو فیصلہ ہمارے شہنشاہ سے نافذ ہوا ہے اس کے ہم شکرگزار ہیں (۸) دنیا میں صلح و امن قایم کرنے اور صفحہ دہر سے جنگ و عدل کو حرف غلط کی طرح مٹا دینے اور ہمیشہ عدل و انصاف رحم و کرم کا جو مجوزہ انتظام قرار داد ہوا ہے اس کو کامیاب بنانے اور خلق اللہ کو دست تظلم سے بچانیکے لئے ہم تمام درگاہ کبریا میں التجا کرتے ہیں اور شہنشاہ کی جناب میں اکر ہماری وفاداری جاں نثاری اور سچائی کا یقین دلاتے ہوئے نہایت مسرت و انبساط کیساتھ خوشی مناتے ہیں

مطبوعہ کارخانہ مدینہ پریس خلاصی پالیم بنگلور سٹی۔

خلاصۂ تقریر جناب راج سبھا بھوشنا دیوان بہادر کے پی پٹنہ سٹی صاحب سی آئی ای

اعزازی پریسیڈنٹ شہر بنگلور

در مجلس جشن آرمسٹس منعقدہ بتاریخ ۷ ماہ دسمبر سنہ ۱۹۱۸ء

معزز حاضرین! ہم آج کا روز یہاں اس بات کی خوشی منانے اور خداوند عالم کی جناب میں دلی شکریہ ادا کرنے کے لئے جمع ہوئے ہیں، کہ پچھلے چار سال سے ساری دنیا کو تباہ و تاراج کرنیوالی اس خونریز جنگ میں جو بیحد و شمار جانیں کھپ گئیں۔ کئے ممالک ویران ہوگئے، دنیا پر تاریکی اور اداسی چھاگئی۔ اور اس کا دور نہایت عزت اور خوشی سلامتی کے ساتھ اختتام کو پہنچا، ہمارے شہنشاہ معظم جارج پنجم بالقابہ کو جس انصاف پرستی اور انسانی ہمدردی کے اصول کو حاصل کرنیکے لئے جنگ میں شریک ہونا پڑا، اور جس کے لئے اپنی عظیم الشان بحری اور بری، اور فوجی قوت کو صرف کرنے اور اپنے اتحادی دول کو جان توڑ کوشش کیساتھ مدد کرنیمیں دریغ نہ فرمایا اس مسرت آمیز نتیجے کے حاصل ہونے پر ہم سچے طور سے خوشی مناتے ہیں

(۲) غنیموں نے اپنی قوت کے گھمنڈ میں دنیا بھر کی دولتوں کو شکست دینے کی بدنیتی پر کمربستہ ہوکر انصاف اور کرم کے اصول کو قطع نظر کرتے ہوئے صرف اپنی ہتیاروں کے زور سے ملک فرانس پر چڑھائی کرکے شہر پیرس کو فتح کرنے کی جب کہ نوبت پہنچ گئی تو ہمارے شہنشاہ معظم نے انصاف پرستی اور انسانی ہمدردی کے اصول پر فرانس کی مدد کرنیکا فیصلہ کیا۔ اور اس جنگ کو فتحمندی سے اختتام کو پہنچانے میں اس قدر جان اور مال کے نقصانوں کو گوارا کرنا پڑا، جس کا بیان حد امکان سے باہر ہے۔ شہنشاہ معظم نے اپنی ذاتی آرام و آسایش کے بلالحاظ تمام باتوں کی تکلیف کو برداشت فرمایا، اور خداوند عالم نے اپنے رحم و کرم سے دشمنوں کو نیچا دکھلا دیا، اور ہم کو فتح و فیروزی نصیب کی جس کی ہم کو بیحد مسرت ہے

(۳) برٹش سرکار کی نیک نیتی اور انصاف پرستی کی اس سے بڑھکر اور کیا زبردست دلیل ہوسکتی ہے کہ اہالیان دولت امریکہ نے دو سال کی مہلت کے بعد برٹش سرکار کی مدد کرنے پر آمادہ ہوگئے، اور براہ راست اس خونریز جنگ میں حصہ لینے سے کوتاہی نہیں کی حالانکہ اس جنگ سے دولت امریکہ کو کسی قسم کا مفاد حاصل ہونے والا نہیں ہے۔ دنیا پر اپنی زور اور قوت کا اثر ڈال کر اس سے ناجائز فائدہ حاصل کرنا ہرگز ان کی غرض نہ تھی۔ بلکہ ان کا اصل اصول یہی ہے کہ دنیا سے ظلم اور زبردستی مٹ جائے اور ہر کہیں صلح اور امن کا دور دورہ ہو۔ اسی اصول پر دولت برطانیہ کے زبردست ممالک جیسے کہ آسٹریلیا، کینیڈا، نیوزیلینڈ وغیرہم اطراف و اکناف سے اور نیز بدستور ہمارے ملک ہندوستان سے بجنس صداقت اس جنگ میں مدد پہنچی، اور اس بات کا کامل ثبوت ہم کو ملتا ہے، کہ برٹش راج نے اس امر کو کہ دنیا میں صلح اور امن قایم ہوجائے اپنا فرض منصبی قرار دیا ہے جس کی خوشی منانا دراصل ہمارا فرض ہے

(۴) ہمارے شہنشاہ معظم کے سچے اصول کو کامیابی کے ساتھ حاصل کرنیمیں تائید کرنیکا موقع ہم کو اور ہماری فوج کو ملا، جسکا بجا طور سے ہم فخر کرتے ہیں۔ جنگ کی ابتدا میں قبل اس کے کہ انگلینڈ اور فرانس کے افواج کافی طور سے میدان جنگ میں اکٹھے ہوں، ہماری فوج ہندوستان سے جہازوں میں سوار ہوکر دریا پار ملک فرانس میں پہنچ گئی اور میدان جنگ میں وہ شجاعت اور بہادری دکھلائی کہ آنیوالی غنیم کی فوج کی روک تھام ہوگئی، اس کے بعد گیالی پولی میں غنیم کی طرف سے افواج کا نہایت شجاعت سے مقابلہ کیا اور یہ امر ہر شخص مانتا ہے کہ جو کامیابی اور فتح فلسطین اور عراق عرب کے جنگوں میں نصیب ہوی اس کا فخر اور اس کی عزت زیادہ تر ہماری فوج کو حاصل ہے علاوہ اس کے جو شکست دشمن کو سویں، مصر، اور جنوبی افریقہ کے ممالک میں دیگئی اس میں بھی ہندوستانی افواج کا زبردست حصہ تھا، اور اس امر کو کہ اس عالمگیر جنگ میں ملک میسور کی فوج شریک ہوکر اپنے جو قابل ناز کارنامے انجام دیئے ہیں وہ ہمارے خیال سے کبھی محو نہیں ہوسکتے۔ اور ہمیں اس بات کی بیحد مسرت ہے کہ میدان جنگ سے لوٹے ہوئے ان بہادروں میں سے کئے ایک اس جلسہ میں شرکت رکھتے ہیں۔ ان بہادروں میں سپاہ سالار افواج میسور سردار کنل دیس راج ارس بہادر سی آئی ای، ایم اے، او کی موجودگی ہمارے لئے انتہا درجے کی عزت اور خوشی کا باعث ہے

ہندوستان کے باجگزار والیان ریاست اور ہندوستان کی رعایا سب ایک دل اور ایک جہتی سے اس موقع پر تن من دھن سے مدد کرنیمیں کوتاہی نہ کی اور اپنی وفاداری اور سچائی اور دلی رغبت کا بین ثبوت دیدیا جس سے انتہا درجے کی عزت اور شاہی عنایت کے مستحق بننے تمام والیان ریاست نے اپنے افواج کو جمع آلات حرب و اسلحہ سرکار برطانیہ کے تحویل کیا اور چند والیان ریاست بذات خود یورپ تشریف لیگئے اور فرانس کے میدان جنگ میں شریک ہوکر داد مردانگی و جوہر شجاعت بتلاکر وطن تشریف لائے، ہندوستان کی سچی وفاداری کا اس سے بڑھکر اور کیا ثبوت مل سکتا ہے کہ بلالحاظ عام لوگوں کے خود والیان ریاست نے اپنی جانیں کو خدشہ میں ڈالنے سے بھی کوتاہی نہ کی، (۶) ملک میسور کے فرمانروا حضور پرمن مہاراج کرشنا راجیندر وڈیر بہادر بالقابہ نے اس عالمگیر جنگ میں اپنے مساعی جمیلہ سے نہایت اعلیٰ پیمانے پر تائید فرمائی اور اپنی امپیریل سرویس نامی تمام فوج کو میدان جنگ کو روانہ فرمایا۔ اور قریب ایک کروڑ روپیوں کی نقدی سے تائید فرمائی اور ہمارے حضور کے حسب حکم ملک میسور کی تمام رعایا نے فراخدلی کیساتھ جنگی قرضہ میں مبلغ دیا اور رنگروٹوں کو فراہم کرکے فوج میں داخل کرنے کیلئے کوشش بلیغ کو کام فرمایا اور ہماری سرکار نے ان رنگروٹوں کو تربیت کرکے اعلیٰ انتظام اور عمدہ انتظام کیساتھ میدان جنگ کو روانہ فرمایا، بنگلور کی میونسپل کونسل نے وقتاً فوقتاً اپنے خرچ سے ان رنگروٹوں کی مختلف ذرایع سے حوصلہ افزائی فرمائی اور ان کو نہایت اژدحام اور جلوس کیساتھ ریلوے اسٹیشن تک پہنچایا، اور وہاں ان کی دلاسائی و عزت افزائی کی، اسی طریقہ سے جنگ سے واپس آنیوالے بہادر سپاہ کا نہایت جوش و خروش کیساتھ خیر مقدم کیا۔ یہ ساری کارروائی حضور فیض گنجور پرمن یوراج سری کنٹھی رواز سہمہاراج وڈیر بہادر کی انمول ہدایات کی بدولت سرانجام پاتی رہی ملک میسور کا نام جو غیر معمولی فضل و افتخار شہرت حاصل کرچکا ہے وہ صرف حضور مہاراجہ صاحب بہادر و حضور یوراجہ صاحب بہادر کی انتھک کوششوں اور کارروائیوں کا نتیجہ ہے اور جس کے لئے ہم آج خوشی مناتے ہیں (۷) اس جنگ سے ہندوستانی رعایا کی سچی وفاداری اور ہندوستانی فوج کی شجاعت اور بہادری کا کامل ثبوت مل گیا، اور ہندوستانی رعایا اور اہل برطانیہ کے مابین برادرانہ تعلقات مستحکم ہوگئے اور تمام کو بلا امتیاز قوم و ملک کے ایکدلی اور ایک جہتی سے کام کرنے کا موقع ملا جس کی ہم کو بہت مسرت ہے۔ اتحادیوں اور غنیموں کے مابین صلح کے غور و بحث کی مجلس میں ہندوستان کے والیان ریاست اور برطانیہ کی رعایا کی جانب سے نامبین کو شریک کرنے اور ہندوستانی حقوق کی نگہداشت کرنے کا جو فیصلہ ہمارے شہنشاہ سے نافذ ہوا ہے اس کے ہم شکر گزار ہیں (۸) دنیا میں صلح و امن قایم کرنے اور صفحہ دہر سے جنگ و عدل کو حرف غلط کی طرح مٹا دینے اور ہمیشہ عدل و انصاف رحم و کرم کا جو مجوزہ انتظام قرار داد ہوا ہے اس کو کامیاب بنانے اور خلق اللہ کو دست تظلم سے بچانیکے لئے ہم تمام درگاہ کبریا میں التجا کرتے ہیں اور شہنشاہ کی جناب میں مکرر ہماری وفاداری جاں نثاری اور سچائی کا یقین دلاتے ہوئے نہایت مسرت دانبا کیساتھ خوشی مناتے ہیں

مطبوعہ کارخانہ مدینہ پریس خلاصی پالیم بنگلور سٹی۔

خلاصۂ تقریر جناب راج سبھا بھوشنا دیوان بہادر کے۔ پی پٹنہ سٹی صاحب سی آئی ای

اعزازی پریسیڈنٹ شہر بنگلور

در مجلس جشن آرمسٹس منعقدہ بتاریخ ۷ ماہ دسمبر سنہ ۱۹۱۸ء

معزز حاضرین! ہم آج کا روز یہاں اس بات کی خوشی منانے اور خداوند عالم کی جناب میں دلی شکریہ ادا کرنے کے لئے جمع ہوئے ہیں، کہ پچھلے چار سال سے ساری دنیا کو تباہ و تاراج کرنیوالی اس خونریز جنگ میں جو بیحد و شمار جانیں کھپ گئیں۔ کئے ممالک ویران ہوگئے، دنیا پر تاریکی اور اداسی چھاگئی۔ اور اس کا دور نہایت عزت اور خوشاسلوبی کے ساتھ اختتام کو پہنچا، ہمارے شہنشاہ معظم جارج پنجم بالقابہ کو جس انصاف پرستی اور انسانی ہمدردی کے اصول کو حاصل کرنیکے لئے جنگ میں شریک ہونا پڑا، اور جس کے لئے اپنی عظیم الشان بری اور بحری مالی، اور فوجی قوت کو صرف کرنے اور اپنے اتحادی دول کو جان توڑ کوشش کیساتھ مدد کرنیمیں دریغ نہ فرمایا اس مسرت آمیز نتیجے کے حاصل ہونے پر ہم سچے طور سے خوشی مناتے ہیں

(۲) غنیموں نے اپنی قوت کے گھمنڈ میں دنیا بھر کی دولتوں کو شکست دینے کی بدنیتی پر کمربستہ ہوکر انصاف اور کرم کے اصول کو قطع نظر کرتے ہوئے صرف اپنی ہتیاروں کے زور سے ملک فرانس پر چڑھائی کرکے شہر پیرس کو فتح کرنے کی جب کہ نوبت پہنچ گئی تو ہمارے شہنشاہ معظم نے انصاف پرستی اور انسانی ہمدردی کے اصول پر فرانس کی مدد کرنیکا فیصلہ کیا۔ اور اس جنگ کو فتحمندانہ سے اختتام کو پہنچانے میں اس قدر جان اور مال کے نقصانوں کو گوارا کرنا پڑا، جس کا بیان حد امکان سے باہر ہے۔ شہنشاہ معظم نے اپنی ذاتی آرام و آسایش کے بلالحاظ تمام باتوں کی تکلیف کو برداشت فرمایا، اور خداوند عالم نے اپنے رحم و کرم سے دشمنوں کو نیچا دکھلا دیا، اور ہم کو فتح و فیروزی نصیب کی جس کی ہم کو بیحد مسرت ہے

(۳) برٹش سرکار کی نیک نیتی اور انصاف پرستی کی اس سے بڑھکر اور کیا زبردست دلیل ہوسکتی ہے کہ اہالیان دولت امریکہ نے دو سال کی مہلت کے بعد برٹش سرکار کی مدد کرنے پر آمادہ ہوگئے، اور براہ راست اس خونریز جنگ میں حصہ لینے سے کوتاہی نہیں کی حالانکہ اس جنگ سے دولت امریکہ کو کسی قسم کا مفاد حاصل ہونے والا نہیں ہے۔ دنیا پر اپنی زور اور قوت کا اثر ڈال کر اس سے ناجائز فائدہ حاصل کرنا ہرگز ان کی غرض نہ تھی۔ بلکہ ان کا اصل اصول یہی ہے کہ دنیا سے ظلم اور زبردستی مٹ جائے اور ہر کہیں صلح اور امن کا دور دورہ ہو۔ اسی اصول پر دولت برطانیہ کے زبردست حلیف جیسے کہ آسٹریلیا، کینیڈا، نیوزیلنڈ وغیرہم اطراف و اکناف سے اور نیز بدستور ہمارے ملک ہندوستان سے بجنس صداقت اس جنگ میں مدد پہنچی، اور اس بات کا کامل ثبوت ہم کو ملتا ہے، کہ برٹش راج نے اس امر کو کہ دنیا میں صلح اور امن قایم ہوجائے اپنا فرض منصبی قرار دیا ہے جس کی خوشی منانا دراصل ہمارا فرض ہے

(۴) ہمارے شہنشاہ معظم کے سچے اصول کو کامیابی کے ساتھ حاصل کرنیمیں تائید کرنیکا موقع ہم کو اور ہماری فوج کو ملا جسکا بجا طور سے ہم فخر کرتے ہیں۔ جنگ کی ابتدا میں قبل اس کے کہ انگلینڈ اور فرانس کے افواج کافی طور سے میدان جنگ میں اکٹھے ہوں، ہماری فوج ہندوستان سے جہازوں میں سوار ہوکر دریا پار ملک فرانس میں پہنچ گئی اور میدان جنگ میں وہ شجاعت اور بہادری دکھلائی کہ آنیوالی غنیم کی فوج کی روک تھام ہوگئی، اس کے بعد گیلی پولی میں غنیم کی طرف سے افواج کا نہایت شجاعت سے مقابلہ کیا اور یہ امر شخص مانتا ہے کہ جو کامیابی اور فتح فلسطین اور عراق عرب کے جنگوں میں نصیب ہوی اس کا فخر اور اس کی عزت زیادہ تر ہماری فوج کو حاصل ہے علاوہ اس کے جو شکست دشمن کو سویس، مصر، اور جنوبی افریقہ کے ممالک میں دیگئی اس میں بھی ہندوستانی افواج کا زبردست حصہ تھا، اور اس امر کو کہ اس عالمگیر جنگ میں ملک میسور کی فوج نے شریک ہوکر اپنے جو قابل ناز کارنامے انجام دیئے ہیں وہ ہمارے خیال سے کبھی محو نہیں ہوسکتے۔ اور ہمیں اس بات کی بیحد مسرت ہے کہ میدان جنگ سے لوٹے ہوئے ان بہادروں میں سے کئے ایک اس جلسہ میں شرکت رکھتے ہیں۔ ان بہادروں میں سپاہ سالار افواج میسور سردار کنل دیس راج اس بہادر سی آئی ای، ایم سی اور کی موجودگی ہمارے لئے انتہا درجے کی عزت اور خوشی کا باعث ہے

ہندوستان کے باجگزار والیان ریاست اور ہندوستان کی رعایا سب ایک دل اور ایک جہتی سے اس موقع پر تن من دھن سے مدد کرنیمیں کوتاہی نہ کی اور اپنی وفاداری اور سچائی اور دلی رغبت کا بیّن ثبوت دیدیا جسکی سے انتہا درجے کی عزت اور شاہی عنایت کے مستحق بننے تمام والیان ریاست نے اپنے افواج کو مع آلات حرب و اسلحہ سرکار برطانیہ کے تحویل کیا اور چند والیان ریاست بذات خود یورپ تشریف لیگئے اور فرانس کے میدان جنگ میں شریک ہوکر داد مردانگی و جوہر شجاعت بتلاکر وطن تشریف لائے، ہندوستان کی سچی وفاداری کا اس سے بڑھکر اور کیا ثبوت مل سکتا ہے کہ بلالحاظ عام لوگوں کے خود والیان ریاست نے اپنی جانوں کو خطرہ میں ڈالنے سے بھی کوتاہی نہ کی، (۶) ملک میسور کے فرمانروا حضور پرمین مہاراج کرشنا راجیندر وڈیر بہادر بالقابہ نے اس عالمگیر جنگ میں اپنے سابق جملہ سے نہایت اعلیٰ پیمانے پر تائید فرمائی اور اپنی امپیریل سروس تمام فوج کو میدان جنگ کو روانہ فرمایا۔ اور قریب ایک کروڑ روپیوں کی نقدی سے تائید فرمائی اور ہمارے حضور کے حسب حکم ملک میسور کی تمام رعایا نے فراخدلی کیساتھ جنگی چندہ میں بلغ دیا اور رنگروٹوں کو فراہم کرکے فوج میں داخل کرنے کیلئے کوشش بلیغ کو کام فرمایا اور ہماری سرکار نے ان رنگروٹوں کو تربیت کرکے اعلیٰ انتظام اور عمدہ انتظام کیساتھ میدان جنگ کو روانہ فرمایا۔ بنگلور کی میونسپل کونسل نے وقتاً فوقتاً اپنے خرچ سے ان رنگروٹوں کی مختلف ذرایع سے حوصلہ افزائی فرمائی اور ان کو نہایت اژدحام اور جلوس کیساتھ ریلوے اسٹیشن تک پہنچایا اور وہاں ان کی دلاسائی و عزت افزائی کی، اسی طریقہ سے جنگ سے واپس آنیوالے بہادر سپاہ کا نہایت جوش و خروش کیساتھ خیر مقدم کیا۔ یہ ساری کارروائی حضور فیض گنجور پرمین یوراج سری کنٹھیرو نرسمہا راج وڈیر بہادر کی امنول ہدایات کی بدولت سرانجام پاتی رہی ملک میسور کا نام جو بنظیر فاتح اقتدار شہرت حاصل کرچکا ہے وہ صرف حضور مہاراجہ صاحب بہادر و حضور یوراجہ صاحب بہادر کی انتھک کوششوں اور کارروائیوں کا نتیجہ ہے اور جس کے لئے ہم آج خوشی منارہے ہیں (۷) اس جنگ سے ہندوستانی رعایا کی سچی وفاداری اور ہندوستانی فوج کی شجاعت اور بہادری کا کامل ثبوت مل گیا، اور ہندوستانی رعایا اور اہل برطانیہ کے مابین برادرانہ تعلقات مستحکم ہوگئے اور تمام کو بلا امتیاز قوم و ملک کے ایکدلی اور ایک جہتی سے کام کرنے کا موقع ملا جس کی ہم کو بہت مسرت ہے۔ اتحادیوں اور غنیموں کے مابین صلح کے غور و بحث کی مجلس میں ہندوستان کے والیان ریاست اور برطانیہ کی رعایا کی جانب سے نمائندے کو شریک کرنے اور ہندوستانی حقوق کی نگہداشت کرنے کا جو فیصلہ ہمارے شہنشاہ سے نافذ ہوا ہے اس کے ہم شکرگزار ہیں (۸) دنیا میں صلح و امن قایم کرنے اور صفحہ دہر سے جنگ و عدل کو حرف غلط کی طرح مٹادینے اور ہمیشہ عدل و انصاف رحم و کرم کا جو مجوزہ انتظام قرار داد ہوا ہے اس کو کامیاب بنانے اور خلق اللہ کو دست تظلم سے بچانیکے لئے ہم تمام درگاہ کبریا میں التجا کرتے ہیں اور شہنشاہ کی جناب میں کہ رہماری وفاداری جاں نثاری اور سچائی کا یقین دلاتے ہوئے نہایت مسرت و انبساط کیساتھ خوشی مناتے ہیں

مطبوعہ کارخانہ مدینہ پریس خلاصی پالیم بنگلور سٹی۔

خلاصۂ تقریر جناب راج سبھا بھوشنا دیوان بہادر کے۔ پی پٹنہ سٹی صاحب سی آئی ای

اعزازی پریسیڈنٹ شہر بنگلور

در مجلس جشن آرمسٹس (منعقدہ بتاریخ ۷ ماہ دسمبر سنہ ۱۹۱۸ء

معزز حاضرین (۱) ہم آج کا روز یہاں اس بات کی خوشی منانے اور خداوند عالم کی جناب میں دلی شکریہ ادا کرنے کے لئے جمع ہوئے ہیں، کہ پچھلے چار سال سے ساری دنیا کو تباہ و تاراج کرنیوالی اس خونریز جنگ میں جو بیحد و شمار جانیں کھپ گئیں۔ کئے ممالک ویران ہوگئے، دنیا پر تاریکی اور اداسی چھاگئی۔ اور اس کا دور نہایت عزت اور خوشاسلوبی کے ساتھ اختتام کو پہنچا، ہمارے شہنشاہ معظم جارج پنجم بالقابہ کو جس انصاف پرستی اور انسانی ہمدردی کے اصول کو حاصل کرنیکے لئے جنگ میں شریک ہونا پڑا، اور جس کے لئے اپنی عظیم الشان بری اور بحری مالی، اور فوجی قوت کو صرف کرنے اور اپنے اتحادی دول کو جان توڑ کوشش کیساتھ مدد کرنیمیں دریغ نہ فرمایا اس مسرت آمیز نتیجے کے حاصل ہونے پر ہم سچے طور سے خوشی مناتے ہیں

(۲) غنیموں نے اپنی قوت کے گھمنڈ میں دنیا بھر کی دولتوں کو شکست دینے کی بدنیتی پر کمربستہ ہوکر انصاف اور کرم کے اصول کو قطع نظر کرتے ہوئے صرف اپنے ہتیاروں کے زور سے ملک فرانس پر چڑھائی کرکے شہر پیرس کو فتح کرنے کی جب کہ نوبت پہنچ گئی تو ہمارے شہنشاہ معظم نے انصاف پرستی اور انسانی ہمدردی کے اصول پر فرانس کی مدد کرنیکا فیصلہ کیا۔ اور اس جنگ کو فتحمندانہ سے انجام کو پہنچانے میں اس قدر جان اور مال کے نقصانوں کو گوارا کرنا پڑا، جس کا بیان حد امکان سے باہر ہے۔ شہنشاہ معظم نے اپنی ذاتی آرام و آسایش کے بالالحاظ تمام باتوں کی تکلیف کو برداشت فرمایا، اور خداوند عالم نے اپنے رحم و کرم سے دشمنوں کو نیچا دکھلا دیا، اور ہم کو فتح و فیروزی نصیب کی جس کی ہم کو بیحد مسرت ہے

(۳) برٹش سرکار کی نیک نیتی اور انصاف پرستی کی اس سے بڑھکر اور کیا زبردست دلیل ہوسکتی ہے کہ اہالیان دولت امریکہ نے دو سال کی مہلت کے بعد برٹش سرکار کی مدد کرنے پر آمادہ ہوگئے، اور براہ راست اس خونریز جنگ میں حصہ لینے سے کوتاہی نہیں کی حالانکہ اس جنگ سے دولت امریکہ کو کسی قسم کا مفاد حاصل ہونے والا نہیں ہے۔ دنیا پر اپنی زور اور قوت کا اثر ڈال کر اس سے ناجایز فائدہ حاصل کرنا ہرگز ان کی غرض نہ تھی۔ ہاں ان کا اصل اصول یہی ہے کہ دنیا سے ظلم اور زبردستی مٹ جائے اور ہر کہیں صلح اور امن کا دور دورہ ہو۔ اسی اصول پر دولت برطانیہ کے زبردست حلیف جیسے کہ آسٹریلیا، کینیڈا، نیوزیلنڈ وغیرہم اطراف و اکناف سے اور نیز بدستور ہمارے ملک ہندوستان سے بحسن صداقت اس جنگ میں مدد پہنچی، اور اس بات کا کامل ثبوت ہم کو ملتا ہے، کہ برٹش راج نے اس امر کو کہ دنیا میں صلح اور امن قایم ہوجائے اپنا فرض منصبی قرار دیا ہے جس کی خوشی منانا دراصل ہمارا فرض ہے

(۴) ہمارے شہنشاہ معظم کے سچے اصول کو کامیابی کے ساتھ حاصل کرنیمیں تایید کرنیکا موقع ہم کو اور ہماری فوج کو ملا، جسکا بجا طور سے ہم فخر کرتے ہیں۔ جنگ کی ابتدا میں قبل اس کے کہ انگلینڈ اور فرانس کے افواج کافی طور سے میدان جنگ میں اکٹھے ہوں، ہماری فوج ہندوستان سے جہازوں میں سوار ہوکر دریا پار ملک فرانس میں پہنچ گئی اور میدان جنگ میں وہ شجاعت اور بہادری دکھلائی کہ آنیوالی غنیم کی فوج کی روک تھام ہوگئی، اس کے بعد گیلی پولی میں غنیم کی طرف سے افواج کا نہایت شجاعت سے مقابلہ کیا اور یہ امر ہر شخص مانتا ہے کہ جو کامیابی اور فتح فلسطین اور عراق عرب کے جنگلوں میں نصیب ہوی اس کا فخر اور اس کی عزت زیادہ تر ہماری فوج کو حاصل ہے علاوہ اس کے جو شکست دشمن کو سویس، مصر، اور جنوبی افریقہ کے ممالک میں دیگئی اس میں بھی ہندوستانی افواج کا زبردست حصہ تھا، اور اس امر کو کہ اس عالمگیر جنگ میں ملک میسور کی فوج نے شریک ہوکر اپنے جو قابل ناز کارنامے انجام دیے ہیں وہ ہمارے خیال سے کبھی محو نہیں ہوسکتے۔ اور ہمیں اس بات کی بیحد مسرت ہے کہ میدان جنگ سے لوٹے ہوے ان بہادروں میں سے کئے ایک اس جلسہ میں شرکت رکھتے ہیں۔ ان بہادروں میں سپاہ سالار افواج میسور سردار کرنل دیوان راج ارس بہادر سی آئی ای، ایم اے او، کی موجودگی ہمارے لئے انتہا درجے کی عزت اور خوشی کا باعث ہے

ہندوستان کے باجگزار والیان ریاست اور ہندوستان کی رعایا سب ایک دل اور ایک جہتی سے اس موقع پر تن من دھن سے مدد کرنیمیں کوتاہی نہ کی اور اپنی وفاداری اور سچائی اور دلی رغبت کا بین ثبوت دیدیا جس سے انتہا درجے کی عزت اور شاہی عنایت کے مستحق بننے تمام والیان ریاست نے اپنے افواج کو مع آلات حرب و اسلحہ سرکار برطانیہ کے تحویل کیا اور چند والیان ریاست بذات خود یورپ تشریف لیگئے اور فرانس کے میدان جنگ میں شریک ہوکر داد مردانگی و جوہر شجاعت بتلاکر وطن تشریف لائے، ہندوستان کی سچی وفاداری کا اس سے بڑھکر اور کیا ثبوت مل سکتا ہے کہ بلالحاظ عام لوگوں کے خود والیان ریاست نے اپنی جانوں کو خدشہ میں ڈالنے سے بھی کوتاہی نہ کی، (۶) ملک میسور کے فرمانروا حضور سریمن مہاراج کرشنا راجیندر وڈیر بہادر بالقابہ نے اس عالمگیر جنگ میں اپنے مساعی جمیلہ سے نہایت اعلیٰ پیمانے پر تایید فرمائی اور اپنی بیمثل [illegible] تمام فوج کو میدان جنگ کو روانہ فرمایا۔ اور قریب ایک کروڑ روپیوں کی نقدی سے تایید فرمائی اور ہمارے حضور کے حسب حکم ملک میسور کی تمام رعایا نے فراخدلی کیساتھ جنگی قرضہ میں رقم دیا اور رنگروٹوں کو فراہم کرکے فوج میں داخل کرنے کیلئے کوشش بلیغ کو کام فرمایا اور ہماری سرکار نے ان رنگروٹوں کو تربیت کرکے اعلیٰ اہتمام اور عمدہ انتظام کیساتھ میدان جنگ کو روانہ فرمایا، بنگلور کی میونسپل کونسل نے وقتاً فوقتاً اپنے خرچ سے ان رنگروٹوں کی مختلف ذرایع سے حوصلہ افزائی فرمائی اور ان کو نہایت اژدحام اور جلوس کیساتھ ریلوے اسٹیشن تک پہنچایا اور وہاں ان کی دلاسائی و عزت افزائی کی، اسی طریقہ سے جنگ سے واپس آنیوالے بہادر سپاہ کا نہایت جوش و خروش کیساتھ خیر مقدم کیا۔ یہ ساری کارروائی حضور فیض گنجور سریمن یوراج سری کنٹھی روا نرسمہا راج وڈیر بہادر کی انمول ہدایات کی بدولت سرانجام پاتی رہی ملک میسور کا نام جو بنیطیر قابل افتخار شہرت حاصل کرچکا ہے وہ صرف حضور مہاراجہ صاحب بہادر و حضور یوراجہ صاحب بہادر کی انتھک کوششوں اور کارروائیوں کا نتیجہ ہے اور جس کے لئے ہم آج خوشی منائے ہیں (۷) اس جنگ سے ہندوستانی رعایا کی سچی وفاداری اور ہندوستانی فوج کی شجاعت اور بہادری کا کامل ثبوت مل گیا، اور ہندوستانی رعایا اور اہل برطانیہ کے مابین برادرانہ تعلقات مستحکم ہوگئے اور تمام کو بلا امتیاز قوم و ملک کے ایکدلی اور ایک جہتی سے کام کرنے کا موقع ملا جس کی ہم کو بہت مسرت ہے۔ اتحادیوں اور غنیموں کے مابین صلح کے غور و بحث کی مجلس میں ہندوستان کے والیان ریاست اور برطانیہ کی رعایا کی جانب سے نمائندے کو شریک کرنے اور ہندوستانی حقوق کی نگہداشت کرنے کا جو فیصلہ ہمارے شہنشاہ سے نافذ ہوا ہے اس کے ہم شکر گزار ہیں (۸) دنیا میں صلح و امن قایم کرنے اور صفحہ دہر سے جنگ و عدل کو حرف غلط کی طرح مٹا دینے اور ہمیشہ عدل و انصاف رحم و کرم کا جو مجوزہ انتظام قرار داد ہوا ہے اس کو کامیاب بنانے اور خلق اللہ کو دست تظلم سے بچانیکے لئے ہم تمام درگاہ کبریا میں التجا کرتے ہیں اور شہنشاہ کی جناب میں مکرر ہماری وفاداری جاں نثاری اور سچائی کا یقین دلاتے ہوے نہایت مسرت و ابتہاج کیساتھ خوشی مناتے ہیں

مطبوعہ کارخانہ مدینہ پریس خلاصی پالیم بنگلور سٹی۔

47.

Office of the Deputy Commissioner,

Shimoga District,

Dated 5th February 1919.

H.C.224 Rev.18-19.

DIARY NO. 13422

18-2-19

G.O. 136-18-8

35.

From.

M.A.Narayana Ayangar, Esquire, B.A., B.L.,

Deputy Commissioner,

Shimoga District.

To.

C.S.Balasundaram Iyer, Esquire, B.A.,

Chief Secretary to the Government of

His Highness the Maharaja of Mysore,

Bangalore.

Sir,

I have the honour to submit herewith a brief report of the action taken in connection with the celebration of 'The Armistice' on 7th December last in this District, as desired in para 2 of Government Order No. 8989-9002/ P.P. 136-18-9 dated 19th November 1918.

I have the honour to be,

sir,

Your most obedient servant,

M.A. Narayana Ayangar

Deputy Commissioner,

Shimoga District.

1918-19.

From

The Deputy Commissioner,
Shimoga District.

To

The Chief Secretary to
the Government of His Highness the
Maharaja of Mysore,
Bangalore.

Dated 5th February 19.

Despatched

Received

General No. M.C.224 Rev. 18-19.
No.

Enclosure No. /. 57804

Submits a brief report of the action taken in connection with the the celebration of the Armistice.

A brief report of the action taken in connection with the celebration of ' Armistice ' in the Shimoga District on the 7th December 1918.

Preliminary.

On receipt of the telegram from the Government and also the Notification No.G. 8590-P.P. 136-18-2 dated 12th November 1918 announcing that Wednesday the 13th November 1918 should be observed as a public holiday immediate steps were taken to celebrate the rejoicings in as a befitting manner as possible throught the District. Instructions were issued to all the Taluks and Sub Taluk to treat the important event in as suitable a manner as possible.

All Public Offices, Courts, Schools and Institutions were closed in honour of the happy conclusion of the War. Sports were held in the Collegiate High School and A.V. Schools and sweet-meets were distributed among the school going population.

Pujas and special prayers were conducted in all the temples and mosques.

In the afternoon a meeting of the Officers and leading citizens of Shimoga town was held and all took an active part in participating the rejoicings of the happy occasion for which they ~~have~~ had been longing for a long time. The object of the meeting was explained to the people assembled by Mr. Nagappa the Sessions Judge and myself.

The day was brought to a close by the distribution of pansupari thereon to the

public and by the procession of Gods and Goddesses, round the town. In the afternoon food grains were distributed for the poor. Mr.Ratnaji Prabhaji a local Marwadi merchant gave a donation of Rs 200/-for distribution of paddy to the poor people which was accepted.

On receipt of Government Notification No.G.9179 P.P.136-18-14 dated 21st November 1918 fixing the 7th December for the celebration of the Armistice with Germany, G.O.No.8989-9002 P.P.136-18-9 dated 19th November 1918 issuing detailed instructions and G.O.No. G.9698-72 P.P, 136-18-25 dated 28th November 1918 sanctioning an allotment of Rs 500/- to this District to meet the cost of the celebrations orders were issued to the Vice President, Amildars and Deputy Amildar to celebrate the happy occasion in their Taluks, allotting the Government grant as detailed in the margin. This was supplemented by voluntary contribution and Municipal grants as directed in the above said Government order.

	Out of Rs 500/- Government grant.	Out of Rs 50/- Muzrai grant for expenditure in temples only.
1.Shimoga	50	10
2.Channagiri.	50	5
3.Honnali.	50	5
4.Shikaripur.	50	5
5.Sorab.	50	5
6. Sagar.	75	5
7. Nagar.	50	5
8. Thirthahalli.	75.	5
9. Kumsi.	50	5

A grant of Rs 200/- was sanctioned by the Municipal Board Shimoga Town Municipality for the days expenditure, to which was added a sum of Rs 155/12/- from private subscription . Out of this a sum of Rs 100/- was allotted to the distribution of sweets to the School children.

The function commenced on the 7th morning with sports to school boys as

50

arranged by the Head Masters of the several Schools.

Special thanks-giving services and pujas were performed in all the Muzrai Institutions in the Town.

In the afternoon, a procession consisting of the Police force and the leading merchants with Photos of their Imperial Majesties, the King Emperor and His Illustrious Consort and His Highness the Maharaja of Mysore, passed through the main streets of the town with music and Bhajanams and then assembled in front of the Town Hall.

In the evening a Durbar was held infront of the Town Hall which had been decorated with flags, festoons and buntings.

Mr.B.Subbanna, District and Sessions Judge of Shimoga presided on the occasion. The proceedings opened with vocal and instrumental music by some of the girls of the Girls' school. The Chairman then explained to the audience gathered the object of the Durbar and called upon Mr K.Shankaranarayana Rao, Advocate and the Reverend Father Poulnais and two other School masters to address the members on the conclusion of the 'Armistice.'

After the speeches were over the Message received from His Highness the Maharaja of Mysore was read out. Cheers

were then proposed to their Majesties the King Emperor and the Queen and also to His Highness the Maharaja of Mysore.

The proceedings were brought to a close by salute to the Flag, recital of 'National Anthem' and distribution of Pan-supari among the audience.

Lastly some two thousand poor people were given ragi at the rate of 1 seer extra to commemorate the Event.

Reports received from the Taluks testify to the fact that the celebration was solemnised at each Taluk Head Quarters as well as in the interior parts of each Taluk of the District, in as befitting a manner as possible, and people at large vied with each other in evincing their enthusiasm and deep loyalty to the King Emperor and Queen Empress of India and to His Highness the Maharaja of Mysore, for the glorious victory which Great Britain and her Allies won under a Divine Providence against a powerful enemy.

Deputy Commissioner,
Shimoga District.

52

No. 7.9.7.G. Mysr
Enc 1

CHIEF SECRETARIAT
II
POLITICAL BRANCH.
12 FEB. 1919

Office of the Chief Commandant,
Mysore State Troops,
Bangalore dated 11th February 1919

58289

DIARY NO. 13792

From

R.Poottannah Esq B.A., B.L.,
Personal Assistant, to the Chief Commandant, 18-2-19.
Mysore State Troops, incharge of current duties

13-6-19
26.

To

C.S.Balasundaram Iyer Esq B.A.,
Chief Secretary to Govt of H.H.the Maharaja of Mysore.

Sir,

With reference to your letter No.G.15996-16004 dated 31st January 1919, I have the honor to enclose herein a Brief report relating to the Celebrations carried out in the Military Department inconnection with the Armistice Day on the 7th December 1918.

I have the honor to be,
Sir,
Your most obedient servant,

Personal Assistant,
to Chief Commandant,
Mysore State Troops,
(Incharge of current duties)

50

Brief report of the arrangements made and carried out in the Mysore Military Department in connection with the celebration of the Armistice with Germany

on 7th December 1918.

1. General As directed in Govt Order No.G.8989-9002/P.P. 136-18-9 dated 19th November 1918, as amended by Memo No.G.G. 9255-46 dated 22nd November 1918 General Orders were issued to the Commandants of all Units- Depots and Detachments also to the Superintendents of Military Stores and Government Stables Bangalore to arrange for:-

(1) The Main blocks of huts in the Lines overlooking the Road being decorated with flags etc and being illuminated in the evening on 7th December 1918.

(2) All Regimental Offices Quarter Guard Mosques and temples within the lines being decorated and illuminated as above.

(3) Fetes and distribution of sweets to children in the lines in the evening.

& (4) Prayers in the mosques and Poojas and Mangalarthi in the temples.

Government having kindly sanctioned a special grant of R$.3000/- for the purpose, suitable allotments were made to all Units according to their needs. Union jacks, Flags of the Mysore Government and the Allies, lanterns etc were supplied to all the Commandant's and Superintendents for the above purpose. The actual expenditure incurred amounted to R$.2572-9-11

(2) Besides the above general arrangements, special programmas were ordered for Bangalore and Mysore in connection with the celebrations in the Cities of Bangalore and Mysore. The programme at Bangalore consisted of the ---

the following items.

Procession & Parade.

The Troops present in Bangalore paraded at 7-30 A.M. in the District Office Compound & started in procession in the undermentioned order:-

(1) Imperial Service Lancers Depot with regimental Transport mules — in Khaki Uniform
(2) I.S.Transport Corps Depot with spare bullocks — -do-
(3) The Mysore Horse Depot — In scarlet Uniform.
(4) The 1st Battalion M.I. — In scarlet Uniform.
(5) The Infantry Band — In the new blue Uniform.
(6) The combined Mysore Infantry Depot — In the new blue Uniform.
(7) The Saluting Battery from the Bangalore Palace consisting of 3 Guns which were attached to Transport Carts.

2. The procession thus formed passed through Dodapetta and Fort, and formed up on the Police Parade ground beyond for Parade.

(3) At 9 A.M. the Mysore Flag was hoisted on the ground, the troops gave the usual Royal Salutes and fired 3 rounds feudi Join followed by 3 cheers for His Highness the Maharaja.

4. After the parade the T-roops again marched in procession through Chamarajapet V Main Road, past Barr Lines and through Arlepet, turned into the Taluq Cutcherry road and reached the Cenotaph near the Ulsoor Gate Police Station from where they turned off to their respective Lines.

(5) In the after noon Militar-y Sports were held on the Police Parade Ground which included Musical rides by the

Imperial Service Lancers and I.S.T.Corps, tent pegging etc%other events.

(6) In addition to the distr-ibution of sweets to the children, money presents ranging from 1 to 4 annas each were distributed by the Chief Commandant in person at the Barr Lines, and the old sowar Lines, and by the Personal Assistant in the Imperial Service Lancers and I.S.Transport Corps.

Sports were arranged for children and money prizes and books were distributed.

(7) The Proceedings of the day terminated by the Offer of prayers in the temples and mosques in the Lines.

(B) At Mysore the following programme was observed by the Mysore Horse and the 3rd Battalion Mysore Infantry on th 7th December 1918.

5.A.M.Early Prayers in the mosque

8-to 9-30 A.M. Combined procession with Fifes and Drums through the principal street of the Mysore City forming up in the plain opposite the Railwa Station.

9-30 to 10 A.M.Parade and march past and with the usual salutes.

10-30 to 11 A.M. Feeding of the poor near the Mosque

3-30 to 5.P.M. Military Sports and fetes for children and Distribution of sweets.

6-30 P.M.Illuminations of Lines etc.

7-30 to 9-30 P.M.Gramphone Entertainment.

9-45 P.M.Prayers in the Mosque-Bhajanas and procession of Hindu Gods round the Lines.

(C) The 2nd Battalion Head Quarters at Shimoga and the Infantry Detachments at Kolar, Tumkur, Hassan, Chittaldroog and Chickamagalur also celebrated the Armistice Day with

P.T.O.

56

programme of events more or less of the same nature as above.

The Day on the whole was one of rejoicing and thanks giving by the Mysore Troops all over the State.

Personal Assistant,
to Chief Commandant,
Mysore State Troops
(Incharge of current duties)

OFFICE OF THE CHIEF COMMANDANT
MYSORE STATE
TROOPS

Bangalore
10th February 1949

57

WD 019—GPB—1,000—10-4-16

No. Rev 1224 Encls. are

OFFICE OF THE MUZRAI SUPERINTENDENT IN MYSORE,

Dated Bangalore, 10th February *191* 9.

11a.

DIARY NO. 1088

FROM

G. ARAVAMUDU IYENGAR, ESQ., B.A., B.L.,
MUZRAI SUPERINTENDENT IN MYSORE,
BANGALORE.

Ry 4
D.O.
136-18
3

To,

C. S. Balasundaram Iyer, Esquire., B.A.,
Chief Secretary to the Government of His
Highness the Maharaja of Mysore, Bangalore.

SIR,

Adverting to para 2 of Government Proceedings No. G.8989-9002/P.P.136-18-9 dated 19th November 1918, directing the submission of a brief report on the arrangements made for special thanks-giving services and pujas held in all temples and mosques on 7th December 1918 in celebration of the Armistice, I have the honor to forward herewith a copy of the printed instructions in Kanarese sent to the Deputy Commissioners of Districts detailing fully the ceremonies to be observed on the occasion.

2. No reports of the celebration have yet been received and reminders have been sent to them. On receipt of the reports a further communication will be made.

I have the honor to be,
Sir,
Your most obedient servant,

Muzrai Superintendent.

KSR.

SECRETARIAT
II
POLITICAL BRANCH
17 FEB. 1919

From

THE MUZRAI SUPERINTENDENT
IN MYSORE.

To The Chief Secretary to the Government of His Highness the Maharaja of Mysore.
Bangalore

Dated

Despatched 13th February 1919.

No. Rec 1224.

Encls. one

GEN. SECTT.
Ch Secy
15 FEB 1919

58656

SUBJECT

Forwarding a copy of the printed instructions in Kannada sent to the Deputy Commissioners of Districts detailing fully the Ceremonies to be observed on Armistice day.

PH
12/2/19

58

ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಮುಜರಾಯಿ ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟರವರ ಕಛೇರಿಯಿಂದ

ಹಾಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಲಿದ್ದ ಯುದ್ಧವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವ ತಹನಾಮೆ ಹುಟ್ಟಿದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಮುಜರಾಯಿ ಇಲಾಖೆಗೆ ಒಳಪಟ್ಟಿರುವ ಸಮಸ್ತ ದೇವಾಲಯಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸರ್ 1918ನೇ ಇಸವಿ ಡಿಶಂಬರ್ 7ನೇ ತಾರೀಖಿನಲ್ಲಿ ಉಚಿತವಾದ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದೆಂದು ನವೆಂಬರು 19ನೇ ಮೆರ್ಕುಂ G 8989-9002 / P. P. 136-18-9 ನೇ ನಂಬರು ಗೌರ್ನಮೆಂಟ್ ಆರ್ಡರು ಸಾದರವಾಗಿರುವೆದು ಸರಿಯಷ್ಟೆ. ಅದನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಮೇಲ್ಕಂಡ 7ನೇ ತಾರೀಖಿನಲ್ಲಿ ಸಮಸ್ತ ದೇವಾಲಯಗಳಲ್ಲಿಯೂ ನಡೆಸತಕ್ಕದೆಂದು ವೈವಸ್ಥಿತವಾಗಿರುವ ಭಗವತ್ಸೇವಾಕ್ರಮೆಗಳು ಯಾವುವೆಂದರೆ.—

1. ಆ ದಿವಸ ಪ್ರಾತಃಕಾಲ 8 ಘಂಟೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ದೇವಾಲಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಅರ್ಚಕ ಮುಂತಾದ ಪರಿಜನರು ಪರಿಶುದ್ಧರಾಗಿ ಭಗವತ್ಸನ್ನಿಧಿಗೆ ಬಂದು ದೇವರಿಗೆ ಅಭಿಷೇಕ ಮತ್ತು ಸಹಸ್ರನಾಮಾರ್ಚನೆ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು 12 ಗಂಟೆಯ ಒಳಗಾಗಿ ಆಯಾಯ ದೇವಾಲಯಗಳ ಸಂಪ್ರದಾಯಾನುಸಾರವಾಗಿ ಜರುಗಿಸಿ ಉತ್ಸವವನ್ನು ನಡೆಸತಕ್ಕದ್ದು.

2. ಆ ದಿವಸ ಸಾಯಂಕಾಲ ದೀಪಾರಾಧನೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ಅಮ್ಮನವರ ಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಸಹಸ್ರನಾಮಗಳಿಂದ ಕುಂಕುಮಾರ್ಚನೆಯನ್ನೂ ಸಹ ಮಾಡಬೇಕು.

3. ಮಹಮೆದೀಯರ ಮೆಸ್‌ಜೀದಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಜನಗಳು ಸೇರಿ ರಾತ್ರೆ 8 ಘಂಟೆಗೆ ಆಗುವ "ಇಷಾನಮಾಜು" ಆದ ಮೇಲೆ ಅವರವರ ಮತಾನುಸಾರವಾಗಿ ವಿಶೇಷವಾದ ಭಗವತ್ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು. ಮತ್ತು ಮೆಸ್‌ಜೀದಿಗಳಲ್ಲಿ 'ರೋಷನಿ' ಸಹಾ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

G. ARAVAMUDU IYENGAR,
Muzrai Superintendent.

29-11-1918

WD 965—GPB—1,000—2-12-18

59

Office of the Deputy Commissioner,
Bangalore District.

No....

Dated Bangalore, 15th February '19.

DIARY NO. 1421 0

From
P.F.Bowring, Esq.,
Deputy Commissioner,
Bangalore District.

To
C.S.Balasundaram Iyer, Esq., B.A.,
Chief Secretary to the Government of His Highness
the Maharaja of Mysore, Bangalore.

Sir,

I have the honor to submit the following report on the Armistice celebrations in the Bangalore District conducted in accordance with Government order No.G.8989-9002/136-18-9 dated 19th November 1918.

2. Immediately on receipt of the Government order in question, instructions were issued to all local officers for carrying out the various items mentioned in the Government order with the aid of committees consisting of non-officials and leading citizens. The funds required for the purpose were met out of the State grant of Rs.1,000/- which was distributed among the Taluks of the District at the rate of Rs.100/- to each Taluk and Closepet Sub-Taluk. Public subscriptions were also collected to supplement the grant from Government. All the Municipal Councils made liberal donations towards the expenses and the Bangalore District Board kindly allotted a sum of Rs.100/- (one thousand) to celebrate the event in rural areas. A statement of receipts and expenditure in each Taluk on account of the celebrations accompanies the report.

2. In all towns and important villages, the event was celebrated in a manner befitting the occasion. Special worship was made in all important temples and mosques. The portraits of Their Imperial Majesties and His Highness the Maharaja were taken in procession. After this was over public meetings were held at which appropriate speeches were made explaining the occasion and giving expression of the joy and thankfulness of the nation on account of the glorious victory

58830

From The Deputy Commissioner
Bangalore District

To The Chief Secretary to
Govt. of Mysore,
Bangalore

Dated 15. 2. 19.
Despatched

Received

General No. C 535
No. Lt

Enclosure No. 1

Submits a report on the
Armistice Celebrations in
the Bangalore District.

60

victory vouchsafed to them in the war. Special prayers invoking divine blessings to the prosperity of the British Empire were offered in all temples, mosques and churches. A few of the leading citizens in each place came forward to feed the poor of their communities. Clothing was distributed to the poor free of cost. Sports were arranged for school children, both boys and girls, and sweets were distributed. Important public buildings and streets were decorated with flags, buntings and 'toranams' and there were illuminations in the night. The event was celebrated with much enthusiasm throughout the District.

3. The President of the Merchants' Association has forwarded to me a report on the celebrations carried on by the Association, on the above lines out of public subscriptions amounting to Rs.907-12-0 collected by them.

I have the honor to be,

Sir,

Your most obedient servant.

Deputy Commissioner,
Bangalore District.

L.S.R.
1.

Statement shewing the receipts and Expenditure on

Taluk	Hoskote	Devanhalli	Doddballapur	Nelamangala	Closepet	Magadi
Receipts						
Grant from Government	100	100	100	100	100	100
do from the District Board	100	100	100	100	100	100
do Municipal Council	40	40	40	80	25	40
Public Subscriptions				561 15 3	42 8	262 2
Grant from Muzarai funds	10	10	10	10	10	10
Total	250	250	250	851 15 3	277 8	502 2
Expenditure						
Worship in temples, mosques &c	104 4	35	60	156 5 1	62	94
Feeding & clothing the poor	98	10	95 8	418 8 8		63 4
Sports to Children	Included in item (1)	40	40	149 9 8	25 93 14 6	105 131 8
Sweets to do		110				
Illuminations	30	30		32 6	12 8	55 4
Decorations				13 12	10	25 15 6
Musicians		25		47 13 6	6	23 2 6
Other items	15				10	14
Miscellaneous	2 12			34 1 4	9 8	10
Total	250	250	195 44 15 8 (1)	851 15 3	228 48 14 9 6 (2)	502 2

Bangalore
14. 2. 1919

Account of Armistice Celebrations in the Bangalore District.

Anekal			Kankanhalli			Remarks.
100	.	.	100	.	.	
100	.	.	100	.	.	
15	.	.	40	.	.	
202	14	8	173	12	8	
10	.	.	10	.	.	
427	14	8	423	12	8	
70	8	1				+ 4 8
204	6	10	341	14	11	(1) This has been credited to Treasury.
35	11	.	28	11	6	+ 1 6 7
49	11	6	47	2	3	(2) The Amildar has asked to credit this amount to Treasury
9	8	.	3	.	.	7 / + 1 1
15	3	.	.	.	.	5 + 1 5
9	12	.	.	.	.	11 /
21	6	.	3	.	.	6
11	12	3	.	.	.	6 + 1 6
427	14	8	423	12	8	

Information has not been furnished by the Amildars of Bangalore and Channapatna Talukas. A Supplemental Statement will be submitted on receipt of their reports.

W. Nayhum
for Deputy Commissioner
Bangalore District.

62

Office of the Deputy Commissioner,
Mysore District,
Dated, Mysore, 19th February 1919.

20

From

T. Chokkama, Esq., B.A.,
Deputy Commissioner,
Mysore District.

DIARY NO. 14722

8-12-19
136-18-39

To

C. S. Balasundaram Iyer, Esq., B.A.,
Chief Secretary to the Government of
His Highness the Maharaja of Mysore,
BANGALORE.

Sir,

In reply to para 2 of your No. G. 8989-9002/P.P. 136-18-9, dated 19th November 1918, I have the honour to submit herewith the following report on the working of the Armistice Day Celebrations in this District:--

In response to orders from here, the Amildars of all the Taluks in the District and the Deputy Amildar, French Rocks, notified to the public at large the necessity of having public rejoicings in connection with such an auspicious occasion as the signing of the Armistice between the combatants in the Great War in Europe. Public meetings were held and Committees formed to successfully carry out the celebrations in this connection.

The following items were gone through, more or less every where.

(I) Public decorations and illuminations.

(2) Feeding and clothing of the poor,

(3) Sports and sweets to the school children,

(4) Bhajanes and processions through public thorough-fares,

and (5) Divine service in temples, churches and musjids.

Grants

59690 191

From

The Deputy Commissioner,
Mysore District.

To

The Chief Secretary to
Government, Bangalore.

Dated 19th February 1919.

Despatched

Received

General No.

No.

Enclosure No.

Submits a report on the working of the Armistice Day Celebrations in the Mysore District.

Grants from Muzrai and Municipal Funds were supplemented from public subscriptions. The amount available from grants being meagre, the occasion was celebrated with great ECLAT from subscriptions raised by the public of their own accord. All classes of people partook in the celebrations.

Special services in all religious institutions accompanied by ABHISHEKAMS AND ARCHANES were held all over, followed by clothing and feeding of the poor.

In all, about 9000 persons were fed and 1000 clothed, some even by wealthy persons at their own expenses.

The accompanying statement shows the details of expenditure in this connection under several heads.

At public meetings, the message of His Highness the Maharaja was read both in English and Kannada; Portraits of Their Majesties and our beloved Maharaja were placed on high pedestals enshrined in flower and these were then taken in procession through the more important streets of the places; National anthems were finally sung and Divine Blessings invoked on the heads of the Royalties.

Speeches are stated to have been delivered in places, extolling the excellence of the British Reign in India and loyalty to the Throne.

The total money collected and spent is shown in the margin. @ Accounts duly adjusting all items of expenditure will be submitted in due course.

On the whole, the occasion was duly celebrated with all due respect and rejoicings.

@ Receipts.	Expenditure.	Balance.
Rs. 3117-6-9.	3090-7-0	26-15-9.

Note:--Information relating to Chamarajanagar Municipality is still awaited.

H.N.

I have the honour to be,
Sir,
Your most obedient servant,

DEPUTY COMMISSIONER,
MYSORE DISTRICT.

Statement showing the expenditure under some important items.

No.	Name of Taluk	Cloth			Feeding			Sweets			Sports			Pujas			Remarks.
1	Mysore	—	—		—	—		—	—		—	—		8	-	-	In Mysore, the celebrations were made by the City Municipal Council.
2	Gundlupet	30	-	-	40	-	-	15	-	-	10	-	-	15	-	-	
3	Hunsur	5	-	-	5	-	-	5	-	-	5	-	-	6	-	-	
4	Heggadadevanakote	19	-	-	10	8	-	9	-	-	4	-	-	-	-	-	
5	Krishnarajapet	21	14	-	14	-	-	-	-	-	72	5	10	44	5	-	
6	Nagamangala	-	-	-	30	-	-	38	9	3	-	-	-	27	8	-	
7	Maddur	47	2	-	23	13	6	70	7	6	15	-	-	50	-	-	
8	French Rocks	-	-	-	-	-	-	35	-	-	36	-	-	-	-	-	
9	Seringapatam (including Ganjam)	73	8	6	256	5	1	37	12	-	23	10	-	31	8	-	
10	Malavalli	-	-	-	60	-	-	30	-	-	40	-	-	40	-	-	
11	Nanjangud	52	8	-	91	-	-	100	8	-	40	-	-	50	-	-	
12	T. Narasipur	-	-	-	21	12	-	26	2	-	26	2	-	17	-	-	
13	Chamarajanagar	34	9	8	91	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
14	Gundlupet	-	-	-	25	1	9	21	14	-	24	3	9	26	3	-	

Office of the Deputy Commissioner,
Mysore District,
Dated, Mysore, 20th Feb 1919.

A. [illegible] 19

For Deputy Commissioner
Mysore District

65

Office of the Deputy Commissioner,
Chitaldrug District.

DIARY NO. 45472

Dated Chitaldrug, 4th March 1919.

From

M. Zahiruddin Mecci Esquire B.A.,
Deputy Commissioner,
C H I T A L D R U G

To

C. S. Balasundaram Iyer Esquire B.A.,
Chief Secretary to the Government of
His Highness the Maharaja of Mysore,
B A N G A L O R E.

Sir,

With reference to Government order No.G.8989-9002/PP 136-18-9 dated 19th November 1918, I have the honor to submit the following report re the celebration of the Armistice in the Chitaldrug District.

Agreeably to the instructions contained in memo No.G.9233-46 dated 22nd November 1918, necessary instructions were issued to the Amildars and Deputy Amildar of Taluks to form local committees for the purpose of celebrating the event.

Public meetings were held at the several Taluk centres for concerting measures for celebrating the same.

At Chitaldrug, a meeting was held on the 1st December 1918 and a programme was drawn up as indicated in the accompanying copy of the proceedings and further details were discussed at a subsequent meeting held on the 3rd idem.

Out of the amount sanctioned in Government order No.G. 9698-712/PP 136-18-15 dated 28th November 1918 for celebrating this event the following allotments were made to the several Taluks to be supplemented by voluntary subscriptions.

Chitaldrug	Rs. 100.	Challakere	Rs. 50.
Hiriyur.	50	Holalkere.	50.
Jagalur.	50	Molakalmuru.	50.
Davangere.	60	Hosdrug	50.
Harihar.	40.		
Total	300.		200 = 500.

WD 0463—GPB—3,00,000—21-7-17—B.

6,814

191

From The Deputy Commissioner, Chitaldrug District

To The Chief Secretary to the Government in Mysore, Bangalore

Dated

Despatched 5th March 1919

Received

General No. G.C. 565 Mar 18.19

No.

Enclosure No. Nil

Submitting the following report re the celebration of the Armistice in the Chitaldrug District

Further, the sum of Rs 50 allotted for expenses of the special prayers to be offered in all places of worship was likewise distributed as hereunder to the several Taluks.

Chitaldrug.	Rs 13.	Challakere.	Rs 5.
Hiriyur.	5	Holalkere.	5.
Jagalur.	4	Molakalmuru	2.
Davangere.	5.	Hosdrug.	4.
Harihar.	7.		
Total	34		16 = 50.

Chitaldrug Celebration:- The main streets of the Chitaldrug town, the several public offices, the Government House, the private dwellings of the several officers and almost every house in the town, as also the Town Hall were tastefully decorated with flags, festoons, Thoranams, all the roads and important streets having been watered and decorated with rangoleys. The day commenced with prayers which were offered in all the temples, Mosques and Churches from 5 to 8 A.M. At 8.30 A.M. the Portraits of Their Majesties the King Emperor and the Queen Empress and High Highness the Maharaja of Mysore and His Highness the Yuvaraja were taken in a beautifully decorated palanquin from the Town Hall to the Parade ground where the Mysore Flag and the Union Jack had been hoisted. After march past, the Barr Sepoys and the School boys offered the Royal salute and then the portraits were taken in procession in a beautifully decorated howda on 2 elephants gaily caparisoned through the main streets of the town. The procession comprised of all Officers, Civil and Military, all school boys numbering a thousand and all the leading and loyal subjects of the town, and extended to nearly 2 furlongs. The camels belonging to the Murgi Mutt and the horse similarly caparisoned also accompanied the procession. The local band kept playing all along. By 10.30 A.M. the procession returned to the Town Hall. Most of the neighbouring villagers had gathered to witness the celebration. The number collected was nearly 10000. Sweetmeats were distributed from 10.30 to 11.30 A.M. to school boys assembled in the Town Hall, and to the girls in the High

School, and satisfactory arrangements had been made for feeding the poor in the afternoon and evening. About 800 people were fed on this day. Sports for the school boys and the public and wrestling matches among the local gymnasts were held from 2.30 to 5.30 P.M. From 5 to 7.30 P.M. a public meeting was held in the Town Hall which was beautifully decorated with flags and festoons and colored lights and portraits of Their Majesties, the King Emperor and the Queen Empress and His Highness the Maharaja of Mysore and High Highness the Yuvaraja. The Hall was fully packed. The Royal message was read by me after a few preliminary remarks about the nature of the war, the sacrifices that had been made, and how complete had been the Allied victory. The Kannada translation of the Royal Message was read by the President of the Chitaldrug Municipality Mr. C. Suryanarayana Sastry and suitable speeches were made by Pandit Bhimasenachar, Khazi Syed Mohadin Husein Sahib and others befitting the occasion.

Prizes were distributed to the winners in the sports and wrestling matches, and the meeting was brought to a close with cheers to Their Imperial Majesties the King Emperor and the Queen Empress and to His Highness the Maharaja and His Highness the Yuvaraja of Mysore, the Allies and the Mysore Imperial Service Lancers.

The Town and the various public offices and buildings and private residences were beautifully illuminated in the evening and a bon fire was lit up on the Hill. The local Deties were then carried in procession with band and music and fireworks and the day's functions were brought to a close by 9.30 P.M.

Similar functions were organised at the several Taluk Head quarters and also some rural centres, such as Bhimasagar and Hireguntanur in the District at which the people most loyally participated in the celebrations. Special mention may be made of the rejoicings on this day at Davangere where the people came forward with a liberal subscription of about Rs 744 to supplement the grant from the District and Municipal funds &c. The next expenditure at Davangere amounted to Rs 1071 under the several heads noted below:-

Worshipping. Sports. Music. Decoration. Feeding. Mass meeting. Fireworks. Clothing &c.

Similarly the other Taluk centres had the functions of the day carried through successfully.

Yet another item which deserves the special mention is the arrangements made by the Sri Murugharajendra Swamigalu for the feeding of the poor at Chitaldrug, through His Holiness the Swamigalu's desciples at Holalkere, Harihar and other places.

Thus the events of the day were gone through with great eclat throughout the District and one and all responded most heartily and loyally towards the success of the day's celebration.

I have the honor to be,

S I R,

Your most obedient servant,

Deputy Commissioner,

Chitaldrug District.

S.V.

Proceedings of the meeting held in the Town Hall at Chitaldrug on Sunday the 1st December 1918 to concert measures for the celebration of the Armistice at Chitaldrug on the 7th December 1918.

69

P R E S E N T.

1. Mahomad Zahiruddin Mecci Esq., B.A., Deputy Commissioner (in the chair)
2. Mr. M. Narayana Rao, District Inspector of Education.
3. Mr. M.G. Krishna Iyengar, Executive Engineer.
4. Mr. Siddaramappa.
5. Mr. C.B. Lakshmana Rao.
6. Mr. Sivaramakrishna Iyer.
7. Mr. C. Suryanarayana Sastry.
8. Mr. M. Krishnaswami Iyengar.
9. Mr. M.B. Krishna Rao.
10. Mr. M.A. Srinivasa Char.
11. Mr. Narayana Chetty.
12. Mr. B.R. Chowdiah.
13. Mr. M. Raghavendra Rao.
14. Mr. B. Venkatashamanna.
15. Mr. Rajagopalan.
16. Mr. Gopalasastry.
17. Mr. S. Rama Rao.
18. Mr. H.M. Krishnaswami.
19. Mr. Mr. Abdul Rahim, Barr Subedar.
20. Mr. B.D. Raghavendra Rao.
21. Mr. Vedavyasachar.
22. Mr. B. Ramachandra Rao
23. Mr. Barr Jamadar.
24. ----do-------

In opening, the Deputy Commissioner explained briefly the object of the days gathering and read the Government Order suggesting the manner in which the celebration of the Armistice may take place.

It was resolved that a Committee be constituted for organising the several functions for the celebration of the Armistice and the Committee shall consist of the following Government Officers as Ex-officio members:

1. The Treasury Assistant Commissioner.
2. The Sub Division Officer, Chitaldrug.
3. The District Superintendent of Police.
4. The District Excise Officer.
5. The District Forest Officer.
6. The Munsiff.
7. The Executive Engineer.
8. The Railway Executive Engineer.
9. The Amildar.
10. The District Economic Superintendent.
11. The Head Masters, High School, A.V. School, Normal School.
12. The District Inspector of Education.
13. The District Medical Officer.
14. The Detachment Officer, Barr Force.
15. The Head Mistress.

Other Members

1. Mr. M. Anantha Chetty.
2. Mr. Venkatashamanna.
3. " C. Chennakeshaviah.
4. " M.B. Krishna Rao
5. " W. Tirumala Rao.
6. " B.R. Chowdiah.
7. " Mahalingaappa.
8. " Biddananjappa.
9. " Syed Sibagatulla Husein.
10. " Vali Ahmed.
11. " Jade Subba Rao.
12. " Eswarappa.
13. " Kalappa.
14. " Narayana Chetty

(with power to add to the number)!

It was resolved that the quorum of these members be limited to ¼ the number.

11. Read and recorded G.O. No.C.9698-712/P.P.136-18-25 dated 28th Novem 1918 sanctioning among other things Rs.500 for the Chitaldrug District fo the celebration of the Armistice as also the distribution of allotment ma for the several Taluks.

Out of Rs. 500 allotted to the Chitaldrug Town for this purpose as pe details

details

details noted below, it was resolved that the following distribution be made under the items noted below:-

70

Contribution from the Chitaldrug Town Municipality	Rs. 200
---do--- from District Board	200
---do--- from State Fund	100

Feeding.	Rs. 150.
Distribution of sweets.	" 150.
Illumination & Fireworks.	75.
Sports.	50.
Decorations.	50.
Contingencies	25.
Total	Rs. 500.

Resolved that the following sub-committee be ~~framed~~ formed to concert measures and supervise and take necessary action in regard to items noted against each:-

1. Sports (Public & Students).	Members of the Sub-Committee
	1. Head Master, High School (Convenor)
	2. Mr. W. Tirumala Rao.
	3. " B. Ramachendra Rao.
	4. " Siddaramappa.
	5. " Abdul Khadir.
	6. " Abdul Hameed (Barr Jamadar
2. Feeding:-	1. Mr. Anantha Chetty (Convenor).
	2. " Syed Sibagatulla Husein.
	3. " Venkatashammanna
	4. " Siddananjappa.
	5. " Jade Subba Rao.
	6. " S. Rama Rao Acting Amildar, Chitaldrug
	7. " C. Chennakeshaviah.
	8. " Hanumantha Raju.
Decorations:-	1. Mr. N.C. Krishna Iyengar (Convenor)
	2. " District Forest Officer.
	3. " Assistant Engineer.
	4. " District Economic Superintendent.
	5. " Chennakeshaviah.
	6. " M.B. Krishna Rao.
	7. " Narayana Chetty.
	8. " S. Rama Rao Acting Amildar.
Illumination & Fireworks:- Messrs.	1. Abdul Khadir.
	2. Chennakeshaviah (Convenor)
	3. Siddaramappa.
	4. M.B. Krishna Rao.
	5. Hira Singh.
	6. Vali Ahmed.
	7. Lader Eswarappa.
	8. M. Ranga Rao. Police Inspector.
	9. Jade Subba Rao.
Distribution of sweets:-	1. Mr. H.M. Krishnaswami (Convenor
	2. " J. Subba Rao.
	3. The Head Master A.H. School.
	4. ---do--- A.V. School.
	5. Mr. Siddananjappa.
	6. Head Mistress Subbamma.
Processions, Pujas & Bhajanas:-	1. The Amildar Chitaldrug (Convenor
	2. Mr. Chennakeshaviah.
	3. " Syed Sibagatulla Husein.
	4. " Venkatashamanna.
	5. " Anantha Chetty.

Resolved that the programme for the day be as follows:

to 7 A.M. Thanks giving services & pujas in Mosques and temples.

8.30 A.M. to 10.30 A.M. — Ceremonial Parade, Royal Salute, Feu de Joi, Karon Post, Advance in review order, procession with portrait of His Majesty the Kind Emperor and His Highness the Maharaja of Mysore.

10 to 11.30 — Distribution of sweets.
12 to 2 P.M. — Feeding of the Poor.
2 to 5 P.M. — Sports and wrestling.
5 to 6 P.M. — Distribution of prizes.
7 to 8.30 P.M. — Procession with music and Bhajana, Illumination and Fire works

Resolved further that the sub-committees be requested to elaborate details under the several functions to come off on the day and place, the same for final approval of the Executive Committee at its meeting to be held on the 3rd instant at 5.30.P.M.

Sd/ Md Zakiuddin Ahmed
President

Copy

Deputy Commissioner
Chittagong

P R O G R A M M E

5	Thanks giving services, Pujas in temples and Mosques.
8. 30 to 10. 30. A.M.	Ceremonial Parade, Royal Salute, Fue-de-joi March post. Advance in review order, procession with portrait of His Majesty the King Emperor and His Highness the Maharaja of Mysore. The procession starts from the parade ground.
10.30 to 11.30	Distribution of sweets, in the Town Hall to the Girls in the High School and for boys. in the A.V. School
12 to 2 P.M.	Feeding the poor. (This has been arranged in three places , information of which might be ascertained from the undersigned).
2 to 5 P.M.	Sports and wrestling.
5 to 6 P.M.	Distribution of prizes.
6 to 7 P.M.	Mass Meeting in the Town Hall. Volley of fireworks.
7 to 8.30 P.M	Procession with music and Bhajana, Illumination and Fireworks.

Copy

Deputy Commissioner
Chitaldrug District

Office of the Deputy Commissioner,

Tumkur District,

Dated Tumkur, 6th March 1919.

72

15650

DIARY NO.

O.C. 136-18-42

From

A. Subramanya Iyer, Esqr., B.A.,

Deputy Commissioner,

Tumkur District.

To

C.S. Balasundaram Iyer, Esqr., B.

Chief Secretary to the Government of His Highness

the Maharaja of Mysore, Bangalore.

S i r,

In reply to your letter No. 9223-46 dated 22nd November 191[illegible]

I have the honour to submit herewith a Brief Report on the "Armistice Celebrations" held throughout the District on the 7th December 1918.

I have the honour to be,

S i r,

Your most obedient servant,

Assistant Commissioner
For Deputy Commissioner
Absent from station.

BRIEF REPORT ON THE ARMISTICE CELEBRATIONS

IN TUMKUR DISTRICT

THE seventh day of December 1918 was a day of rejoicing in all the towns of the District. The schools and offices were closed as directed by the Government in order that this most important event might be celebrated in a grand and solemn manner befitting the occasion.

In addition to the Government grant allotted to this District, an additional sum as noted in the

Government grant ...	Rs 500/-	margin was con-
Contribution from the Municipalities...	Rs 423/8	tributed by the
Public Subscriptions	Rs 876/4	respective Muni-
Total ...	Rs 1799/12	cipalities in

the District and by the Public who showed a great interest in making the celebration a grand success.

In all the towns Sub Committees of leading citizens and non-official gentlemen were formed to supervise the several items of the day's programme drawn up on the lines ~~indicated~~ indicated by the Government.

On the 7th, the school children were assembled in the play-ground, where the Union Jack was hoisted and sports and other amusements were held and sweets were distributed. Ragi was doled out to the poor in Tumkur, and food was given to the poor in other towns.

In the morning, services in all public places of worship were arranged in the whole District from 8 to 11 A.M. as per General Circular dated 29th November 1918 issued by the Muzarai Superintendent.

In the evening mass meetings were held in all the towns, in which the benefits of the British Rule in India and the righteous cause of the allies were explained to the audience. In Tumkur the gracious

gracious message from His Highness the Maharaja was read out by the Deputy Commissioner to the audience standing.

The functions of the day were brought to a close by the Gods being taken in procession along with the Photos of Their Majesties and Their Highnesses through the important streets of the towns when the private as well as the public buildings had been illuminated for the purpose. There was a display of fireworks near the public office buildings at Tumkur, where the townspeople had gathered in large numbers to witness the celebrations.

It only remains to report that even before the receipt of instructions from Government, celebrations were spontaneously held in Tumkur and a few other places entirely at the cost of the public on the 13th November, which was observed as a holiday on account of the signing of the Armistice.

for DEPUTY COMMISSIONER,
Tumkur District.

D.N.

Deputy Commissioner's Office
Bangalore District,
Bangalore Dated 8th March 1919.

No.

75

DIARY NO. 15928

T.P.
136-18
43.

From P. J. Browne Esquire,
Deputy Commissioner, Bangalore District,

To C. S. Balasundaram Iyer Esquire B.A.,
Chief Secretary to the Government of
His Highness the Maharaja of Mysore,
Bangalore

Sir

In continuation of my letter no: C 535 dated 15th February 1919, submitting a report on the Armistice Celebrations in this District, I have the honor to submit herewith a Statement showing the amounts spent in the Bangalore and Chennapatna Taluks, the particulars of which had not been furnished in the Statement submitted with the said report.

I have the honor to be,
Sir,
Your most obedient servant,

Assistant Commissioner
For Deputy Commissioner
Bangalore District.
absent from the Station.

3152

WD 0453—GPB—3,00,000—21-7-17—B.

1919

From The Deputy Commissioner,
Bangalore District,
Bangalore.

To The Chief Secretary to the
Government of Mysore,
Bangalore.

Dated 8/3/1919.

Despatched

Received

General No. C 535
No. A

Enclosure No. Ref

Subject

Submits a Statement
showing the amounts spent
in the Bangalore and
Channapatna Taluks in
connection with Armistice
Celebrations.

Statements showing the amounts spent in the Bangalore and Channapatna Taluks in connection with Armistice Celebrations.

76

Particulars	Bangalore Taluk			Channapatna Taluk			Remarks.
Receipts.							
Grant from Government	100			100			
" the District Board	100			100			
" Municipal Council	40			40			
" Mosque Funds	10			10			
Public Subscriptions	995	6	1	*			* The towns people undertook to feed the people.
Total	1245	6	1	250			
Expenditure.							
Feeding the poor	311			15			
Clothing the poor	36						
Sweets to children	345	11	11	40			
Sports to children	46	9	1	120			
Illuminations	95	11	4	15			
Decorations	45	6					
Worship in Temples	246	7	8	40			
Other items	115	12	1				(1) The balance is reported to have been credited to Treasury (2) The balance is reported to have been credited to the funds of the Progress Committee.
Total	1242	10	1	230			
Balance	2	12		(1) 20			(2)

8/3/19.

Assistant Commissioner
for Deputy Commissioner,
Bangalore District.
Absent from the Station

77

1918 - 19.

Deputy Commissioner's Office, Hassan District.

Dated Hassan the 21st March 1919.

DIARY NO. 1677

1918-19
PP
136-19
44

From

C. Venkata Rao, Esquire, B.A.,
Deputy Commissioner, Hassan District.

To

C. S. Balasundaram Iyer, Esquire, B.A.,
Chief Secretary to the Government of
H. H. the Maharaja of Mysore, Bangalore.

Sir,

With reference to para 2 of Government Order No 8989-9002/P.P. 136-18-9 dated 19th November 1919, calling for a brief report on the Armistice Celebrations in this District, I have the honor to state that the allotment of Rs 500/- from State Funds to meet the cost of the celebrations was distributed as follows.-

Hassan.	Rs 100/-.
Saklespur.	Rs 50/-.
Belur.	Rs 50/-.
Arsikere.	Rs 75/-.
Channaraipatna.	Rs 50/-.
Hole-Narsipur.	Rs 75/-.
Arkalgud.	Rs 50/-.
Alur.	Rs 50/-.
Total.	Rs 500/-.

2. In addition to this the Municipalities contributed the following amounts for the celebration.

Hassan.	Rs 300/-.
Manjarabad.	Rs 40/-.
Belur.	Rs 15/-.
Arsikere.	Rs 40/-.
Channaraipatna.	Rs 40/-.
Hole-Narsipur.	Rs 40/-.
Arkalgud.	Rs 40/-.
Total.	Rs 515/-.

3. The celebrations were conducted in an uniform manner throughout the District as suggested in the Government Order read above.

4. In the Hassan Town which is the Head Quarters of the District, the conduct of the celebrations was entrusted to a Committee consisting of the Vice President, Hassan Municipality

and

and three non-official Councillors.

5. The Towns people were all informed before hand to decorate the town for the occasion. The Public Offices were all decorated.

6. On the morning of the 7th December 1918 the Photos of His Majesty the King and Emperor of India and His Highness the Maharaja of Mysore were taken in procession in a decorated --- carriage through the principle streets of the Town. All the District Officers, School Masters and children and the leading men of the Town followed the procession.

7. Sweets were distributed to school children in their res--pective schools.

8. Rations were distributed for about 1600 people and clothes for about 120 poor people.

9. In the after-noon of that date sports were held for the school children.

10. In the evening a mass meeting was held in front of the Coronation Institute. All the District Officers and leading men of the Town were present. The Rev. Mr. A. R. Slater, Wesleyan Mission, explained to the people assembled, the origin of the War and the part played by the several nations in bringing it to a successful termination.

11. In the night fire works were exhibited and the Government Offices and principle streets were illuminated.

12. The celebrations in the other Taluk Head Quarter Towns were as follows.-

(1) Feeding the poor and organising athletic sports for children.

(2) Special Thanks-giving services and pujas in temples.

(3) Decorations of dwellings and shops with flags.

(4) Decorating and illuminating the Government Offices.

(5) Taking in procession the Photos of His Majesty the King and Emperor and His Highness the Maharaja of Mysore in all the principle streets accompanied by Bhajana and musical party and the Officers and leading men of the respective towns.

(6) Feeding and clothing the poor people and exhibiting fire works.

PP 136-18 80
SR 46

Deputy Commissioner's Office,
Kolar District,
Dated Kolar, the 21st April 1919.
23

From

B. VENKOBA RAO, Esquire., B.A.,
Offg.Deputy Commissioner, Kolar District.

To

C. S. BALASUNDARAM IYER, Esquire., B.A.,
Chief Secretary to the Government of Mysore,
BANGALORE.

Sir,

As called for in ~~your~~ Government Order No.G.8989-9002/ P.P.136-18-9 dated 19th November 1918, I have the honor to forward herewith a brief report on the Armistice Celebrations in this District. I am sorry for the delay in the submission of the report whihh was -- partly due to reports from some of the Taluks not having come in time.

I have the honor to be,
Sir,
Your most obedient servant,

B. Venkoba Rao

Offg.Deputy Commissioner,
Kolar District.

WD 0453—GPB—8,00,000—21-7-17—S.

1904-2

191

From

The Deputy Commissioner,
Kolar District.

To

The Chief Secretary to the
Government of Mysore,
Bangalore.

Dated 21st April 1919.

Despatched

Received

General No.

No.

Enclosure No.

Forwarding a brief report on the Armistice Celebrations in this -- District.

REPORT ON THE ARMISTICE CELEBRATIONS IN THE KOLAR DISTRICT.

On the 19th November 1918, orders were passed by Government directing that the conclusion of the Armistice with Germany should be celebrated in the State in a befitting manner. Three days later, fresh orders were passed by Government, directing the celebration being arranged on 7th December 1918 instead of on 27th November and by a Gazette Extraordinary, the day was declared a Public Holiday throughout the State. To meet the cost of the celebrations, a sum of Rs.9,250/- was sanctioned from State Funds for all the Districts, of which Rs.500/- was allotted to Kolar to supplement any sums that might be raised by voluntary subscriptions and grants from Municipal Funds, and it was also suggested that the District Head Quarter Municipalities might, if they were agreeable, sanction on the present occasion sums not exceeding those sanctioned by them for the Coronation Celebration of 1911 (which was Rs.200/- in the case of the Kolar Municipality) and that in the case of Minor Municipalities grants not exceeding Rs.40/- from each might be recommended. In addition to the above a sum of Rs.100/- each for the Districts of Bangalore and Mysore and Rs.50/- for each of the other Districts were ordered to be placed at the disposal of the Deputy Commissioners, through the Muzrai Superintendent, to meet the expenses of the special prayers to be offered in all places of worship in the State. The sums sanctioned from different sources were distributed as under among the various Taluks in the District:-

Sl.No.	T a l u k.	From State Funds.	From Muzrai Funds.	From Municipal Funds.	T o t a l.
1.	President, Kolar Municipality.	150-0-0	...	200-0-0	350-0-0
2.	Amildar, Kolar.	...	7-8-0	...	7-8-0
3.	" Malur.	30-0-0	3-0-0	40-0-0	73-0-0
4.	" Bowringpet.	40-0-0	3-12-0	40-0-0	83-12-0
5.	" Mulbagal.	30-0-0	7-4-0	40-0-0	77-4-0
6.	" Srinivaspur.	30-0-0	3-0-0	40-0-0	73-0-0
7.	" Chintamani.	40-0-0	6-0-0	40-0-0	86-0-0
8.	" Sidlaghatta.	30-0-0	5-0-0	40-0-0	75-0-0
9.	" Goribidnur.	30-0-0	4-0-0	40-0-0	74-0-0
10.	" Bagepalli.	30-0-0	2-8-0	40-0-0	72-8-0
11.	" Gudibanda.	20-0-0	1-8-0	40-0-0	61-8-0
12.	Sub Division Officer and President of Chikballapur Municipality.	70-0-0	6-8-0	100-0-0	176-8-0
	T o t a l:-	500-0-0	50-0-0	660-0-0	1,210-0-0

In addition to the above, the District Board of Kolar also sanctioned a special allotment of Rs.500/- as it was considered desirable to extend the scope of the Celebrations to the rural areas of the District as well as and this sum was equally distributed among all the Taluks of the District. Voluntary contributions were also forthcoming to the extent of Rs. ~~748-5-6~~ 1099-7-9 to supplement the --- grants made from Government and Municipal Funds. The -- Kolar Gold Field Sanitary Board contributed a sum of Rs.700/- while the Mining Board and the Public of Kolar Gold Field made an extra liberal contribution of Rs.11,300/- to meet the expenditure on the Field.

Detailed instructions were issued to the Amildars, of Sub Division Officers and Presidents of Municipalities in the District to arrange for the celebration

of the day in a manner befitting the importance of the unique occasion and the reports of the celebration received from every one of them go to show to what a large extent enthusiasm in regard to the function prevailed in all ~~park~~ quarters, with what a sigh of relief the cessation of hostilities on the various battle fronts was -- welcomed in all circles, how one and all vied with each other to make the function a grand success and how universal was the prayer of every subject of the State- high and low, rich and poor - for the ~~performance~~ permanence of British Rule in India which always stands for justice and --- righteousness. The important events gone through in -- various places are described below at some length.

On the morning of the 7th December 1918 whihh was the day fixed for the celebration of the Armistice in the State, Abhishekams and special Pujas were performed in all the Temples - both Muzrai and Private - in the -- District and special prayers were offered in them as also in Mosques and Churches for the long life and prosperity of Their Imperial Majesties- the King Emperor and the Queen Empress and His Highness the Maharaja of Mysore and for the continuance and permanence of British Rule in India. In the evening, the deities of several Temples - were taken in procession through the various streets of the respective localities accompanied by Music and --- Bhaja-ne Parties. The number of Institutions in which -- special Poojas were thus performed was about 350 in the District.

As per Circular instructions of the Inspector General of Education in Mysore, all the Educational Institutions in the District celebrated the Armistice Day with remarkable enthusiasm on the part of the members of the rising generation. The School children were assembled in

their respective School compounds; the Union Jack and the Mysore Flag were hoisted and the students after saluting the Portraits of Their Majesties the King Emperor and -- Queen Empress and His Highness the Maharaja of Mysore, formed into a line or lines and going in procession --- saluted the Union Jack as well as the Mysore Flag. The -- Teachers addressed the townsmen and students on the Histo of the War, its successful termination and the issues involved in it, impressing on their minds the virtues of -- loyalty, patriotism, bravery and self sacrifice displayed by the Soldiers who contributed to the final and glorious victory of the Allies. Between 7 and 8 o'clock in the morning Sweets were distributed to the Students of all the Government and aided Schools in the District. and the and the Taluk Head Quaters the Barr Sepoys and the Police Force in their full dress uniform joined the Assembly of School Children and the decorated ~~Patriots~~ portrait of Their Imperial Majesties and His Highness the Maharaja were taken in --- procession with flags to the accompaniment of music -- through the principal streets of the towns with Merchants Municipal Councillors, teachers, Government Officers and other leading Citizens. Just before the processions-- started Officers and Private Gentlemen addressed the -- assemblies consisting of thousands of people of all - classes in Kannada, Telugu, and Hindustani the untold -- sufferings to which the world was subjected by the terrib war and the bravery and valour displayed by the Allied troops in the various theaters for saving the Empire from falling a victim to German Militarism, and the deep -- debt of gratitude under which the Indian Empire lay to the British Crown. His Highness the Maharaja of Mysore was -- graciously pleased to address a special Message to his -- beloved people in Mysore on this day of Universal rejoicing in which His Highness asked the people to join in the rejoicings of the whole British Empire over the triumph of --

the sacred cause of freedom and Justide, recalled with admiration and gratitude the heroism and endurance displayed throughout the War by the Sailors and Soldiers of the British Empire and expressed pride at the noble part played by the whole of India and at the gallantry and distinction with which our own Mysore troops played their part and thereby helped to cement the bond of --- affection and gratitude which has for over a century united Mysore to the British Government more closely than any other Indian State. This Message was read and explained to the audience and it was received with tokens of deep loyalty and reverence. At the conclusion of the -- addresses, loud cheers were offered. The processions terminated at about noon. Huge crowds had assembled to witness this function. In the rural parts of the District also the Day was celebrated in a suitable manner and one and all the Village folk realised what the conclusion of the War meant for the happiness and well-being of the Country.

All the Towns and important Villages were tastefully decorated with evergreens, thoranams, flags, buntings etc., indicative of universal rejoicings. All the important shafts and buildings - private and public in the --- Mining Area and most of the houses elsewhere were flying flags and important Offices everywhere were decorated.

At Midday , after procession, the poor of all classes and large numbers of visitors to the celebrations were fed in the District and Taluk Head Quarters. Many private gentlemen undertook to feed the poor at their own cost. Wherever it was found not possible to arrange for feeding, doles of ragi were freely distributed to the poor. In all 18,700 people were fed on the day as detailed -- below:-

1.	Robertsonpet.	
2.	Oorgaum.	6,000
3.	Steven's Camp.	
4.	Kolar.	5,000
5.	Chikballapur.	3,000
6.	Bagepalli.	500
7.	Srinivaspur.	700
8.	Sidlaghatta.	3,200
9.	Malur.	300
	(Total)	18,700

The poor people to whom doles of ragi were distributed in the 3 Taluks of Mulbagal, Goribidnur and Gudibanda numbered about 1,400.

Indigent persons were also presented with -- cloths in some of the places. 10 Pariah boys in the -- Panchama School at Kolar, 19 poor school children and 12 deserving poor adults in Bagepalli were given clothing. The prevailing high price of cloths did not permit this item to be organised on a grander scale.

Sports were held in the afternoon for the boy and girl students separately in all the Head Quarter -- Towns by the teachers of the several Institutions and for the children and adults on the Gold Field by the differen Mining Companies. A statement showing the various items of this programme as observed in the District is herein enclosed.

The public Institutions and principal buildings in all the localities in the District were suitably --- illuminated in the night. This was effected with remarkable brilliance on the Gold Field, the illuminations of the several buildings and shafts there with electricity having been particularly attractive. Special arrangements

were made on the Cyanide Heap in front of the Government Electrical Department where the word Jayam in Tamil was lit up with electricity which could be seen for a mile or a mile and a half all round.

In the evening, mass meetings were held in all the Head Quarter Towns under the Presidency of the Municipal Presidents or Vice Presidents or Amildars, when the blessings of the British Rule were impressed on the public. It was also explained with what determination the allied powers shed their blood in the several battle fronts in the cause of justice and righteousness and how Right triumphed finally over Might, dispelling the gloom and misery cast over the whole world by the most terrible and tragic war ever known to history and how peace, joy and happiness were restored to the world by the -- Armistice. Portions from Kannada and English Dramas -- illustrative of the qualities of bravery, justice and - loyalty were also enacted in some of the important Taluk Head Quarters. The meetings concluded with the usual -- cheers and the singing of the British National as well as the Mysore Anthems.

Fire works were also displayed in most of the Towns for the enjoyment of the people who had collected in large numbers. The display on the Kolar Gold Field in the spacious Maidan in Robertsonpet in front of the Circuit House formed one of the special features of the several entertainments got up on the Field by the Mining Board.

The actual expenditure incurred besides what was contributed in kind by various leaders of the several communities for feeding, amounted to Rs. ~~721-13-9~~ 2962-7-0 as --- particularised in the enclosed statement.

A most eventful day in the annals of Mysore was

thus fittingly celebrated in the District when people of all classes without distinction of caste, creed or --- colour participated in the several functions, festivities and entertainments and joined in one universal prayer to the Almighty God to shower His choicest blessings on -- Their Imperial Majeties and His Highness the Maharaja of Mysore and their respective Royal Families.

Deputy Commissioner,
Kolar District.

List showing the various items of Sports arranged during the Celebration of the Armistice Days in the Kolar District. 89

1. Flat Race.
2. Long jump
3. High jump
4. Mathematical Race
5. Three legged Race
6. Throwing the Cricket Ball.
7. Bell in the Ring
8. Foot. Ball Match
9. Picking the Stones.
10. Thread and needle Race
11. Running Race
12. Chatty Race Blind fold
13. Obstacle Race
14. Spoon and Lime Race.
15. Sack Race
16. Donkey Race
17. Tug of War
18. Wrestling

Deputy Commissioner
of Kolar District

Serial No.	Items of receipt	Kolar Municipality	Kolar	Kolar Gold-Field	Bowringpet	Malur	Srinivasapur
1	State grant	150—0—0			40—0—0	30—0—0	30—0—0
2	Muzrai grant	—	7—8—0	—	3—12—0	3—0—0	3—0—0
3	District Board grant	—	50—0—0	—	45—0—0	45—0—0	45—0—0
4	Municipal Board	114—10—0	—	—	40—0—0	40—0—0	40—0—0
5	Sanitary Board	—	—	700—0—0	—	—	—
6	private Contribution	400—6—0	10—0—0	—	29—0—0	60—13—8	178—0—1
	Total	665—0—0	67—8—0	700—0—0	157—12—0	178—13—8	296—0—1

Serial No	Items of Expenditure	Kolar Municipality	Kolar	Kolar Gold Field	Bowringpet	Malur
1	Special poojas, prayers & processions of deities	50-0-0	17-8-0			21-14-
2	Feeding the poor	50-0-0				36-0-
3	Clothing the poor	50-0-0				
4	Sweets to school children	150-0-0	50-0-0	300-0-0	45-0-0	60-8-
5	Sports & prizes	100-0-0		75-0-0	8-12-0	19-3-
6	Music & Bhajane	50-0-0		50-0-0		5-0-0
7	Illumination & Fireworks	100-0-0		200-0-0		21-6-9
8	Flags, Buntings &c	25-0-0		50-0-0		
9	Refreshments	50-0-0		25-0-0	20-4-0	9-0-0
10	Contribution to Drama	0-0-0				
11	Miscellaneous	40-0-0				
	Total	665-0-0	67-8-0	700-0-0	74-0-0	173-0-0

DIARY NO. 656
WD A 01568—GPB—1,000—30-7-18
12 1809
92 47
CHIEF SECRETARIAT II POLITICAL BRANCH. 10 JUL 1919

No. RC 1224 OFFICE OF THE MUZRAI SUPERINTENDENT IN MYSORE,

Encls. 7 *Dated Bangalore,* 8th July 1919.

FROM

721 G. ARAVAMUDU IYENGAR, ESQ., B.A., B.L.,
MUZRAI SUPERINTENDENT IN MYSORE,
BANGALORE.

To

C. S. Balasundaram Iyer, Esquire., B.A.,
Chief Secretary to the Government of His Highness the
Maharaja of Mysore, Bangalore.

SIR,

In continuation of this office letter No.R.C.1224 dated 11th February 1919 reporting on the arrangements made for Special thanksgiving services and pujas in temples and mosques on 7th December 1918 in celebration of the Armistice, I have the honor to forward replies received from the Deputy Commissioners of Districts except Kadur and Kolar stating that the instructions conveyed in the Kanarese memorandu sent by me detailing the ceremonies to be observed on the occasion wer fully carried out.

2. Special prayers for the long life and prosperity of Their ---- Imperial Majesties and Their Highness the Maharaja and the Yuvaraja were also offered.

3. In this connection I am to state that the Swamy of the Sri -- Vyasaraya Matt at Sosale and the Guru of the Jain Matt at Narasimharajapura have also intimated that special prayers befitting the --- occasion were offered.

4. Replies from the Deputy Commissioners of Kolar and Kadur have

not

60316 1918-19. 94

From
M.A.Narayana Iyengar,Esquire,
B.A.,B.L.,
Deputy Commissioner,
Shimoga District.

To
G.Aravamuda Iyengar,Esquire,B.A.,
B.L.,
Muzrai Superintendentin Mysore,
Bangalore.

Dated 29/26th February 1919.

Despatched

Received 1-MAR 1919.

General No. H.C.224 Rev. 18-19.
No.

Enclosure No.

GEN. & REV. SECRETARIAT VII MUZRAI 5 MAR 1919

1801
08 29.

Sir,

With reference to para 2 of your letter No. R.C.1187 dated 29/30 November 1918, calling for a brief ~~remark~~ note of the special services rendered in the Muzrai Institutions in connection with the celebration of the Armistice on the 7th - - December 1918, I have the honour to state as follows:-

2. A sum of Rs 50/- was sanctioned in Government order No. G.9698-712/P.P. 136-18-25 dated 28th November 1918 towards the expenses of offering special prayers in all places of worship in the District. This was distributed to the several taluks in the District as noted in the margin and at the same time copies of memo of instructions received with your letter under reply were also distributed. It is reported by the Amildars that Abhishekam and

Shimoga	Rs 10/-
Kumsi	5/-
Channagiri.	5/-
Honnali	5/-
Shikarpur	5/-
Sorab	5/-
Sagar	5/-
Nagar	5/-
Thirthahalli	5/-

Sahasranamaarchane were performed in the Morning and Deeparadhane and Kunkumarchane to female dieties in the evening in all the - important temples and that dieties were taken in procession . It is also reported that in the night , there were illuminations in all the important Masjids after Isha Nawaj. It is further reported that special prayers were offered for the long life and prosperity of their Majesties, the King Emperor and His illustrious Consort and H.H.the Maharaja of Mysore in all the temples and Masjids.

I have the honour to be,

sir,

Your most obedient servant,

For Deputy Commissioner,

Shimoga.

V.M.P.

Q.No. 139-18 of 7th March
H.C.
1918 - 19.

96

Deputy Commissioner's Office, Hassan District.

Dated Hassan the 6th March 1919.

From

C. Venkata Rao, Esquire, B.A.,
Deputy Commissioner, Hassan District.

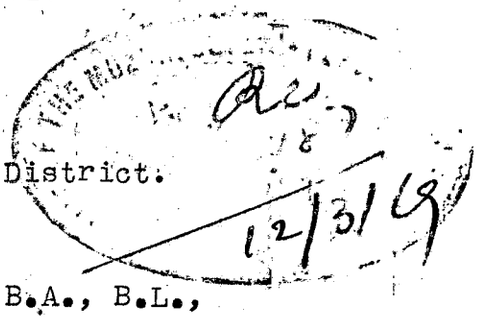

To

G. Aravamuda Iyengar, Esquire, B.A., B.L.,
Muzrai Superintendent in Mysore, Bangalore.

Sir,

With reference to your letter No. R.C. 1187 dated the 30th November 1918 requesting me to forward a brief note on the services rendered in the several Muzrai Institutions in the District in connection with the celebration of the Armistice, I have the honor to state that an allotment of Rs 50/- was made as detailed below to the several Taluks for the necessary expenditure.

Submitted 10-3-19

Hassan.	Rs 10/-.
Manjarabad.	Rs 5/-.
Belur.	Rs 10/-.
Arsikere.	Rs 5/-.
Channaraipatna.	Rs 5/-.
Hole-Narsipur.	Rs 10/-.
Arkalgud.	Rs 5/-.

2. In accordance with the instructions conveyed in your memo of the 29th November 1918 for the observance of the necessary functions, the Amildars had made every arrangement in all the important Muzrai Institutions for the proper observance of the several functions. The several deities were taken round in procession through the towns. Special mention may be made of Hassan, Belur, Arsikere & Hole-Narsipur where the celebrations were carried on the grand scale. The Arsikere public made special arrangements for a bon-fire on the Tirupati Hills. In the evening, Deeparadhane, Sahasranama Archane were duly performed and the functions terminated with an invocation of blessings to Their Imperial Majesties and His Highness the Maharaja of Mysore and the members of the Royal Family.

I have the honor to be,
Sir,
Your most obedient servant,

C. Venkatarao
for Deputy Commissioner, Hassan.

WD 0468—GPB—8,00,000—21-7-17—S.

191 97

From

The Deputy Commissioner,
Chitaldrug District.

To The Muzrai Superintendent
in Mysore,
Bangalore.

Dated

Despatched 4th March 1919.

Received

General No. S.C 274 Revd 1819.
No. 4-3-19

Enclosure No.

A
6.3.19
(M.M.R.)

Sahb
ks

Sir,

With reference to your letter No.R.C.1224 dated 10th February 1919, I have the honor to submit herewith the following report regarding the special services rendered in the Muzrai Institutions in this District on the occasion of the Armistice Celebration on the 7th December last.

The sum of Rs.50/- allotted to this District in Government Order dated 28th November 1919 was distributed to the several Taluks as noted hereunder:-

Chitaldrug,	Rs.13.	Chellakere	Rs.5.
Molkalmuru	" 2.	Hiriyur.	" 5.
Holalkere.	" 5.	Hosadurga.	" 4.
Jagalur.	" 4.	Davangere.	" 5.
and Harihar.	" 7.		

Copies of the memo of instructions detailing the Ceremonies to be observed on the occasion were also distributed to the several Taluks for distribution to the several Muzrai institutions for information and guidance.

As

99

WD 1541—GPB—50,000—20-8-19—S.

B

1918-19

From

The Deputy Commissioner
Bangalore District

To

The Inspector Superintendent
in Mysore
Bangalore

Dated 30th May 1919.

Despatched

Received

General No. C. 1516

No. 869

Enclosure No.

Sir,

31-5-19
7-2n.
DS

Adverting to para 3
of the Government order
no: G 8989-9002
P.O: 136-18-9 of the
19th November 1918 directing
the celebration of the
Armistice day; I have
the honor to state
that, in accordance with
the instructions contained
in your office Memorandum
dated
the 29th November
1918, Special Services were

... Rubbers ... all ... [illegible] ... on the 7th December last.

2. The bills of expenditure will be submitted on receipt from the Auditors.

I have the honor to be

Sir,

Your most obedient Servant —

J Sargeaunt

For Messrs Commissioners

&c. &c. &c.

Bangalore

Ref. No. 302 of 1918-19.

Acc/file

161

Office of the Deputy Commissioner,
Mysore District.

Dated, Mysore, 21st April 1919.

From

T. Chokkanna, Esquire, B.A.,
Deputy Commissioner,
Mysore District.

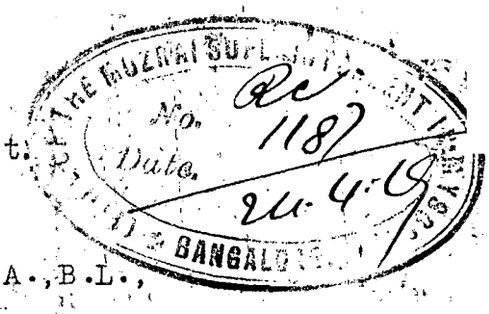

To

G. Aravamudu Iyengar, Esquire, B.A., B.L.,
Muzrai Superintendent in Mysore,
Bangalore.

Sir,

With reference to your letter No.R.C.1187 dated 30th November 1918 forwarding for distribution printed copies of Memo of instructions in Kanarese detailing the sevas to be observed in all the temples and mosques in this District on the 7th December 1918 in celebration of the Armistice and calling for a brief note of the sevas performed, I have the honor to state that the amount of Rs.100/- sanctioned for the purpose in G.O. No.9698-712/P.P.136-18-25 dated 28th November 1918 was distributed among the several taluks with copies of instruction Memos. The Amildars report that the allotments were spent in their respective taluks to conduct the seva viz., Abhisheka, Sahasranama etc., in the temples and Namaz in the Mosques on the 7th. They have also submitted bills with vouchers for the expenditure of the alloted amount. A consolidated bill showing the amount spent in all the taluks is herewith forwarded. I request that sanction of Government may kindly be obtained to the bill in question and the same forwarded to the Comptroller for the issue of cheques in favour of the respective Amildars for the amounts noted against each Taluk in the bill.

The vernacular file containing the reports of several

several Amildars together with bills and vouchers (except the voucher from Hunsur) in respect of their Taluks is herewith forwarded for reference.

I have the honor to be,

Sir

Your most obedient servant,

V S Vaudeavalee

For Deputy Commissioner,

Mysore District.

105

Office of the Deputy Commissioner,

Tumkur District,

Dated Tumkur, the 16th April 1919.

From

A. Subramanya Iyer, Esqr., B.A.,

Deputy Commissioner,

Tumkur District.

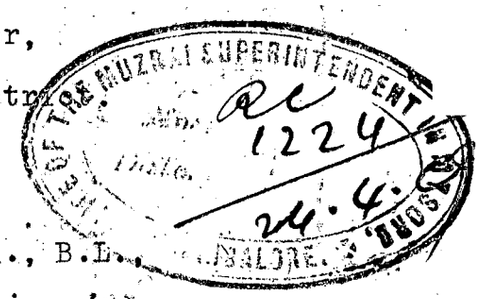

To

G. Aravamudu Iyengar, Esqr., B.A., B.L.,

Muzrai Superintendent in Mysore, Bangalore.

S i r,

With reference to your letter No.1224 dated 10th April 1919 calling for a report on the special service held on 7th December 1918, in all the temples and Mesques in the District in connection with the Armistice celebrations; I have the honor to forward herewith a copy of the report sent to the Government, on the Armistice celebrations held in this District.

Copies of the general circular issued by the Muzrai Superintendent dated 29th November 1918 were sent to all the Amildars and Deputy Amildars in the District. From the reports received from the Amildars and Deputy Amildars it is seen that special service in all the temples and mosques was held from 8 to 11 A.M. on 7th December 1918 under the supervision of the special committees formed by the local officers and leading men and the Gods were taken in procession through the important streets of the towns

I have the honour to be,
S i r,
Your most obedient servant,

for Deputy Commissioner,
Tumkur District.

T.K.N.

BRIEF REPORT ON THE ARMISTICE CELEBRATIONS IN TUMKUR DISTRICT.

THE seventh day of December 1918 was a day of rejoicing in all the towns of the District. The schools and offices were closed as directed by the Government in order that this most important event might be celebrated in a grand and solemn manner befitting the occasion.

In addition to the Government grant allotted to this District, an additional sum as noted in the margin was contributed by the respective Municipalities in the District and by the Public who showed a great interest in making the celebration a grand success.

Government grant ...	Rs 500/-
Contribution from the Municipalities ...	Rs 423/8
Public Subscriptions	Rs 876/4
Total ...	Rs 1799/12

In all the towns Sub Committees of leading citizens and non-official gentlemen were formed to supervise the several items of the day's programme drawn up on the lines indicated by the Government ~~indicated~~

On the 7th, the school children were assembled in the play-ground, where the Union Jack was hoisted and sports and other amusements were held and sweets were distributed. Ragi was doled out to the poor in Tumkur, and food was given to the poor in other towns.

In the morning, services in all public places of worship were arranged in the whole District from 8 to 11 A.M. as per General Circular dated 29th November 1918 issued by the Muzarai Superintendent.

In the evening mass meetings were held in all the towns, in which the benefits of the British Rule in India and the righteous cause of the allies were explained to the audience. In Tumkur the gracious

105

gracious message from His Highness the Maharaja was read out by the Deputy Commissioner to the audience. standing

The functions of the day were brought to a close by the Gods being taken in procession along with the Photos of Their Majesties and Their Highnesses, through the important streets of the towns when the private as well as the public buildings had been illuminated for the purpose. There was a display of fireworks near the public office buildings at Tumkur, where the townspeople had gathered in large numbers to witness the celebrations.

It only remains to report that even before the receipt of instructions from Government, celebrations were spontaneously held in Tumkur and a few other places entirely at the cost of the public on the 13th November which was observed as a holiday on account of the signing of the Armistice.

(sd) A Subramanyam

DEPUTY COMMISSIONER,
Tumkur District.

D.N.

Copy

Deputy Commissioner,
Tumkur Dist

Memorandum

Report on the Armistice Celebrations in the Mysore State, on 7th December 1918.

106

****

In their order No.G.8998-9002/P.P.136-18-9 dated 19th November 1918, Government issued detailed instructions to the Deputy Commissioners of Districts and other Officers for suitably celebrating the Armistice. A sum of Rs. 14,250/- was sanctioned for the purpose from the State Funds for the several districts and the Cities of Bangalore and Mysore according to local requirements, and this was supplemented by grants from Municipal Funds to the extent of Rs. 11,650/-. Voluntary subscriptions from the public to the extent of Rs. 17,380/- were also received in addition to several contributions in ragi and rice.

The value of such contributions made in the Mysore City alone was about Rs. 400/-. The total expenditure incurred in the Districts of Kolar and Bangalore and in the cities of Bangalore and Mysore alone amounted to Rs. 16,064/- as shown below.

		Rs.
I.	Special prayers and poojas	1,059
II.	Feeding the poor	2,540
III.	Supply of clothing to the poo	917
IV.	Sweets to children	4,336
V.	Sports and prizes.	822
VI.	Music and Bhajana	225
VII.	Illumination and fireworks.	2,114
VIII.	Flags and buntings	191
IX.	Decoration of streets and putting up pendals and arches	2,873
X.	Entertainments etc., to the wounded men	210
XI.	Miscellaneous	777
	Total Rs.	16,064

Public Holidays:- All Public Offices, Courts and Schools in the State were closed on the 7th December, the date fixed for the celebrations.

Worship in temples, mosques and churches &c.

Special worship and prayers were arranged for and offered in all the Muzrai and private religious institutions, temples, mosques etc., of the State, both in the morning and in the evening for the long life, health and happiness of Their Imperial Majesties and for the prosperity of the British Empire. A sum of Rs.500/- was sanctioned in this behalf from State funds for the expenses connected therewith in the different districts.

Feeding and clothing the poor.

Arrangements were made throughout the

the State for the feeding and clothing of the poor on the occasion. In addition to the feeding organised by Government and the local bodies for the purpose, benevolent and well-to-do persons came forward everywhere to undertake the feeding of large numbers of the poor at their own cost, thus displaying a commendable spirit of generosity and a deep feeling of loyalty.

people fed and clothed
Hassan, Mysore, Kadur
re and Bangalore alone
ectively.

3

Entertainment and sports to school children. Entertainments and sports provided for the School children formed a special feature of the celebrations. Sports for school children were organised at every place of importance and arrangements were made for the distribution of sweets to them. The Military and/Police also organised sports and displays which enhanced the gaiety and splendour of the celebrations. The celebrations collectively provided a most enjoyable day to the whole school-going population of the State, and has left in their minds a deep impression of the greatness of the occassion.

4

Decorations and Illuminations:- Important public and private buildings and streets were decorated with triumphal arches, flags, buntings and toranams. Special illuminations and displays of fireworks on a large scale were arranged at night in all the District and Taluk Headquarter towns and important villages.

Processions and Mass meetings:- The portraits of Their Majesties were placed

Processions and Mass meetings.- 3 - The portraits of Their Majesties were placed

placed in specially decorated mantaps - and taken in procession through the main streets of all the important towns - accompanied by music, the principal - Government Officers and leading gentlemen of the several places taking part in the procession.

In the evening mass meetings were held at all District and Taluk Headquarters when the accompanying message of His Highness the Maharaja was read in English and Kannada. These meetings - were held with befitting ceremonial and were attended by all the principal Officers of Government, Lawyers, merchants landholders, members of Municipal and other public bodies and large numbers of all classes of the people.

Give the No. of places in which these demonstrations were held.

At the close of the meetings, resolutions congratulating the Allies on the glorious victory vouchsafed to them in the war and conveying ~~their~~ feelings of deep loyalty and devotion to His Majesty the King-Emperor and offering prayers - for the long life, health and happiness of Their Imperial Majesties the King-Emperor and Queen-Empress were enthusiastically adopted everywhere and communicated by telegram. In addition, various public and private bodies also sent - individual telegrams of congratulations and thanksgiving.

Throughout the State there were thus enthusiastic demonstrations of joy, loyalty and devotion to the Person and Throne of His Imperial Majesty the -

109

the King-Emperor, and the celebrations on this memorable occasion took a variety of forms, the young and the old, the rich and the poor, without distinction of caste, colour or creed, partaking in them alike and tending to make the celebrations an unqualified success.

(Sd) C. S. Balasundaram
Offg.
Chief Secretary to Government.

13-8-19

Here print also the message of His Highness the Maharaja published in the Mysore Gazette Extraordinary dt 7-12-1918.

G.R.S. 27]

GENERAL AND REVENUE SECRETARIAT.

(*Continuation sheet draft form.*)

I Value of Annual Contribution in Kind -

Kolar Dist
Hassan "
Mysore "
Bangalore City
Kadur -

} Neither value nor quantity is given.

Mysore City - Rs 400/-

II No of people fed.

Kolar Dist - 20100
Hassan " 1600
Mysore " - 9000
Bangalore City - 5000
Kadur Dist 9240
Mysore City 6000
Bangalore Dist
Shimoga "
Tumkur "
Chitaldrug "

} Details not given

5394

III No of people clothed.

Kolar Dist - 41
Hassan " 120
Mysore " 1000
" - Do - City - 400

In other places details not given.

Expenditure

G.R.S. 27]

GENERAL AND REVENUE SECRETARIAT.

(Continuation sheet, draft form.)

	Kolar Distt	Bangalore Distt	Bangalore City	Mysore City
1. Special prayers	211	548		
2. Feeding the poor	722	1593		225
3. Clothing — to —	117			880
4. Sweets to Children	859	1004	1500	1000
5. Sports & prizes	284	401	137	—
6. Music & Bhajane	113	112	—	—
7. Illumination & fire works	390	283	1441	—
8. Flags & buntings	81	110	—	—
9. Decoration of Streets & putting up of Pandal Arches &c	—	—	275	115
10. Entertainments				
11. to Wounded Men	—	—	94	—
12 Refreshments	116	—	—	—
13 Miscellaneous	70	247	450	10

NB.

Details of expenditure mentioned in other places not furnished

G.R.S. 27]

GENERAL AND REVENUE SECRETARIAT.

(*Continuation sheet draft form.*)

(a) The value of such contributions in the Mysore City alone was about Rs 400.

The total expenditure incurred in the Districts of Kolar & Bangalore & in the cities of Mysore & Bangalore amounted to Rs 16,064 as shown below:—

(i) Special prayers & poojas — Rs 1059.
(ii) Feeding the poor. Rs 2540.
(iii) Supply of clothing to the poor. Rs 917.
(iv) Sweets to children. Rs 4386.
(v) Sports & prizes. Rs 822
(vi) Music & Bhajana. Rs 225
(vii) Illuminations & fire works — Rs 2114
(viii) Flags & buntings. Rs 191
(ix) Decorations of streets & putting up pandals & arches Rs 2873
(x) Entertainments to wounded men. Rs 210
(xi) Miscellaneous. Rs 727

Total Rs 16064

(b) The total No of people fed & clothed in the Dists of Kolar, Hassan, Mysore, Madras & in the Cities of Mysore & Bangalore alone was 53,400 and 1600 respectively.

13/5/43

MEMORANDUM.

REVIEWING THE ARMISTICE CELEBRATIONS IN THE MYSORE STATE, ON THE 7TH DECEMBER 1918.

In their Order No. G. 8998-9002—P. P. 136-18-9, dated 19th November 1918 Government issued detailed instructions to the Deputy Commissioners of Districts and other Officers for suitably celebrating the Armistice. A sum of Rs. 14,250 was sanctioned for the purpose from the State Funds for the several districts and the Cities of Bangalore and Mysore according to local requirements, and this was supplemented by grants from Municipal Funds to the extent of Rs. 11,650. Voluntary subscriptions from the public to the extent of Rs. 17,380 were also received in addition to several contributions in ragi and rice. The value of such contributions made in the Mysore City alone was about Rs. 400. The total expenditure incurred in the Districts of Kolar and Bangalore and in the Cities of Bangalore and Mysore alone amounted to Rs. 16,064 as shown below:—

		Rs.
I.	Special prayers and poojas	1,059
II.	Feeding the poor	2,540
III.	Supply of clothing to the poo	917
IV.	Sweets to children	4,336
V.	Sports and prizes	822
VI.	Music and Bhajana	225
VII.	Illumination and fireworks	2,114
VIII.	Flags and buntings	4,191
IX.	Decoration of streets and putting up pandals and arches.	2,873
X.	Entertainments, etc., to the wounded men.	210
XI.	Miscellaneous	777
	Total	16,064

Public Holidays.—All Public Offices, Courts and Schools in the State were closed on the 7th December, the date fixed for the celebrations.

Worship in temples, mosques and churches, etc.—Special worship and prayers were arranged for and offered in all the Muzrai and private religious institutions, temples, mosques, etc., of the State, both in the morning and in the evening for the long life, health and happiness of Their Imperial Majesties and for the prosperity of the British Empire. A sum of Rs. 500 was sanctioned in this behalf from State Funds for the expenses connected therewith in the different districts.

Feeding and clothing the poor.—Arrangements were made throughout the State for the feeding and clothing of the poor on the occasion. In addition to the feeding organised by Government and the local bodies for the purpose, benevolent and well-to-do persons came forward everywhere to undertake the feeding of large numbers of the poor at their own cost, thus displaying a commendable spirit of generosity and a deep feeling of loyalty. The total number of people fed and clothed in the Districts of Kolar, Hassan, Mysore, Kadur and in the cities of Mysore and Bangalore alone was 53,400 and 1,600 respectively.

Entertainment and sports to school children.—Entertainments and sports provided for the school children formed a special feature of the celebrations. Sports for school children were organised at every place of importance and arrangements were made for the distribution of sweets to them. The Military and the Police also organised sports and displays which enhanced the gaiety and splendour of the celebrations. The celebrations collectively provided a most enjoyable day to the whole school-going population of the State, and has left in their minds a deep impression of the greatness of the occassion.

Decorations and Illuminations.—Important public and private buildings and street were decorated with triumphal arches, flags, buntings and toranams. Special illuminations and displays of fireworks on a large scale were arranged at night in all the District and Taluk Headquarter towns and important villages.

Processions and Mass Meetings:—The Portraits of Their Majesties were placed in specially decorated mantaps and taken in procession through the main streets of all

the important towns accompanied by music, the principal Government Officers and leading gentlemen of the several places taking part in the procession.

In the evening, mass meetings were held at all District and Taluk Headquarters when the accompanying message of His Highness the Maharaja was read in English and Kannada. These meetings were held with befitting ceremonial and were attended by all the principal officers of Government—Lawyers, Merchants, Landholders, members of Municipal and other public bodies and large numbers of all classes of the people.

At the close of the meetings, resolutions congratulating the Allies on the glorious victory vouchsafed to them in the war and conveying feelings of deep loyalty and devotion to His Majesty the King-Emperor and offering prayers for the long life, health and happiness of Their Imperial Majesties the King-Emperor and Queen-Empress were enthusiastically adopted everywhere and communicated by telegram. In addition, various public and private bodies also sent individual telegrams of congratulations and thanksgiving.

Throughout the State there were thus enthusiastic demonstrations of joy, loyalty and devotion to the Person and Throne of His Imperial Majesty the King-Emperor, and the celebrations on this memorable occasion took a variety of forms, the young and the old, the rich and the poor, without distinction of caste, colour or creed, partaking in them alike and tending to make the celebrations an unqualified success.

C. S. BALASUNDARAM IYER,
Chief Secy. to Govt.

Message from His Highness the Maharaja to His Subjects.

I desire on this day of universal rejoicing to address a special message to my beloved people in Mysore.

We are celebrating to-day the complete and glorious victory which Great Britain and her Allies have won under a Divine Providence against a powerful and ruthless foe whose avowed object was to crush the liberty of Europe under the heel of a Military autocracy. I ask you to join in the rejoicing of the whole British Empire over the triumph of the sacred cause of freedom and justice.

His Gracious Majesty the King Emperor and His Illustrious Consort who have set, throughout the war, a magnificent example of courage, sympathy and patriotism to all their subjects should be specially in our thoughts to-day.

At this time when my people are saddened by the terrible ravages of sickness, their hearts may well turn in deepest sympathy to the many thousands of sorrowing parents, wives and children whom the war has bereaved. May they be consoled by the thought that the sacrifice which their dead heroes offered for their country was not made in vain, and that "their name liveth for ever more."

We should always remember with admiration and gratitude the heroism and endurance displayed throughout the war by the sailors and soldiers of the British Empire, and we may reflect with special pride that India has played a noble part in the great struggle on almost every front, and has sent her sons in thousands to fight and die as brothers in arms, with the soldiers of Great Britain and her Allies. I am proud to think that our own Mysore Troops played their part, however small, with gallantry and distinction, and have helped to cement the bond of affection and gratitude which has, for over a century, united Mysore to the British Government perhaps more closely than any other Indian State.

Let us all earnestly pray that the cessation of hostilities which we celebrate to-day, may be the fore-runner of a just and abiding peace, and of an era of prosperity and happiness throughout the world.

Seal.

7th December 1918.

KRISHNARAJA WADIYAR.